

**UCHWAŁA NR XVIII/118/26
RADY GMINY W PLATERÓWCE**

z dnia 30 marca 2026 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Platerówka na lata 2026-2035

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6a, art. 10f ust. 4 w związku z art. 10e ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zmianami) oraz art. 3 pkt 3 i art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 198) Rada Gminy w Platerówce uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się do realizacji Strategię Rozwoju Gminy Platerówka na lata 2026-2035.

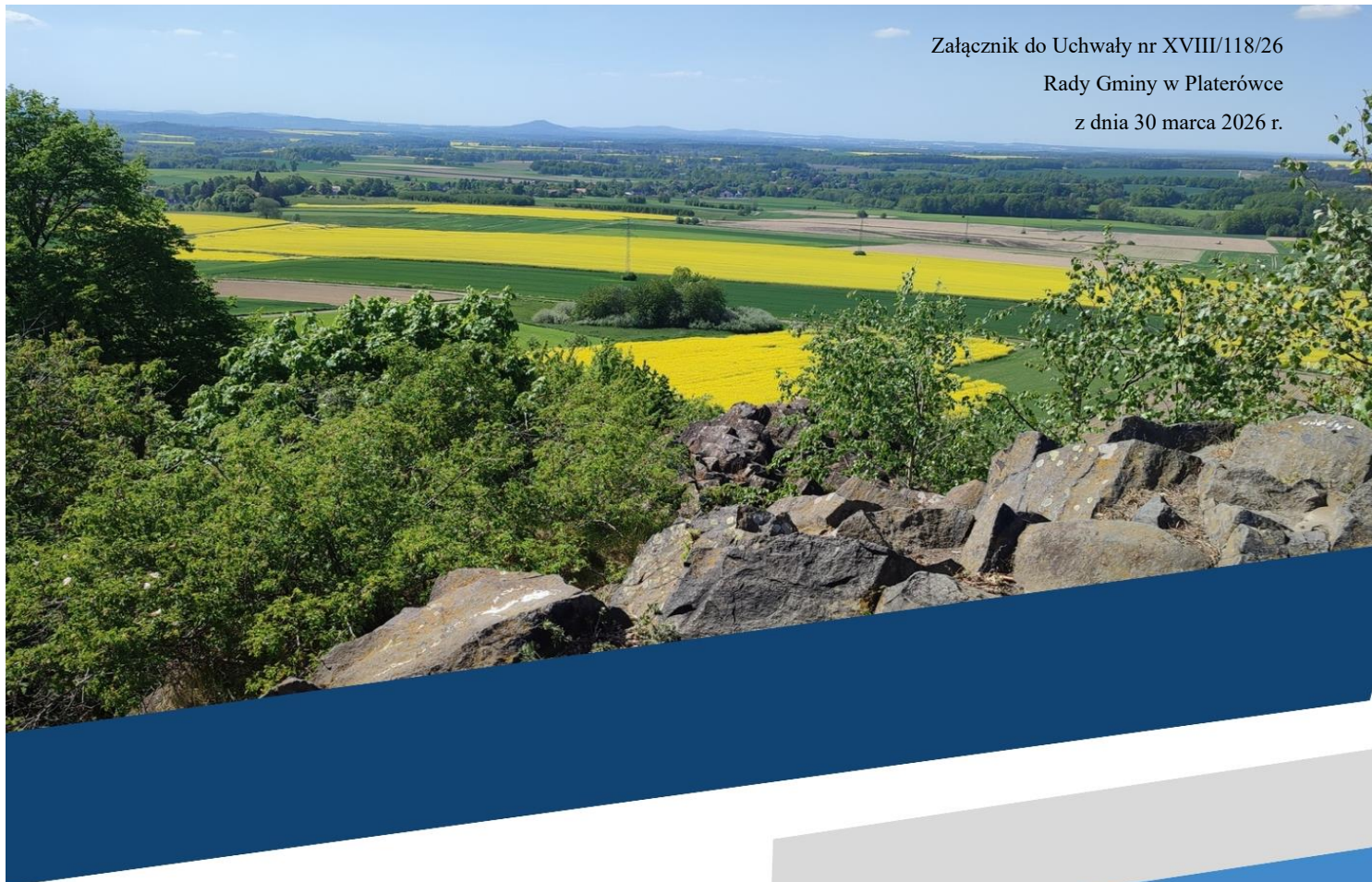
2. Strategia Rozwoju Gminy Platerówka 2026-2035 o której mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Platerówka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Michał Mazur

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PLATERÓWKA NA LATA 2026 - 2035

Opracowanie:

Strategię Rozwoju Gminy Platerówka na lata 2026-2035 opracowano w oparciu o materiały źródłowe zgromadzone w Urzędzie Gminy w Platerówce, gminnych jednostkach organizacyjnych, ogólnodostępne dane statystyczne(GUS,www.polskawliczbach.pl, PUP i inne) rekomendacje oraz materiały powstałe w wyniku przeprowadzonych warsztatów strategicznych z udziałem mieszkańców Gminy. Wynikiem tych prac jest diagnoza, stanowiąca załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

Strategia Rozwoju Gminy Platerówka na lata 2026-2035 zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2020 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

Ważnym źródłem informacji byli Członkowie zespołu strategicznego w skład, którego wchodziłi reprezentanci władz, jednostek organizacyjnych i społeczności lokalnej.

Dodatkowo wspierali eksperci Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania – Partnerstwo Izerskie oraz animatorzy Akademii Animacji Sp. z o.o.

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
CZĘŚĆ I. WYZWANIA ROZWOJOWE DLA GMINY	11
1. Wnioski z diagnozy stanu sfery społecznej.....	11
2. Wnioski z diagnozy stanu sfery gospodarczej	13
3. Wnioski z diagnozy stanu sfery przestrzennej	15
4. Ogólna ocena możliwości rozwojowych Gminy	18
CZĘŚĆ II. STRATEGICZNE CELE I KIERUNKI ROZWOJU GMINY	19
1. Misja i wizja rozwoju	19
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, społecznym i gospodarczym.....	20
3. Podstawowe zadania i projekty rozwojowe	21
4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy.	29
5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.	32
CZĘŚĆ 3. ZASADY REALIZACJI STRATEGII.....	34
1. Zasady realizacji zadań i projektów rozwojowych.	34
2. Zasady monitoringu i ewaluacji	35
3. Zasady aktualizacja Strategii.....	37
4. Źródła finansowania i ramy finansowe	38
CZĘŚĆ IV. WYBRANE USTALENIA I REKOMENDACJE DLA ROZWOJU GMINY W DOKUMENTACH PLANOWANIA ROZWOJU DLA POZIOMU REGIONALNEGO I PONADLOKALNEGO	39
1. Wybrane ustalenia i rekomendacje ze Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego z 2018 uzupełnioną do roku 2030.	39
2. Wybrane ustalenia Strategii rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Zachodniego Obszaru Integracji na lata 2021-2027 (ZIT ZOI).....	42
3. Wybrane ustalenia Strategii rozwoju powiatu Lubańskiego z 2022 r.	43
4. Wybrane ustalenia Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego.....	44
5. Rekomendacje dla planowania rozwoju w Górskim Obszarze Funkcjonalnym z 2024 r.	44
6. Wybrane ustalenia opracowania ekofizjograficznego dla Gminy Platerówka	46
7. Etapy procesu prac nad Strategią Rozwoju Gminy Platerówka na lata 2026-2035.....	47

Wprowadzenie

Strategia rozwoju Gminy Platerówka stanowi podstawowy dokument zintegrowanego planowania strategicznego dla perspektywy najbliższych dziesięciu lat i określa jego cele i kierunki oraz zadania rozwojowe. Ich realizacja ma służyć wzmocnieniu potencjału społeczno-gospodarczego Gminy, poprawie jej zagospodarowania przestrzennego, a zwłaszcza warunków życia mieszkańców i wzrostowi gospodarczemu przy zachowaniu wybitnych zasobów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych. Strategia jest także podstawą dla opracowania planu ogólnego – nowego dokumentu, w którym określi się zaktualizowane zasady rozwoju przestrzennego Gminy.

Strategia została opracowana w wyniku partnerskiej współpracy przedstawicieli władz samorządowych Gminy oraz działających na jej terenie instytucji i organizacji, a także liderów lokalnych, którzy uczestniczyli w warsztatach, zorganizowanych w czerwcu 2025 r. Sądzę, że zaangażowanie, jakie towarzyszyło procesowi budowania Strategii, nadal będzie obecne na etapie realizacji zapisanych w niej zadań i że bezpośredni uczestnicy tego procesu, jak i mieszkańcy Gminy będą aktywnie dążyć do wytyczonych w strategii celów. Tylko wtedy spełni się wizja Gminy wykorzystującej w pełni swe zasoby dla zrównoważonego rozwoju, otwartej na jego nowe możliwości, zapewniającej dobre warunki życia dla mieszkańców oraz atrakcyjnej dla turystów i inwestorów.

Opracowanie Strategii poprzedziło sporządzenie Diagnozy stanu rozwoju społecznego i gospodarczego oraz zagospodarowania przestrzennego Gminy, w której zawarte zostały informacje i wnioski dotyczące tendencji rozwojowych w ostatnim okresie oraz problemów do rozwiązania w odniesieniu do wspomnianych wyżej sfer rozwoju. W *Diagnozie* zawarto także podsumowanie przeprowadzonych badań ankietowych, które wykorzystano przy sformułowaniu ww. wniosków – jako podstawy dla wskazania w *Strategii* celów strategicznych rozwoju Gminy w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym oraz wynikających z nich kierunków, podstawowych zadań i projektów rozwojowych.

Zarządzanie rozwojem Gminy wiąże się z podejmowaniem decyzji i działań, ważnych dla lokalnej społeczności, zaś w ich możliwie jak najlepszym przygotowaniu pomocna będzie niniejsza *Strategia*. Jej uchwalenie stanie się podstawą do nakreślenia wieloletniego programu realizacji ujętych w niej zadań, a do współudziału w tym zachęcam jak najserdeczniej Mieszkańców naszej Gminy.

WÓJT GMINY PLATERÓWKA

Krzysztof Halicki

Zarządzanie gminą wiąże się z szeregiem działań i podejmowaniem decyzji, ważnych dla lokalnej społeczności. Strategia ma za zadanie przede wszystkim zdiagnozować problemy i potrzeby, eliminować istniejące bariery, oraz efektywnie wykorzystać lokalne atuty. Aby zarządzanie nią było efektywne, potrzebny jest wieloletni plan, wskazujący kierunki dalszego rozwoju. Działania właściwe ze strategicznego punktu widzenia mają większe znaczenie niż działania nastawione na przynoszenie natychmiastowych efektów.

Dążenie do rozwoju oraz do zaspokajania indywidualnych i zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej, a także zapewnienie najwyższego standardu życia powinno być podstawowym celem działania władz samorządowych. Spełnienie tego celu wymaga od władz realizacji nie tylko ustawowych zadań własnych, ale przede wszystkim dążenia do ciągłego rozwoju gminy.

Niniejszy dokument stanowi strategię rozwoju gminy w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z zm.). W dniu 13 listopada 2020 r. wszedł w życie nowy pakiet przepisów dotyczących polityki rozwoju – ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079), której celem jest realizacja postanowień Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) w zakresie konsolidacji systemu zarządzania rozwojem Polski i etapowego wprowadzania systemu zintegrowanych strategii (krajowej, wojewódzkiej, gminnej i ewentualnie ponadlokalnej).

Poza integracją strategii rozwoju na różnych poziomach administracji, celem nowelizacji przepisów była także integracja w dokumentach strategicznych wymiaru społecznego i gospodarczego z przestrzennym. Dzięki tym zmianom strategia rozwoju gminy, po raz pierwszy w polskim ustawodawstwie, zyskała podstawę prawną (ustawa o samorządzie gminnym), która określa też konkretny zakres i procedurę sporządzania strategii.

Głównym celem tworzenia dokumentu strategicznego jakim jest *Strategia Rozwoju Gminy Platerówka 2026-2035* było zdiagnozowanie priorytetowych kierunków rozwoju, przyczyniających się do rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Kierunki te powinny przyczyniać się do podniesienia jakości życia mieszkańców oraz tworzyć zachęty dla potencjalnych inwestorów oraz dla osób chcących się osiedlać na obszarze gminy.

Strategia stanowi ogół planowanych działań, mogących zapewnić dynamiczny rozwój całego obszaru, zmierzających do realizacji wyznaczonych celów rozwojowych. Wizerunek gminy jest istotną cechą, która budowana jest za pomocą Strategii. Jest on wizytówką, a zarazem źródłem informacji dla podmiotów gospodarczych, inwestorów i społeczności

lokalnej o długoterminowych uwarunkowaniach rozwoju przyjętych przez gminę oraz o sposobach rozwiązywania przez nią problemów, które się pojawiają. Strategiczne planowanie polega na wykluczeniu rozwiązań nierealnych. Dzięki opracowaniu i wdrażaniu Strategii, dana jednostka terytorialna może w sposób efektywny wykorzystać własne zasoby, w tym zasoby finansowe, rzeczowe czy społeczne oraz określić sposoby przeciwdziałania pojawiającym się zagrożeniom, a także degradacji obszaru w strefie społeczno-gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej czy technicznej. Strategia to dokument stanowiący źródło zasad i zbiór rozwiązań służących uporządkowaniu zadań wpływających na rozwój gminy. Każda Strategia jest inna, ponieważ endo - i egzogeny wkład w każdym programowanym przypadku jest inny.

W Strategii Rozwoju Gminy Platerówka 2026-2035 zawarto kierunki rozwoju gminy oraz działania związane z realizacją Strategii, do których przyporządkowane zostały możliwe źródła finansowania. Okres obowiązywania niniejszej Strategii wiąże się z wykorzystaniem szansy, jaką dają nowe fundusze unijne. Podjęliśmy decyzję opracowania długookresowej Strategii, która zawiera priorytetowe kierunki rozwoju Gminy, wpisuje się w cele i priorytety województwa dolnośląskiego.

W niniejszym dokumencie została zaprezentowana wizja gminy, misja oraz cele strategiczne, operacyjne i działania priorytetowe, które przewidziane zostały do realizacji we wskazanym dziesięcioletnim okresie obowiązywania Strategii. Strategia Gminy Platerówka to dokument otwarty, co oznacza, iż w miarę upływu czasu i podejmowania zawartych w niej działań, możliwa jest jej aktualizacja, a także kreowanie nowych zadań i korekta tych, które zostały sformułowane podczas etapu jej tworzenia – aby w jak najlepszy sposób dostosować się do zmieniającego się otoczenia.

Prezentowany dokument określa strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2035 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych.

Do prac nad dokumentem wykorzystano szereg metod partycypacyjnych oraz prac analitycznych, które wzajemnie się uzupełniały. Należały do nich:

- analiza danych zastanych,
- analizy strategiczne,
- badania ankietowe wśród uczestników spotkań i mieszkańców gminy,
- badanie ankietowe online,

- spotkania warsztatowe z mieszkańcami, przedstawicielami przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i samorządu lokalnego.

Strategia powstała w oparciu o dokument *Diagnoza rozwoju społecznego i gospodarczego oraz zagospodarowania przestrzennego Gminy Platerówka opracowana na potrzeby budowania Strategii Rozwoju Gminy Platerówka na lata 2026-2035* (Załącznik 1), w którym została przedstawiona pogłębiona analiza sytuacji społeczno-gospodarczej gminy. Duży wpływ na opracowanie dokumentu miały również wnioski zgłaszane podczas konsultacji społecznych i warsztatów organizowanych w trakcie procesu budowania Strategii oraz zgłaszanie pomysłów do realizacji.

Niniejszy dokument składa się z trzech zasadniczych części, które odpowiadają logice procesu strategicznego. Część pierwsza jest elementem wprowadzającym, druga część zawiera elementy programująco-strategiczne, trzecia zaś jest częścią wdrożeniową.

Podczas pierwszego etapu prac nad Strategią ujęto przebieg procesu tworzenia Strategii, wykorzystane metody oraz przesłanki, które skutkowały podjęciem decyzji o przystąpieniu do prac nad dokumentem.

W części drugiej niniejszego dokumentu wskazano zdiagnozowane problemy wraz z celami strategicznymi, do których Gmina Platerówka powinna dążyć, aby te problemy zniwelować. Zdefiniowano również cele szczegółowe i działania priorytetowe, powiązane bezpośrednio z przyjętą wizją i misją rozwoju gminy.

Zwieńczeniem dokumentu jest część trzecia, w której skupiono się na elementach dotyczących monitorowania i wdrażania Strategii, a także na wskazaniu wskaźników służących do oceny realizacji Strategii.

Etapy przygotowania Strategii:

Rysunek 1 Etapy procesu prac nad Strategią Rozwoju Gminy Platerówka na lata 2026 – 2035

Źródło: Opracowanie własne.

Na każdym etapie tworzenia dokumentu strategicznego były wykorzystane narzędzia partycypacyjne, za pomocą których zostały określone potrzeby rozwojowe, potencjał obszaru, zidentyfikowano szanse, wyznaczono cele strategiczne, rezultaty i planowane działania.

Włączenie społeczności do analizy potrzeb, problemów oraz formułowania strategii pozwoliło na sporządzenie dokumentu uwzględniającego głos mieszkańców na każdym etapie tworzenia strategii. Zasięg oddziaływania Strategii Rozwoju Gminy Platerówka obejmuje obszar całej gminy, uwzględniając funkcjonowanie poszczególnych sołectw.

Podstawą prawną do opracowania Strategii Rozwoju Gminy jest ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju¹ w związku z nowelizacją ustawy o polityce rozwoju, dodano stosowne zasady dotyczące formułowania strategii rozwoju, w tym: dodanie art. 10e-10g w brzmieniu²:

1. Gmina może opracować strategię rozwoju gminy.
2. Strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego, obejmującą tę gminę.
3. Strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 1378), przygotowanej na potrzeby tej strategii, oraz określa w szczególności:
 - 1) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
 - 2) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
 - 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
 - 4) model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
 - 5) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
 - 6) obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 581 z zm.), wraz z zakresem planowanych działań;
 - 7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
 - 8) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
 - 9) ramy finansowe i źródła finansowania.

¹ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 198 z zm.)

² Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dane aspekty uwzględnione w Strategii Rozwoju Gminy Platerówka na lata 2026-2035 zostały uzgodnione z władzami gminy.

CZĘŚĆ I. WYZWANIA ROZWOJOWE DLA GMINY

1. Wnioski z diagnozy stanu sfery społecznej

Podstawą dla sformułowania poniższych wniosków jest *Diagnoza stanu rozwoju społecznego i gospodarczego przestrzennego Gminy*, w której zawarto informacje nt. jej sytuacji demograficznej, istniejącej sieci podstawowych usług oraz wybranych aspektów jej kapitału społecznego. Wykorzystano przy tym także propozycje, ujęte w podsumowaniu wyników badań ankietowych nt. jakości życia w Gminie, co pozwoliło na sformułowanie następujących, najważniejszych wniosków:

- 1) w związku z sukcesywnym zmniejszaniem się liczby stałych mieszkańców Gminy – potrzebne jest dostosowanie działań rozwojowych w Gminie celem zahamowania tej tendencji w najbliższych latach, podobnie jak i w innych gminach powiatu lubańskiego oraz całego regionu Sudetów;
- 2) jedną z najważniejszych przyczyn ww. procesu depopulacji jest ujemny przyrost naturalny odnotowywany w Gminie w kolejnych latach, od 1997 do 2021 r. – czemu przeciwdziałać można poprzez rozbudowę systemu opieki dla matek z małymi dziećmi, zapewnienie opieki dla dzieci do lat 3, poprawę dostępu do miejsc pracy i do mieszkań dla młodych rodzin i inne działania pomocowe;
- 3) podobnie jak w skali regionu i całego kraju, także w Gminie Platerówka postępują procesy starzenia się jej społeczności i wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym – w tej sytuacji niezbędne są działania na rzecz aktywizacji zawodowej tej grupy mieszkańców, rozwoju systemu opieki i poprawy jego dostępności oraz wzbogacenie oferty dla samokształcenia i spędzania czasu wolnego;
- 4) podstawowe instytucje świadczące usługi dla mieszkańców Gminy, w tym takie jak Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Biblioteka to główne instytucje działająca w sferze kultury - należy zwiększyć aktywność działań tych jednostek w tym zakresie.
- 5) w odniesieniu do placówek ochrony zdrowia, dostępu do podstawowej opieki medycznej, a także oświaty i wychowania przedszkolnego oraz oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży – potrzebna jest poprawa działań związanych z tymi formami usług; zwiększenie dostępności usług w miejscu zamieszkania, współpraca podmiotów mających wpływ na przeciwdziałanie przemocy i uzależnieniom, prowadzenie warsztatów i spotkań z terapeutami dla zwiększenia świadomości mieszkańców, modernizacja obiektu na cele opieki zdrowotnej,

- 6) nie są w pełni wykorzystane możliwości zaktywizowania pro-obywatelskiej aktywności mieszkańców Gminy w ramach sieci działających tu organizacji pozarządowych; rozpoczęcie prac nad produktem lokalnym, który byłby charakterystyczny dla gminy Platerówka i promowałby obszar, potrzeba jest większej aktywizacji mieszkańców i zachęty m.in. przy założeniu np. nowych, lokalnych stowarzyszeń oraz ich ukierunkowania m.in. na rozwijanie edukacji ekologicznej i wzrost świadomości mieszkańców; remont obiektów zabytkowych mieszkalnych i sakralnych, promocja walorów kulturowych;
- 7) w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, nowelizacja programu współpracy i dofinansowanie organizacji gminnych w ogłaszanych konkursach, rozszerzenie dofinansowania dla działań społecznych;
- 8) pozyskanie środków finansowych na budowę mieszkań komunalnych;
- 9) możliwość remontu istniejących budynków, które ujęte są w gminnej ewidencji zabytków dla zachowania dziedzictwa kulturowego.
- 10) rozbudowa Izby Pamięci Narodowej i promocja, wprowadzenie cyklicznych wydarzeń o tematyce wojskowej,
- 11) rewitalizacja placów zabaw we Włosieniu i w Platerówce przy świetlicy, zagospodarowanie przestrzeni publicznej, budowa skate parku we Włosieniu i w Platerówce, budowa ścianki wspinaczkowej.
- 12) pozyskanie nieruchomości od Skarbu Państwa, w celu możliwości wybudowania hali sportowej przy Szkole Podstawowej.

Na podstawie przeprowadzonych badań określono obszary, które wymagają największej interwencji i zostały ocenione najsłabiej, są to: dostęp do podstawowej opieki medycznej (82,6%), oferta dla osób starszych i niepełnosprawnych (52,2%), oferta spędzania czasu wolnego dla dorosłych oraz dla dzieci i młodzieży. Najwięcej uwag dotyczyło braku skutecznych metod aktywizacji mieszkańców, braku zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży, braku możliwości rozwoju dzieci w różnych dziedzinach sportowych (treningi, zajęcia sportowe). Wskazano na potrzebę budowy boiska we Włosieniu oraz poprawę jakości usług związanych z utrzymaniem obiektów sportowych, rekreacyjnych.

Przeprowadzone badania pokazały, że została wysoko oceniona *atrakcyjność gminy jako miejsca zamieszkania* na co wskazały odpowiedzi 55% badanych, należałoby wykorzystać ten aspekt w celu zwiększenia liczby ludności i zapobiegania depopulacji gminy.

2. Wnioski z diagnozy stanu sfery gospodarczej

Analiza przedstawionych w ww. *Diagnozie* informacji nt. funkcjonowania gospodarki lokalnej w Gminie i stanu finansów samorządowych, a także propozycji, zawartych w podsumowaniu wyników ww. badań ankietowych, pozwala na sformułowania następujących, najważniejszych wniosków:

- 1) w związku z wyraźną dominacją mikroprzedsiębiorstw w funkcjonowaniu gospodarki Gminy niezbędne jest wspieranie ich działalności i rozwoju, m. in. poprzez dofinansowanie w fazie startu, a także wspieranie rozwoju podmiotów, stanowiących spółki handlowe, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i inne formy organizacyjne;
- 2) w związku z systematycznym obniżaniem się stopy bezrobocia – niezbędne są działania na rzecz dalszego jej obniżenia poprzez utrzymanie istniejących i tworzenie nowych miejsc pracy, zwłaszcza w sektorze usług oraz w możliwych do uruchomienia nowych zakładach produkcyjno-usługowych, w szczególności z wykorzystaniem produktu regionalnego;
- 3) brak bazy noclegowej w Gminie jest przyczyną nie rozwijającej się funkcji turystycznej i rozwoju gospodarstw agroturystycznych, towarzyszyć tym działaniom powinno wykreowanie na terenie Gminy nowych, wyspecjalizowanych, atrakcyjnych, form turystyki i wypoczynku, ukierunkowanych na potrzeby młodzieży, rodzin z dziećmi oraz seniorów; Międzynarodowy szlak rowerowy Zgorzelec/Görlitz - Świeradów Zdrój, łączący tereny wschodniej Saksonii z obszarem Sudetów Zachodnich jest jedną z podstaw do rozwoju turystyki. Szlak rowerowy przebiegający przez teren gminy eksponuje wszystkie walory krajobrazowe i historyczne gminy; biegnie on m.in. przez zespół pałacowy - parkowy we Włosieniu, obok stożka wulkanicznego Czubatka (357 m.n.p.m.), Góry Staniewicza (330 m.n.p.m.) i „starego spichlerza”- byłego dworu Salza w Platerówce, Obeliska Platerówek; wędrujący uczestnicy zapoznają się z bogatą przeszłością Gminy i jej najważniejszymi zabytkami. Zakłada się, że w ramach rozwoju głównych gałęzi gospodarki Gminy wykorzystany będzie jej potencjał i naturalne predyspozycje dla rozwoju zwłaszcza tzw. „małej przedsiębiorczości” oraz turystyki i rekreacji, powstanie bazy noclegowej, rozszerzenia oferty lokalnych produktów, także na bazie płodów rolnych;
- 4) dla potrzeb rozwoju ww. zróżnicowanych form turystyki i wypoczynku, niezbędna jest sukcesywna poprawa stanu technicznego przebiegających przez Gminę szlaków pieszych

- i dróg rowerowych, inwentaryzacja atrakcji, rozbudowa sieci szlaków oraz wyposażenie w odpowiednio zagospodarowane miejsca wypoczynku;
- 5) w związku z potrzebą restrukturyzacji dotychczasowych form gospodarki rolnej, w gminie należy wspierać rozwój gospodarstw produkujących zdrową żywność w ramach wyspecjalizowanych upraw oraz hodowli bydła; niewyłączanie gruntów rolnych klas III i IV z produkcji z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe;
 - 6) rekomenduje się przeznaczenie pod zalesienia gruntów zdegradowanych, nieużytków oraz gleb niskiej klasy bonitacyjnej, w szczególności na stokach, wzdłuż cieków wodnych i w rejonach zagrożonych erozją. Mniejsze działki mogą być przeznaczone pod zadrzewienia śródpolne lub buforowe pasy zieleni. Tworzenie spójnych korytarzy ekologicznych, łączących istniejące kompleksy leśne, stanowią jeden z kluczowych elementów polityki ochrony przyrody w gminie Platerówka. Zalesieniom nie będą podlegać obszary objęte ochroną konserwatorską, tereny o wyjątkowych walorach krajobrazowych oraz działki o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego. Dla zabezpieczenia bezpieczeństwa mieszkańców zaleca się zachowanie pasa ochronnego pomiędzy zabudową mieszkaniową, a obszarami leśnymi;
 - 7) w gminie Platerówka występują obszary zdegradowane funkcjonalnie – dotyczy to zwłaszcza dawnych siedlisk wiejskich lub gospodarstw rolnych, które zostały opuszczone i obecnie pozostają nieużytkowane. Tereny te mogą zostać przekształcone pod nowe funkcje – mieszkaniowe, usługowe lub agroturystyczne, co wpisuje się w zrównoważony rozwój obszarów wiejskich;
 - 8) Gmina Platerówka zyskuje nowe znaczenie inwestycyjne, w związku z obserwowanym procesem suburbanizacji w sąsiednich gminach oraz rosnącym zainteresowaniem migracją z większych miast na obszary wiejskie. W tym kontekście wskazane są działania, które pogodzą potrzeby inwestycyjne z zachowaniem wartości krajobrazowych i rolniczych.
 - 9) pomimo systematycznego wzrostu dochodów gminy, który wpływa na zwiększenie jej zasobów finansowych i zachowanie niezależności finansowej – dochody te nie są wystarczające w stosunku do zaspokojenia potrzeb mieszkańców i nieodzowne jest wyszukanie dodatkowych form zewnętrznego wsparcia dla realizacji planów rozwojowych Gminy;
 - 10) największym problemem dla osób biorących udział w badaniu ankietowym był brak możliwości zatrudnienia na terenie gminy, niezadawalający stan techniczny dróg, rowów melioracyjnych poboczy, braki w oświetleniu, brak światłowodu na wsiach i brak bazy

gastronomicznej, placówek handlowych i usługowych, a także parkingu przy stacji PKP. Słabo oceniono także Bazę turystyczno-wypoczynkową, bazę gastronomiczną, funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie Gminy i konkurencyjność Gminy jako miejsca prowadzenia działalności lub miejsca pracy oraz dostępność usług na terenie gminy. Teren jest atrakcyjny turystycznie, występujące zasoby jednak nie są w pełni wykorzystane, aby ściągnąć inwestorów, przedsiębiorców i turystów do gminy. Wskazano w związku z tym na potrzebę poprawy bezpieczeństwa, stanu technicznego dróg, ścieżek rowerowych i szlaków pieszych wraz z oznakowaniem.

3. Wnioski z diagnozy stanu sfery przestrzennej

Analiza przedstawionych w ww. *Diagnozie* informacji nt. zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego, zagospodarowania przestrzennego oraz komunikacji i sieci uzbrojenia technicznego, a także propozycji, zawartych w podsumowaniu wyników ww. badań ankietowych, pozwala na sformułowania następujących, najważniejszych wniosków:

- 1) dziedzictwo kulturowe Gminy wyróżniają w skali nie tylko regionu, ale i krajowej, zachowane tu obiekty, wpisane do rejestru i do gminnej ewidencji zabytków, które wymagają stałej opieki i kontynuacji prac zabezpieczających oraz rewitalizacyjnych; wśród obiektów w szczególności wskazanych do przeprowadzenia ww. prac należy wskazać zachowanie historycznej zabudowy mieszkalno-gospodarczej (wg ewidencji WKZ) oraz innych elementów historycznego zagospodarowania, tj. Zespołu Pałacowo Parkowego we Włosieniu; w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wprowadzenie strefy podstawowej ochrony wartości kulturowych w celu zachowania charakteru zabudowy, nowa zabudowa winna nawiązywać do historycznej;
- 2) w związku z bardzo wysokim udziałem zabytkowych budynków mieszkalnych w ogólnej liczbie obiektów wpisanych do gminnej ewidencji i jednocześnie z ich bardzo wysokim stopniem dekapitalizacji, pogłębiającym się złym stanem technicznym oraz brakiem środków na ich wyremontowanie, zmodernizowanie czy rewitalizację – istnieje bardzo wielka skala potrzeb w tym zakresie oraz konieczność uruchomienia systemowej pomocy dla podejmujących się tych prac ich właścicieli;
- 3) w związku z utratą ważności obowiązującego *studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gm. Platerówka* i wymogiem zastąpienia go *planem ogólnym gminy*, niezbędne jest uwzględnienie w nim, wskazanego w niniejszej *Strategii* docelowego modelu jej struktury funkcjonalno-przestrzennej i rekomendacji dla

- uchwalenia *miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego*, obowiązujących dla całego obszaru Gminy;
- 4) pomimo oceniania jako dobrego stanu technicznego dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, wymaga on ciągłej modernizacji i remontów dla poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także i pieszych;
 - 5) przy opracowywaniu obu ww. elementów dla ukierunkowania planowania przestrzennego w Gminie, należy wziąć pod uwagę, że jej rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny nie ma barier rozwojowych, powinien wykorzystywać wszystkie warunki prowadzenia gospodarki rolnej i produkcji; wskazanie terenów dla zlokalizowania nowych nieuciążliwych form prowadzenia działalności gospodarczej np.: przetwórstwo, ogrodnictwo itp.;
 - 6) w związku z potrzebą zdecydowanej poprawy dostępności komunikacyjnej gminy Platerówka oraz miejscowości położonych na jej obszarze oraz udostępnienia ich wybitnych walorów przyrodniczo-krajobrazowych dla rozwoju turystyki, niezbędna jest poprawa dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób ze szczególnymi potrzebami przystanku kolejowego Batowice Lubańskie, znajdującego się we Włosieniu Dolnym;
 - 7) szczególne wyzwanie dla rozbudowy sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy stwarza potrzeba ich zrealizowania w miejscowościach Zalipie, Przylasek oraz rozbudowa w Platerówce i we Włosieniu; rozwiązaniem uporządkowania gospodarki ściekowej w przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej z uwagi na problem odległości i poniesienie zbyt dużych kosztów, jest wsparcie dla przydomowych ekologicznych oczyszczalni ścieków; założeniem był rozwój obiektów związanych z odprowadzaniem i unieszkodliwianiem ścieków na terenie gminy Platerówka, który odbywać się miał w oparciu o rozwiązania skoordynowane w ramach programu ochrony zlewni Czerwonej Wody obejmującego gminy Platerówka, Sulików i Zgorzelec;
 - 8) niezbędne jest kontynuowanie inwestycji związanych ze zmianą tradycyjnego sposobu ogrzewania budynków dla polepszenia stanu czystości powietrza atmosferycznego;
 - 9) nadal powinna być rozwijana energetyka odnawialna, w której znaczący udział powinny mieć - poza istniejącymi na terenie Gminy siecią mikro-instalacji - przydomowe instalacje fotowoltaiczne oraz wykorzystanie OZE dla ochrony środowiska i zabezpieczenia energii elektrycznej; uzupełnieniem systemu elektroenergetycznego zasilania powiatu są elektrownie wodne w Złotnikach Lubańskich i w Leśnej; sieć rozdzielcza średniego i niskiego napięcia na obszarach wiejskich jest siecią

napowietrzną, za celowe uważa się wymianę sieci napowietrznej na sieci kablowe podziemne. W ramach rozwoju krajowego systemu energetycznego zakłada się możliwość przebudowy istniejących sieci przesyłowych o napięciu 220 kV relacji Mikułowa – Polkowice, Mikułowa – Świebodzice, Mikułowa - Cieplice na linie wielotorowe. Dostawcami energii w Gminie są Polskie Sieci Energetyczne i Spółka Tauron S.A;

- 10) konieczne jest wydzielenie 2 stref: terenów zabudowy mieszkaniowo-zagrodowej przy zapewnieniu harmonijnego układu architektonicznego obiektów, jednorodzinnych lub nisko piętrowych, z dopuszczeniem nieuciążliwych usług i turystyki oraz terenów zabudowy mieszkaniowej ograniczonych dla wprowadzania usług; układ urbanistyczny spójny z ukształtowaniem terenu i aktualnym jego użytkowaniem, tak więc powinien koncentrować się wzdłuż szlaków komunikacyjnych, poza obszarami pełniącymi funkcje przyrodnicze i terenami zalewowymi; ograniczenie zabudowy mieszkaniowej w obrębie ciągu biologicznego cieków wodnych wzdłuż rzeki Włosienica i jej prawostronnego dopływu Lipa;
- 11) wprowadzenie zalesień wokół istniejącej sieci osadniczej na wierzchołkach kulminacji i wprowadzenie zadrzewień śródpolnych, przebudowę struktury drzewostanów, prowadzenie gospodarki leśnej bez stosowania rębni zupełnej; rekultywacja terenów pokopalnianych;
- 12) istniejąca sieć dróg rolniczych i leśnych, które po przystosowaniu i oznakowaniu mogą pełnić rolę dróg rowerowych;
- 13) obszary, które wymagają największej interwencji i zostały ocenione najslabiej przez respondentów wypełniających ankietę to:
 - stan infrastruktury melioracji szczegółowych (rowy, przepusty, sieć drenarska, stawy rybne),
 - promocja i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
 - czystość wód powierzchniowych,
 - edukacja ekologiczna i świadomość mieszkańców,
 - działania Gminy w zakresie ochrony środowiska,
 - wskazano także na potrzebę poprawy sieci i jakości dróg powiatowych i gminnych,
 - wzrost dostępności terenów pod rozwój funkcji mieszkaniowych.

4. Ogólna ocena możliwości rozwojowych Gminy

W syntetycznym obrazie Gminy zajmującej obszar 4 798,65 ha, należy wskazać, że:

- 1) w jej strukturze użytkowania gruntów dominują tereny rolne, obejmujące 56,6% jej ogólnej powierzchni, duży też udział mają lasy, zajmujące 1791 ha ww. powierzchni, w generalnym ujęciu ta struktura będzie zachowana w najbliższej perspektywie;
- 2) na koniec 2023 r. liczba mieszkańców Gminy wynosiła 1568 osób i zmniejszyła się w stosunku do 2018 r. o 62 osoby, tj. blisko o 4% i proces ten jest trudny do zahamowania, jeśli nie wzrośnie liczba urodzeń, będzie się pogłębiał;
- 3) na końcu 2021 r. działało tu ok. 111 podmiotów gospodarki narodowej, w tym ok. 75% były to osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą.

Rozwój społeczny i gospodarczy oraz związane z nim zmiany przestrzenne w Gminie ograniczają:

- 1) niski poziomu własnego potencjału gospodarczego (nieliczne, większe zakłady produkcyjne i przetwórcze, istniejące tu do transformacji gospodarczo-ustrojowej z lat 90. ub. wieku zostały zlikwidowane, a na ich miejsce nie powstały żadne nowe inwestycje tego typu);
- 2) postępująca dekapitalizacja zabudowy mieszkaniowej, gospodarczej oraz infrastruktury technicznej przede wszystkim na terenach wiejskich;
- 3) utrudniona dostępność komunikacyjna i położenie na uboczu głównych dróg, łączących pobliskie, większe ośrodki miejskie;
- 4) brak dostępności do usług podstawowej opieki zdrowotnej;

W ukierunkowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, niezbędne jest uwzględnienie wskazanych powyżej barier rozwojowych, wskazanie możliwości ich osłabienia lub wyeliminowania w powiązaniu z działaniami na rzecz poprawy warunków zamieszkiwania w gminie, poprawa dostępności do usług zdrowotnych, ich dogodnego dojazdu do pobliskich ośrodków miejskich, wykorzystanie zasobów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych Gminy dla rozwoju turystyki i rekreacji.

CZĘŚĆ II. STRATEGICZNE CELE I KIERUNKI ROZWOJU GMINY

1. Misja i wizja rozwoju

Ukierunkowaniu rozwoju Gminy w perspektywie lat 2026-2035 służy określenie jej misji i wizji dla wskazania sposobów i celów realizacji związanych z tym zadań oraz pożądanego wizerunku Gminy, do którego uzyskania pragnie się dążyć.

Misja Gminy określa ogólne ramy dla działań władz samorządowych, służących zrealizowaniu przyjętych celów i zadań rozwojowych oraz na koncentrowaniu się na podstawowych wartościach, którymi będzie ona kierować w prowadzeniu procesu rozwoju.

Misją Gminy Platerówka jest rozwijający się obszar, który łączy nowoczesną infrastrukturę z bogactwem przyrodniczym i dziedzictwem kulturowym. Jest miejscem, gdzie zrównoważony rozwój idzie w parze z innowacyjnością, a mieszkańcy cieszą się wysoką jakością życia, dostępem do usług, edukacji i atrakcyjnych miejsc pracy. Gmina staje się wzorem współpracy, aktywizując lokalnych przedsiębiorców i promując rolnictwo ekologiczne oraz turystykę. Dzięki efektywnemu wykorzystaniu zasobów, Gmina Platerówka staje się nowoczesnym, przyjaznym miejscem zachowującym unikalny wiejski charakter.

Wizja Gminy określa oczekiwany, pożądaný jej obraz i stan w perspektywie do 2035 r., który powinien być kształtowany z uwzględnieniem zasad rozwoju Gminy, wypracowanych wspólnie przez władze samorządowe, lokalnych liderów, mieszkańców i wszystkie podmioty, zainteresowane udziałem w tym procesie. Opisuje się w niej docelowy stan Gminy, odpowiadający zamierzeniom, aspiracjom i oczekiwaniom jej mieszkańców, które wynikają z możliwości rozwojowych i jak najszerszego wykorzystania potencjału Gminy. Wizję tę sformułowano w następującym ujęciu:

Platerówka – Bazaltowa Perła Pogranicza: Innowacyjna tworząca przyjazne warunki życia dla wszystkich mieszkańców, opierając się na ochronie zasobów przyrodniczych i kulturowych, wspieraniu lokalnej przedsiębiorczości, rolnictwa ekologicznego oraz turystyki. Zrównoważona dążąca do zrównoważonego rozwoju, tworząc przyjazne warunki życia dla wszystkich mieszkańców, opierając się na ochronie zasobów przyrodniczych i kulturowych, wspieraniu lokalnej przedsiębiorczości, rolnictwa ekologicznego oraz turystyki. Otwarta na świat poprzez rozwój infrastruktury, innowacje i współpracę z partnerami regionalnymi oraz krajowymi. Gmina Platerówka liderem eko-turystyki.

Połączenie walorów przyrodniczych z nowoczesnymi rozwiązaniami społecznymi i gospodarczymi, współpracą transgraniczną tworzy solidne fundamenty dla dynamicznego rozwoju regionu.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, społecznym i gospodarczym

Na podstawie wniosków, zawartych w *Diagnozie stanu rozwoju społecznego i gospodarczego oraz zagospodarowania przestrzennego Gminy*, opracowanej dla potrzeb *Strategii*, a także materiałów wypracowanych w ramach warsztatów strategicznych i przeprowadzonych badań ankietowych, wskazuje się poniżej trzy cele strategiczne, określone w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym oraz wynikające z nich cele operacyjne, których osiągnięcie ma prowadzić do stanu Gminy, nakreślonego w jej Wizji.

Sformułowanie poniższych celów jest odpowiedzią na zgłaszane potrzeby mieszkańców, konieczność ich zaspokojenia w ramach harmonijnego rozwoju Gminy, przy uwzględnieniu przede wszystkim jej własnych zasobów. Cele te nakreślono w taki sposób, aby były możliwe do osiągnięcia i aby na ich podstawie można było wyznaczyć konkretne zadania rozwojowe.

Cele strategiczne

Cele 1. w wymiarze społecznym – wzrost poziomu życia mieszkańców i zapewnienie pełnego zaspokojenia potrzeb w zakresie usług

Cel 2. w wymiarze gospodarczym – rozwój gospodarki, w tym turystyki i wzrost poziomu zatrudnienia

Cele 3. w wymiarze przestrzennym – zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, wysoka jakość zagospodarowania przestrzennego i sprawność sieci komunikacyjnych i technicznych

Wskazane powyżej cele strategiczne powinny być osiągnięte poprzez realizację 16 celów operacyjnych – kierunków rozwoju, które pogrupowane w ramach wymiaru społecznego, gospodarczego i przestrzennego, wskazano poniżej:

Tabela nr 1. Cele strategiczne i operacyjne rozwoju Gminy

Cele strategiczne	Cele operacyjne – kierunki rozwoju
Cel 1. Wzrost poziomu życia mieszkańców i zapewnienie pełnego zaspokojenia potrzeb w zakresie usług	1.1. Przeciwdziałanie pogłębianiu się procesów depopulacji i starzenia się społeczności
	1.2. Poprawa funkcjonowania systemu obsługi mieszkańców
	1.3. Rozwój form opieki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu
	1.4. Wspieranie działań na rzecz integracji społecznej oraz rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego
	1.5. Wspieranie form pogłębiania wiedzy i edukacji społecznej
	1.6. Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego
Cel 2. Rozwój gospodarki, a w tym turystyki i wzrost poziomu zatrudnienia	2.1. Wspieranie przedsiębiorczości i poprawa poziomu zatrudnienia
	2.2. Wykorzystanie zasobów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych Gminy dla rozwoju turystyki i rekreacji
	2.3. Wspieranie rozwoju innych form gospodarowania
Cel 3. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, wysoka jakość zagospodarowania przestrzennego i sprawność sieci komunikacyjnych i technicznych	3.1. Aktualizacja dokumentów dla planowania przestrzennego
	3.2. Program ochrony i udostępniania zasobów przyrodniczo-krajobrazowych oraz dostosowania do zmian klimatu
	3.3. Programu ochrony i udostępniania zasobów środowiska kulturowego
	3.4. Poprawa dostępności komunikacyjnej
	3.5. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszego
	3.6. Rozbudowa gminnego systemu wodociągowo-kanalizacyjnego i gospodarki odpadami
	3.7. Restrukturyzacja systemów ogrzewania i zaopatrzenia w energię odnawialną

3. Podstawowe zadania i projekty rozwojowe

Wskazane powyżej cele operacyjne – kierunki rozwoju Gminy są podstawą dla wskazania zestawu zaplanowanych dla ich osiągnięcia podstawowych zadań i projektów rozwojowych, z uwzględnieniem ich oczekiwanych rezultatów, w tym zwłaszcza miejsc i obiektów, które są objęte planowanymi działaniami. Ich podejmowanie w sferze społecznej i gospodarczej powinna cechować dbałość o ochronę zasobów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych i ładu przestrzennego oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią. Realizacja ww. zadań i projektów, przy ich skutecznej koordynacji wpłynie znacząco na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności Gminy.

W zamieszczonych poniżej tabelach wskazano do realizacji w ramach wymiaru społecznego, gospodarczego i przestrzennego 52 podstawowych zadań i projektów rozwojowych.

Tabela nr 2. Działania rozwojowe w ramach realizacji Celów operacyjnych 1.1-1.6 w ramach wymiaru społecznego

Nr	Cele operacyjne – kierunki rozwoju Nazwy działań	Zakładane rezultaty Planowane działania inwestycyjne
1.1.	Przeciwdziałanie pogłębianiu się procesów depopulacji i starzenia się społeczności	
1.1.1.	Rozbudowa systemu opieki dla matek z małymi dziećmi, poprawa w dostępie do mieszkań dla młodych rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> – Wzrost miejsc opieki dla dzieci do lat 3; – Pomoc w otrzymaniu mieszkań.
1.1.2.	Wspieranie aktywizacji zawodowej mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.	<ul style="list-style-type: none"> – Informowanie o dostępnych miejscach pracy dla seniorów (we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy).
1.1.3.	Rozwój systemu opieki dla seniorów i poprawy jego dostępności.	<ul style="list-style-type: none"> – Miejsce dla seniorów; – Kursy wspierające samokształcenie; – Rozszerzenie oferty dla spędzania czasu wolnego przez seniorów; – Uniwersytet III wieku.
1.2.	Poprawa funkcjonowania systemu obsługi mieszkańców	
1.2.1.	Rozbudowa i modernizacja bazy dla oświaty.	<ul style="list-style-type: none"> – Budowa przyszkolnej sali gimnastycznej lub hali sportowej w Platerówce.
1.2.2.	Podniesienie standardu nauczania, poziomu wiedzy i kompetencji dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> – Poprawa jakości usług edukacyjnych. – Podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej. – Prowadzenie kampanii informacyjnej o zagrożeniach dla dzieci i młodzieży.
1.2.3.	Organizowanie atrakcyjnych form wypoczynku i aktywizacji dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> – Rozszerzenie oferty spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież. – Rozszerzenie zakresu zajęć dodatkowych w placówkach oświatowych. – Uzupelnienie infrastruktury rekreacyjnej przy budynku świetlicy wiejskiej w Platerówce
1.2.4.	Poprawa stanu zdrowia i dostępności do placówek podstawowej opieki medycznej.	<ul style="list-style-type: none"> – Remont budynku gminnego ośrodka zdrowia w Platerówce. – Wzrost poziomu zdrowia mieszkańców poprzez dostępność do usług wielospecjalistycznych.

Nr	Cele operacyjne – kierunki rozwoju Nazwy działań	Zakładane rezultaty Planowane działania inwestycyjne
		– Organizacja „białych niedziel”.
1.2.5.	Rozbudowa i modernizacja usług kultury.	– Powiększenie zasobów bibliotecznych w Bibliotece. – Remont świetlicy wiejskiej we Włosieniu. – Modernizacja i rozbudowa Izby Pamięci I Samodzielnego Batalionu Kobiecego im. Emilii Plater.
1.2.6.	Dostosowanie oferty kulturalnej do potrzeb i oczekiwań mieszkańców.	– Rozszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych i powiększenie liczby ich uczestników. – Rewitalizacja terenu przy Obelisku Platerówek
1.2.7.	Rozbudowa i modernizacja usług sportu i rekreacji.	– Przebudowa boiska sportowego we Włosieniu, – budowa Skate Parku na terenie gminy, – Przebudowa placu zabaw w Włosieniu, – Budowa sali gimnastycznej, – Budowa boiska do siatkówki na terenie Gminy – Budowa zadaszonych wiat przy orliku, – Budowa ścianki wspinaczkowej.
1.2.8	Rozbudowa bazy gastronomicznej.	– Rozbudowa bazy gastronomicznej na terenie gminy Platerówka.
1.2.9.	Poprawa dostępności do wysokiej jakości e-usług publicznych	– Zminimalizowanie poziomu wykluczenia cyfrowego. – Wzrost liczby osób korzystających z Internetu.
1.3.	Rozwój form opieki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu	
1.3.1.	Rozwój szkoleń i działań aktywizujących	– Rozszerzenie oferty szkoleń dla zainteresowanych mieszkańców i powiększenie liczby ich uczestników. – promocja wśród mieszkańców ofert szkoleniowych dla podniesienia kwalifikacji zawodowych.
1.3.2.	Rozwój mieszkalnictwa komunalnego	– Budowa nowych obiektów z mieszkaniami socjalnymi i komunalnymi we współpracy z instytucjami działającymi na rynku mieszkaniowym.
1.3.3.	Zapewnienie opieki osobom potrzebującym wsparcia	– Rozszerzenie zakresu opieki w ramach działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,

Nr	Cele operacyjne – kierunki rozwoju Nazwy działań	Zakładane rezultaty Planowane działania inwestycyjne
		<ul style="list-style-type: none"> – przywracanie funkcji społecznych poprzez organizację zajęć, spotkań, warsztatów oraz organizacja opieki dziennego pobytu seniorów
1.4.	Wspieranie działań na rzecz integracji społecznej oraz rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego	
1.4.1.	Wspieranie organizacji pozarządowych i rozbudowa ich sieci.	<ul style="list-style-type: none"> – Sukcesywna aktualizacja programu współpracy z organizacjami pozarządowymi. – Aktywizacja lokalnych społeczności na rzecz rozwoju i poprawy zagospodarowania ich miejscowości.
1.4.2.	Promowanie i wspieranie rozwoju sieci „Inteligentnych Wsi” (Smart Village)	<ul style="list-style-type: none"> – Uruchomienie pilotaży projektu w wybranych miejscowościach.
1.4.3.	Rozwój współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej	<ul style="list-style-type: none"> – Wymiana doświadczeń i uruchomienie wspólnych projektów m. in. we współpracy ze Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Izerskie”, Dolnośląską Organizacją Turystyczną, innymi Partnerami współpracującymi z gminą (ziemia zgorzelecka).
1.5	Wspieranie form pogłębiania wiedzy i edukacji społecznej	
1.5.1.	Promowanie świadomości i postaw proekologicznych.	<ul style="list-style-type: none"> – Rozszerzenie zakresu i form edukacji ekologicznej (wydarzenia, konkursy itp.).
1.6.	Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego	
1.6.1.	Prowadzenie prewencji i edukacji dla ochrony przeciwpożarowej.	<ul style="list-style-type: none"> – Rozszerzenie zakresu i form szkoleń oraz akcji prewencyjnych.
1.6.2.	Utworzenie gminnego systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach zjawiskami kłęskowymi.	<ul style="list-style-type: none"> – Uruchomienie nowoczesnego systemu alarmowania mieszkańców (we współpracy z ponadlokalnymi służbami i sztabami kryzysowymi)
1.6.3.	Rozbudowa magazynów sprzętu dla ochrony przed kłeskami żywiołowymi.	<ul style="list-style-type: none"> – Powiększenie zasobów sprzętu i materiałów i ułatwienia do ich dostępu

Tabela nr 3. Działania rozwojowe w ramach realizacji Celów operacyjnych 2.1- 2.3 w ramach wymiaru gospodarczego.

Nr	Cele operacyjne – kierunki rozwoju Nazwy działań	Zakładane rezultaty Planowane działania inwestycyjne
2.1.	Wspieranie przedsiębiorczości i poprawa poziomu zatrudnienia	
2.1.1.	Promocja terenów do zainwestowania.	– Opracowanie ofert terenów dostępnych dla inwestorów, będących zarówno we władaniu Gminy jak i innych właścicieli.
2.1.2.	Wspieranie mikroprzedsiębiorstw	– Przygotowanie formy zachęty dla wsparcia rozwoju przedsiębiorczości np. ulgi podatkowe. – Informowanie o możliwości pozyskiwania środków pomocowych dla wsparcia ww. firm.
2.1.3.	Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy.	– Pomoc w uruchamianiu miejsc pracy zwłaszcza w sektorze usług.
2.2.	Wykorzystanie zasobów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji	
2.2.1.	Ukierunkowanie rozwoju funkcji turystycznej i atrakcyjna promocja jej walorów.	– Opracowanie Strategii Rozwoju Turystyki w Gminie. – Opracowania multimedialnego Przewodnika turystycznego po Gminie. – Aktywna promocja atrakcji kulturowych i turystycznych z wykorzystaniem nowoczesnych form i technik. – Budowanie marki lokalnej: „Platerówka – Perłą na pograniczu”
2.2.2.	Rozbudowa bazy noclegowej.	– Wspieranie podejmowanych działań w tym zakresie zwłaszcza w rejonach koncentracji ruchu turystycznego.
2.2.3.	Realizacja nowych obiektów turystyczno-wypoczynkowych	– Kampania informacyjna o możliwości powstania nowych obiektów turystyczno-wypoczynkowych dla potencjalnych inwestorów.
2.2.4.	Sukcesywna poprawa stanu technicznego szlaków pieszych i dróg rowerowych oraz rozbudowa ich sieci	– Remonty nawierzchni i oznakowania. – Wyposażenie w odpowiednio zagospodarowane miejsca wypoczynku.

Nr	Cele operacyjne – kierunki rozwoju Nazwy działań	Zakładane rezultaty Planowane działania inwestycyjne
2.3.	Wspieranie rozwoju innych form gospodarowania	
2.3.1.	Wspieranie rozwoju gospodarstw produkujących zdrową żywność.	<ul style="list-style-type: none"> – Promowanie rozwoju wyspecjalizowanych upraw oraz hodowli bydła. – Wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych.
2.3.2.	Zorganizowanie systemowej pomocy dla pozyskiwania dodatkowego, zewnętrznego wsparcia dla realizacji projektów rozwojowych.	<ul style="list-style-type: none"> – Utworzenie wyspecjalizowanej komórki dla opracowania ofert i zgłoszeń do udziału w konkursach na pozyskanie grantów i dotacji.

Tabela nr 4. Działania rozwojowe w ramach realizacji Celów operacyjnych 3.1- 3.8 w ramach wymiaru przestrzennego

Nr	Cele operacyjne – kierunki rozwoju Nazwy działań	Zakładane rezultaty Planowane działania inwestycyjne
3.1.	Aktualizacja dokumentów dla planowania przestrzennego	
3.1.1.	Opracowanie planu ogólnego gminy	Uwzględnienie rekomendacji dla planowania przestrzennego, wskazanych w Planie ogólnym oraz innych dokumentach opracowanych na potrzeby rozwoju gminy.
3.1.2.	Dostosowywanie obowiązującego planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego Gminy do aktualnych potrzeb.	Opracowanie odpowiednich zmian planu miejscowego.
3.2.	Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczo-krajobrazowych oraz dostosowanie do zmian klimatu	
3.2.1.	Opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej Gminy.	Wskazanie terenów i obiektów o szczególnych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych do objęcia ich zróżnicowanymi formami ochrony.
3.2.2.	Współpraca ze służbami leśnymi przy realizacji zadań ochronnych.	Wykonanie zadań wynikających z Planu urzędniowego Nadleśnictwa Świeradów-Zdrój oraz rekomendacji z planu ogólnego dotyczące obszarów leśnych
3.2.3.	Rekultywacja terenów eksploatacji terenów pokopalnianych.	Współpraca z przedsiębiorstwem i dbanie o rekultywację z poszanowaniem zasad ochrony środowiska.
3.2.4.	Budowa gminnego systemu zielonej i błękitnej infrastruktury.	<ul style="list-style-type: none"> – Odnowa istniejących oraz tworzenie nowych terenów zieleni urządzonej. – Wprowadzanie nasadzeń w sieci

Nr	Cele operacyjne – kierunki rozwoju Nazwy działań	Zakładane rezultaty Planowane działania inwestycyjne
		zadrzewień śródpolnych i przydrożnych. – Wzmacnianie odbudowy biologicznych cieków i zbiorników wodnych. – Wzmacnianie poziomu retencji wodnej.
3.2.5.	Wspieranie działań związanych z dostosowywaniem się do zmian klimatycznych w tym z prawidłową gospodarką wodą	– Uwzględnienie w zarządzaniu gminą działań służących zapobieganiu zmianom klimatu w tym suszy poprzez oszczędne gospodarowanie wodą, małą retencję, retencję krajobrazową, poprawę jakości jednolitych części wód powierzchniowych. – Informowanie o konieczności uzyskania odpowiedniej zgody wodnoprawnej przy wykonywaniu urządzeń wodnych i melioracyjnych,
3.3.	Ochrona i udostępnianie zasobów środowiska kulturowego	
3.3.1	Rewitalizacja obiektów zabytkowych.	– Przygotowanie programu rewitalizacji obiektów zabytkowych. – Sukcesywna realizacja zadań wskazanych w ww. Programie.
3.3.2.	Wspieranie konserwacji wybranych zabytków ruchomych.	– dotacje na prace konserwatorskie i remontowe od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz samorządu – ulga podatkowa: Właściciele zabytków nieruchomości mogą skorzystać z ulgi na cele remontowe, konserwatorskie i restauratorskie, odliczając nawet 50% poniesionych kosztów od podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT).
3.3.4.	Wspieranie prac remontowych i rewitalizacyjnych w zabytkowych budynkach mieszkalnych.	– Uruchomienie programu dotacji dla właścicieli ww. budynków lub wspólnot mieszkaniowych.
3.3.5.	Wzmocnienie opieki nad zabytkami.	– Realizacja ochrony zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz WKZ.

Nr	Cele operacyjne – kierunki rozwoju Nazwy działań	Zakładane rezultaty Planowane działania inwestycyjne
		<ul style="list-style-type: none"> – Utrzymanie obiektów pozostających w zarządzie Gminy i objętych ochroną konserwatorską w odpowiednim stanie. – Cyfryzacja digitalizacja dokumentacji zasobów zabytkowych Gminy: <ul style="list-style-type: none"> – uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej, – zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, – wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, – podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami, – określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków, – podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.
3.4.	Poprawa dostępności komunikacyjnej	
3.4.1.	Poprawa funkcjonowania linii autobusowych.	<ul style="list-style-type: none"> – Poprawa połączeń Platerówki z głównymi ośrodkami miejskimi w jego otoczeniu. – Remonty wiat przystankowych.
3.5.	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszego	
3.5.1.	Modernizacja i remonty dróg.	<ul style="list-style-type: none"> – Systematyczne, okresowe przeglądy stanu technicznego dróg. – Sukcesywne remonty dróg i przebudowy

Nr	Cele operacyjne – kierunki rozwoju Nazwy działań	Zakładane rezultaty Planowane działania inwestycyjne
		dróg wewnętrznych. – Rozbudowa sieci oświetlenia przy drogach wewnętrznych. – modernizacja przepustów i mostków gminnych.
3.5.2.	Budowa parkingów zbiorczych.	– Budowa parkingów przy obiektach kulturowych – przyrodniczych oraz przy przystanku kolejowym
3.6.	Rozbudowa gminnego systemu wodociągowo-kanalizacyjnego i gospodarki odpadami	
3.6.1.	Rozbudowa systemu zaopatrzenia w wodę.	– Budowa nowego alternatywnego ujęcia wody na terenie gminy.
3.6.2.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnych.	– Rozbudowa sieci kanalizacyjnej, przy dużych odległościach możliwość zastosowania zbiorczych biologicznych oczyszczalni ścieków. – Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w celu odciążenia systemu sieci kanalizacyjnej sanitarnej.
3.6.3.	Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni.	– Budowa instalacji na terenach nie objętych systemem kanalizacji.
3.6.4.	Zagospodarowanie miejsc gromadzenia odpadów.	– budowa PSZOK. – edukacja mieszkańców w zakresie segregacji odpadów.
3.7.	Restrukturyzacja systemów ogrzewania i zaopatrzenia w energię.	
3.7.1.	Wspieranie wymiany tradycyjnych źródeł ciepła i rozwoju OZE w sektorze publicznym i mieszkaniowym.	– Opracowanie Planu gospodarki nisko-emisyjnej. – Uzyskanie poprawy stanu czystości powietrza atmosferycznego.
3.7.2.	Wspieranie rozwoju energetyki odnawialnej	– Zwiększenie udziału przydomowych instalacji fotowoltaicznych.

4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy ma przedstawić docelowy układ elementów składowych jej przestrzeni i w takim ujęciu został on zarysowany w syntetycznym ujęciu w niniejszej Strategii.

Wskazanie ww. modelu ma być przydatne przy ukierunkowania planowanych i podejmowanych działań rozwojowych o priorytetowym znaczenie dla rozwoju Gminy w sferach społecznej, gospodarczej, a zwłaszcza przestrzennej. W szczególności wielkie znaczenie mają zasoby przestrzeni, związane z tą ostatnią sferą, w obrębie której przebiegają lub na nią oddziałują wszystkie zachodzące w Gminie procesy społeczne, gospodarcze, a także związane z ochroną dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. Planowanie i podejmowanie ww. działań powinno być prowadzone w sposób zrationalizowany i zintegrowany, z uwzględnieniem relacji pomiędzy przyjętymi w interesie publicznym celami strategicznymi, długookresowymi, a celami operacyjnymi, przyjętymi dla średniookresowej perspektywy i służącymi dla rozwiązywania bieżących problemów rozwojowych.

W przyjętym modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy, opracowanym z uwzględnieniem dotychczas wypracowanych kierunków prowadzenia polityki przestrzennej w jej obszarze i zapisanych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wskazuje się najważniejsze jego elementy i zasady ich rozwoju, dotyczące:

- 1) systemu obsługi mieszkańców;
- 2) terenów osadnictwa oraz produkcji i przetwórstwa z ich pełnym wyposażeniem w sieci uzbrojenia technicznego;
- 3) sieci głównych ośrodków dla turystyki i rekreacji;
- 4) układu drogowego i kolejowego;
- 5) ochrony najważniejszych obiektów dziedzictwa kulturowego oraz dziedzictwa przyrodniczego.

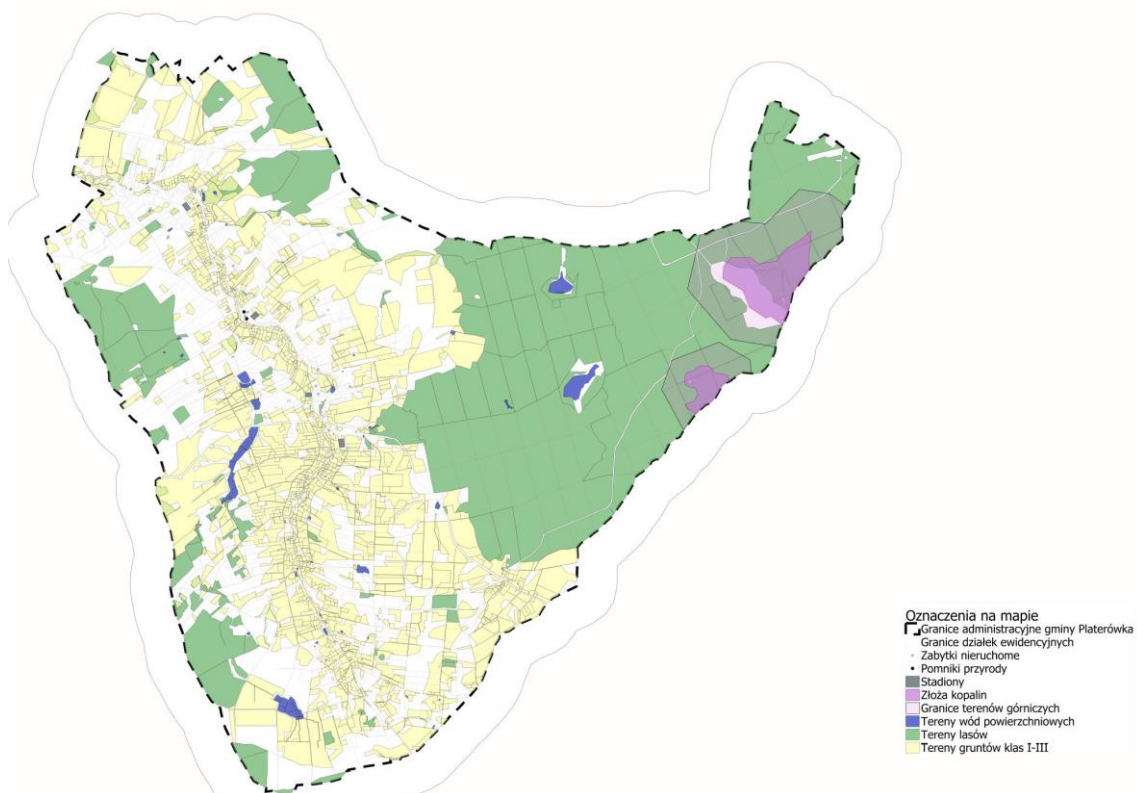
Istotne dla rozwoju i funkcjonowania obszarów funkcjonalnych jest uwzględnienie w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej następujących elementów:

- 1) inwestycja celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym: Rewitalizacja linii kolejowej nr 274 na odcinku Jelenia Góra – Zgorzelec wraz z łącznicą kolejową linia nr 778 Etap I
- 2) korytarz ekologiczny GKZ-5A Sudety - Bory Dolnośląskie, zachodni,
- 3) Droga Śródsudecka Via Montana,
- 4) wskazanie węzłów przesiadkowych komunikacji zbiorowej zintegrowanych ze szlakami turystycznymi prowadzącymi w obszarze gminy,

W planie rozwoju infrastruktury transportowej w województwie dolnośląskim ważnym elementem jest zadanie D27- prace na drodze 357 na odcinku Radomierzyce- Lubań ,

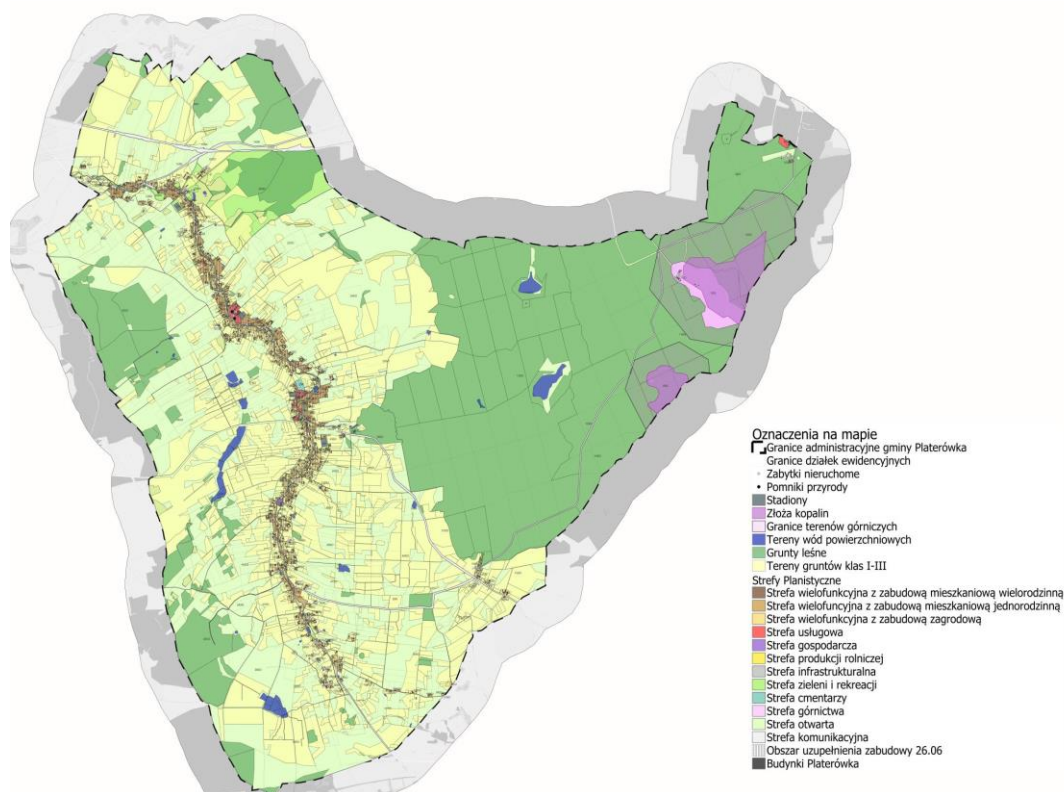
W „Studium uwarunkowań dla lokalizacji wielkopowierzchniowych instalacji fotowoltaicznych na Dolnym Śląsku” gmina Platerówka objęta jest kategorią II gdzie nie jest wskazana lokalizacja wielkopowierzchniowych instalacji fotowoltaicznych o powierzchni przekraczającej 0,5 ha.

UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY

Opracowanie: GARD – Pracownia Urbanistyczno-Architektoniczna

PROJEKT PLANU OGÓLNEGO NA TLE UWARUNKOWAŃ

Opracowanie: GARD – Pracownia Urbanistyczno-Architektoniczna

W nawiązaniu do tak zarysowanego modelu sformułowane zostały poniższe rekomendacje dla kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

W związku z tym, że Gmina nie posiada dla całego swego obszaru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zakłada się zgodnie z obowiązującymi przepisami pełne respektowanie przyjętych ustaleń w ramach opracowania planu ogólnego gminy. Przy uwzględnieniu generalnych rekomendacji, wskazanych w poprzednich rozdziałach dla rozwoju podstawowych funkcji rozwojowych Gminy, zakłada się ponadto, że w obrębie następujących, podstawowych stref w strukturze funkcjonalno-przestrzennej Gminy, wyznaczonych w ww. planie:

- 1) w strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną – istniejąca zabudowa będzie sukcesywnie modernizowana, uzupełniana i dostosowywana do potrzeb jej mieszkańców, utrzymane zostaną i rozbudowane towarzyszące jej tereny zieleni oraz ogrodów, sadów i wód powierzchniowych; przy rozbudowie ww. terenów zakłada się ich

- realizację na terenach przeznaczonych do tego celu w planach miejscowych, na dużych działkach, ze znacznym udziałem przestrzeni biologicznie czynnej;
- 2) w strefie wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową – istniejąca zabudowa będzie w miarę potrzeb sukcesywnie modernizowana, uzupełniana i dostosowywana do potrzeb jej mieszkańców, utrzymane zostaną i rozbudowane towarzyszące jej tereny zieleni i zieleni izolacyjnej przy budynkach inwentarskich i gospodarczych, a także tereny ogrodów i sadów oraz zachowane istniejące ciek i zbiorniki wodne; przy uzupełnieniu zabudowy zagrodowej ww. terenów zakłada się ich realizację z minimalnym udziałem przestrzeni biologicznie czynnej;
 - 3) w strefie usługowej – istniejąca zabudowa tego typu będzie w miarę potrzeb sukcesywnie modernizowana, rozbudowywana i dostosowywana do potrzeb jej użytkowników i utrzymane zostaną istniejące obiekty usług podstawowych z towarzyszącymi terenami zieleni oraz wprowadzone nowe obiekty; przy realizacji ww. obiektów zapewniony będzie minimalny udział przestrzeni biologicznie czynnej;
 - 4) w strefie gospodarczej – istniejąca zabudowa tego typu będzie w miarę potrzeb sukcesywnie modernizowana i dostosowywana do potrzeb jej użytkowników, utrzymane zostaną istniejące obiekty produkcyjno-usługowe i przetwórcze z zapewnieniem ich nieuciążliwości dla otoczenia oraz wzmocnieniem istniejącej zieleni izolacyjnej lub z jej wprowadzeniem oraz wprowadzone nowe obiekty; przy ich realizacji zapewniony będzie minimalny udział przestrzeni biologicznie czynnej;
 - 5) w strefie rolniczej – utrzymana zostanie w generalnym ujęciu istniejąca struktura terenów rolnych z powiększaniem areału użytków zielonych i wykorzystywaniem ich potencjału dla zróżnicowanych form produkcji, hodowli i przetwarzania produktów rolnych, przy zachowaniu istniejących cieków i zbiorników wodnych, zadrzewień śródpolnych i przydrożnych oraz zmodernizowaniu systemów melioracji, zachowaniu drożności korytarzy ekologicznych;
 - 6) w strefie zieleni i rekreacji oraz cmentarzy – utrzymany będzie układ istniejących terenów o tej funkcji i rozbudowany w miarę potrzeb;
 - 7) w strefie otwartej – utrzymany będzie istniejący układ terenów leśnych z możliwością ich powiększenia, oraz respektowane będą przyjęte dla nich zasady ochrony przyrody i krajobrazu, zachowania drożności korytarzy ekologicznych,
 - 8) w strefie komunikacyjnej – utrzymany zostanie i poddawany sukcesywnej modernizacji i remontom istniejący układ drogowy lub przebudowie i rozbudowie,

z zachowaniem istniejącej zieleni izolacyjnej i z jej wprowadzaniem w przypadku nowych inwestycji,

- 9) w strefie infrastrukturalnej – utrzymany zostanie i poddawany będzie sukcesywnej modernizacji a także rozbudowie system zaopatrzenia w energię, wodę oraz odbioru ścieków, z zachowaniem istniejącej zieleni izolacyjnej i jej wprowadzaniem przy nowych inwestycjach;

W przypadku potrzeby dokonania zmian w obowiązującym, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w związku z nowymi potrzebami rozwojowymi zakłada się przy ich opracowaniu pełne uwzględnienie wskazanych wyżej zaleceń. Wypracowanie nowego zestawu dokumentów dla planowania przestrzennego Gminy powinno uwzględniać zintegrowane ujęcie społecznych, gospodarczych i przestrzennych, a w tym przyrodniczych, kulturowych i funkcjonalno-przestrzennych aspektów rozwoju. Dzięki temu staną się one podstawowym narzędziem dla realnej koordynacji działań rozwojowych w obrębie Gminy.

CZĘŚĆ 3. ZASADY REALIZACJI STRATEGII.

1. Zasady realizacji zadań i projektów rozwojowych.

System zarządzania realizacją Strategii obejmuje:

- 1) wykorzystanie istniejących i tworzenie dodatkowych instrumentów organizacyjnych dla realizacji przyjętych działań w Strategii;
- 2) opracowanie planu ogólnego i w miarę potrzeb wprowadzanie zmian w planach miejscowego zagospodarowania przestrzennego;
- 3) aktualizację programów służących rozwojowi i dostosowanie ich do przyjętych w Strategii ustaleń oraz do aktualnych potrzeb, a także opracowanie innych programów, czy koncepcji wdrożeniowych;
- 4) monitorowanie postępów we wdrażaniu Strategii;
- 5) aktualizację Strategii.

Dla realizacji wskazanych w Strategii działań, a w tym zadań i projektów rozwojowych zakłada się postępowanie obejmujące:

- 1) powołanie Gminnego Koordynatora Strategii, odpowiedzialnego za zorganizowanie procesu jej realizacji i monitorowania;
- 2) powierzenie przez Wójta na wniosek Koordynatora Strategii realizacji zadań i projektów rozwojowych kierownikom odpowiednich referatów i jednostek

- organizacyjnych Urzędu Gminy (w ramach ustalonego, rocznego planu działania oraz jego uzupełniania czy zmian);
- 3) opracowanie Wieloletniego Planu Finansowego z uwzględnieniem środków budżetowych i pozabudżetowych na realizację ww. działań;
 - 4) opracowanie i wdrażanie budżetów rocznych, m.in. zapewniających środki dla ww. działań;
 - 5) aktualizowanie lokalnych przepisów, dotyczące wielkości opłat i naliczanych podatków dla ich wprowadzania do dochodów własnych;
 - 6) sporządzanie „montażów finansowych” dla realizacji ww. działań, wymagających kumulacji środków pochodzących z różnych źródeł;
 - 7) pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia dla realizacji ww. zadań i projektów, szczególnie ze środków Unii Europejskiej;
 - 8) wykorzystywanie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego i programów branżowych dla określania uwarunkowań dla realizacji zadań i projektów rozwojowych;
 - 9) organizacja szkoleń i spotkań informacyjno-szkoleniowych dla radnych, pracowników Urzędu i mieszkańców, służących wdrażaniu Strategii;
 - 10) opracowanie kompleksowego systemu promocji Gminy, obejmującego prezentację jej walorów, możliwości i uwarunkowań dla inwestowania oraz osiągnięcia samorządu, lokalnych przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i mieszkańców;
 - 11) uczestnictwo Gminy w związkach i stowarzyszeniach celowych oraz współpraca w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Zachodniego Obszaru Integracji (ZIT ZOI).

2. Zasady monitoringu i ewaluacji

Dla sprawnej i efektywnej realizacji przyjętych w Strategii oraz w towarzyszących jej programach branżowych działań niezbędne jest wdrożenie skutecznego systemu ich monitorowania i oceny stanu wdrażania. System ten powinien obejmować zarówno zakresy rzeczowe jak i finansowe tych działań. Zakres rzeczowy powinien dotyczyć oceny efektywności podejmowanych działań oraz postępu we wdrażaniu Strategii, a zakres finansowy oceny efektywności wydawanych środków. Pozwoli to na obserwację rezultatów prowadzonych działań, a w razie potrzeby – na wprowadzenie niezbędnych aktualizacji oraz korekt Strategii. Zapewnione będą przy tym warunki dla wielostronnej partycypacji jej interesariuszy, w tym instytucjami zajmującymi się gromadzeniem lub przetwarzaniem

danych, jednostkami administracji publicznej, placówkami naukowymi, agencjami rozwoju oraz organizacjami pozarządowymi.

Dla prowadzenia monitorowania postępów we wdrażaniu Strategii przyjmuje się następujące zasady:

- 1) nadzór nad realizacją Strategii sprawuje Rada Gminy, której Koordynator Strategii przedstawia co roku raport z postępów w jej realizacji jako elementu składowy dorocznego Raportu o stanie Gminy (na sesji absolutoryjnej);
- 2) ww. raport jest opracowywany z odniesieniem zawartych w nim informacji i ocen do pełnego zestawu działań, wskazanych do realizacji w Strategii, ze wskazaniem na tendencje rozwoju oraz wykorzystaniem odpowiednich wskaźników dla jego oceny, a także podawaniem ich wielkości dla daty rozpoczęcia i zakończenia danego działania;
- 3) raz do roku zorganizowane będzie spotkanie konsultacyjne Koordynatora Strategii i jego współpracowników dla oceny postępów w jej realizacji i wniesienia w miarę potrzeb propozycji jej zmian i uzupełnień;
- 4) raz na kadencję (w końcu kadencji) opracowana zostanie aktualizacja Diagnozy stanu rozwoju społecznego i gospodarczego oraz zagospodarowania przestrzennego Gminy z uwzględnieniem obserwacji i ocen, zawartych w dorocznych raportach z postępów w realizacji Strategii.

Rada Gminy jako organ kontrolny i uchwałodawczy będzie mieć w ramach pełnionego nadzoru nad realizacją Strategii za zadanie:

- 1) analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści dokumentu;
- 2) akceptację corocznych Raportów z realizacji Strategii;
- 3) podejmowanie uchwał o aktualizacji Strategii,
- 4) uwzględnienie działań zaplanowanych w jej ramach przy przyjmowaniu budżetu Gminy oraz Wieloletnich Planów Finansowych lub innych dokumentów, związanych z ukierunkowaniem rozwoju Gminy.

Wszystkie informacje dotyczące oceny stanu realizacji Strategii będą przekazywane zainteresowanym za pośrednictwem strony internetowej UG oraz podczas spotkań informacyjno-konsultacyjnych z różnymi grupami społecznymi, w tym m. in. z mieszkańcami Gminy, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami.

Realizacja Strategii będzie także poddawana ewaluacji, która ma na celu poprawę jej jakości, spójności oraz skuteczności w odniesieniu do rozwiązywania konkretnych problemów rozwojowych Gminy, przy uwzględnieniu przyjętych w ww. dokumencie celów strategicznych i operacyjnych oraz podejmowanych działań. Głównym zadaniem ewaluacji

jest sprawdzenie w jakim stopniu w wyniku realizacji tych działań osiągnięto ich spodziewane rezultaty oraz w jakim stopniu przełożyły się one na realizację założonych celów.

Ewaluacja Strategii prowadzona będzie w celu określenia rzeczywistych efektów zrealizowanych zadań i projektów rozwojowych oraz inwestycji w nich zaplanowanych, a ich ocena będzie przeprowadzona z uwzględnieniem następujących, zasadniczych kryteriów:

- 1) skuteczności – dla określenia, czy osiągnięte zostały cele Strategii, założone na etapie programowania;
- 2) trwałości – dla uzyskania informacji, czy osiągnięte efekty realizacji Strategii prowadzące do jej pozytywnego oddziaływaniem będą mieć charakter trwały;
- 3) użyteczności – dla oceny zgodności celów Strategii z faktycznym rozwiązaniem problemów rozwojowych Gminy;
- 4) efektywności – dla oceny aspektów ekonomicznych realizacji Strategii;
- 5) trafności – dla zobrazowania, w jakim stopniu zdefiniowane w Strategii cele odpowiadają potrzebom zidentyfikowanym dla rozwoju Gminy.

3. Zasady aktualizacja Strategii

System monitoringu realizacji Strategii oraz procedura jej ewaluacji, która jest z nim powiązana, ma pozwolić w znacznym stopniu na uniknięcie dezaktualizacji przyjętych celów rozwojowych. Dezaktualizacja ta może wynikać ze zmieniających się warunków otoczenia Gminy oraz funkcjonowania podmiotów, realizujących poszczególne działania, zadania i projekty, a także m. in. zmian prawa. W trakcie realizacji Strategii możliwe będzie również uwzględnienie nowych, dodatkowych działań (zadań), które wpisują się będą w wyznaczone cele strategiczne i działania priorytetowe.

Celem monitoringu jest gromadzenie oraz analiza danych na temat przebiegu realizacji danego programu, która pozwala na wyłapywanie ewentualnych nieprawidłowości w jego realizacji i wprowadzaniu niezbędnych korekt umożliwiających osiągnięcie wcześniejszych założeń. Monitoring pozwoli także na obserwacje rezultatów prowadzonych działań, a w razie potrzeby na wprowadzanie niezbędnych aktualizacji oraz korekt dokumentu.

W przypadku zmiany zewnętrznych jak i wewnętrznych uwarunkowań społecznych i gospodarczych oraz wykreowania nowych projektów – możliwa będzie aktualizacja Strategii ze względu na jej formułę otwartą. W trakcie obowiązywania dokumentu,

co najmniej dwukrotnie, będą analizowane postępy w realizacji zapisów, celem podjęcia decyzji dotyczącej potrzeby uaktualniania jej założeń.

Wniosek o aktualizację Strategii może złożyć: Zespół ds. Strategii, Wójt Gminy, inicjatywa co najmniej 25 mieszkańców lub 3 członków Rady Gminy, natomiast Rada Gminy jako instytucja uchwałodawcza i kontrolna będzie mieć za zadanie analizowanie oraz zatwierdzanie wniosków o zmianę treści dokumentu, a także jego aktualizację.

4. Źródła finansowania i ramy finansowe

Dla sfinansowania działań, wskazanych do realizacji w Strategii, potrzebne jest wykorzystanie następujących źródeł finansowania:

- 1) środków z budżetu Gminy Platerówka, zapewniających całkowite sfinansowanie niektórych zadań, jak również mogą stanowić wkład własny w przypadku realizacji zadań współfinansowanych ze środków UE i innych źródeł;
- 2) środków krajowych, pozyskiwanych z budżetu państwa w ramach programów opracowywanych przez poszczególne Ministerstwa, w szczególności Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Rodziny i Polityki Społecznej oraz Sportu i Turystyki;
- 3) środków z funduszy celowych, w tym z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Funduszu Pracy, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 4) dodatkowych form wsparcia, dostępnych w ramach specjalnych linii budżetowych, np. tzw. „tarczy antykryzysowych”;
- 5) środków pozyskanych z Unii Europejskiej i dostępnych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego+, Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, Inicjatyw Wspólnotowych oraz środków na realizację Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej;
- 6) środków z funduszy norweskich oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- 7) kredytów bankowych, pożyczek i obligacji, przy czym uwzględniać trzeba koszty pozyskania ww. środków oraz warunków współpracy z poszczególnymi instytucjami finansowymi;
- 8) środków pochodzących z kapitału prywatnego i środków własnych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego;
- 9) środków własnych inwestorów prywatnych.

Realizacja części zadań przewidzianych do realizacji w Strategii wymaga także współpracy z gminami sąsiednimi, powiatem lubańskim, województwem dolnośląskim oraz

ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację poszczególnych zadań.

Wspomniane wyżej, potencjalne źródła finansowania powinny być uwzględniane w ramach opracowywania co roku projektów budżetu Gminy w ramach doprecyzowania konkretnych możliwości wsparcia finansowego dla realizacji działań przewidzianych w Strategii, by można było jak najlepiej zrealizować założone w niej cele.

CZĘŚĆ IV. WYBRANE USTALENIA I REKOMENDACJE DLA ROZWOJU GMINY W DOKUMENTACH PLANOWANIA ROZWOJU DLA POZIOMU REGIONALNEGO I PONADLOKALNEGO

1. Wybrane ustalenia i rekomendacje ze Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego z 2018 uzupełnioną do roku 2030.

W dokumentach ponadlokalnego planowania strategicznego, w tym m.in. w Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego zawarte zostały w zgeneralizowanym ujęciu ustalenia i rekomendacje dla jego ukierunkowania, które można uwzględnić w opracowaniu lokalnej strategii rozwoju Gminy, przy ich dostosowaniu do jej uwarunkowań rozwojowych i specyfiki. W Strategii rozwoju województwa wskazano jako jej cel nadrzędny harmonijny rozwój regionu i wysoką jakość życia dolnośląskiej społeczności. Wynikają z niego przyjęte cele strategiczne, których wdrażanie może być uwzględnione także na poziomie lokalnym tak, by mogło to prowadzić do uzyskania wysokiego stopnia spójności planowania rozwoju na tym i na regionalnym poziomie.

W ramach ww. celów strategicznych ujęte zostały wybrane przedsięwzięcia i zadania strategiczne, jakie są możliwe do wdrożenia także i w Gminie, są to m. in.:

- 1) efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału, w tym m.in.:
 - wzmocnienie roli małych i średnich przedsiębiorstw, w tym firm rzemieślniczych i rodzinnych w aktywizacji gospodarczej;
 - rozwój lokalnych rynków żywności;
 - rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich, miejskich, w tym przemysłowych;
 - wspieranie działań na rzecz rewitalizacji zabytkowych zespołów urbanistycznych i najcenniejszych obiektów architektury;
- 2) poprawa jakości i dostępności usług publicznych, w tym m.in.:

- rozwój i dostosowanie infrastruktury publicznej do uwarunkowań społeczno-demograficznych, w szczególności do potrzeb osób starszych;
 - podejmowanie działań służących poprawie sprawności obsługi społeczeństwa przez instytucje administracji publicznej;
- 3) wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego, w tym. m.in.:
- rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej i zawodowej;
 - wspieranie i pobudzanie aktywności zawodowej mieszkańców;
 - wspieranie systemu aktywizacji osób starszych;
 - wspieranie działań na rzecz kształtowania postaw prozdrowotnych i proekologicznych;
- 4) odpowiednie wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego, w tym. m.in.:
- działania w zakresie zwalczania źródeł niskiej emisji;
 - wzmocnienie potencjału uzdrowiskowego i turystycznego;
 - podejmowanie działań na rzecz oszczędności zużycia energii oraz poprawy efektywności jej wykorzystania;
 - wsparcie zagospodarowywania i udostępnienia na cele turystyki lub kultury najważniejszych obiektów zabytkowych oraz miejsc historycznych;
- 5) wzmocnienie przestrzennej spójności regionu, w tym. m.in.:
- modernizacja i rozbudowa systemu dróg;

W obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Dolnośląskiego ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej Gminy Platerówka powinny być spójne. W projekcie strategii uwzględniamy inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponad lokalnym:

- kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu- mała retencja oraz przeciw działanie erozji wodnej na terenach górskich – ustalenia;
- budowa dwutorowej linii 400 kV Mikułowa – Świebodzice wraz z rozbudową stacji w tym ciągu liniowym (PSE S.A)- ustalenia
- rewitalizacja linii kolejowej nr 274 na odcinku Jelenia Góra – Zgorzelec wraz z łącznicą kolejową linia nr 778 etap I – ustalenia
- inwestycje liniowe towarzyszące zagospodarowaniu złóż gazu ziemnego – postulat
- budowa lub rozbudowa połączeń transgranicznych – budowa dwutorowych linii 400 kV: Mikułowa Świebodzice- postulat

- modernizacja stacji i linii elektroenergetycznych: modernizacja linii 220 kV. Mikułowa-Polkowice- postulat
- modernizacja stacji i linii elektroenergetycznych: modernizacja linii 220 kV. Mikułowa-Cieplice w celu dostosowania do zwiększonych mocy – postulat
- modernizacja lub przebudowa linii 110 kV: Mikułowa- Bartoszkówka-Pilchowice-Cieplice- postulat.

W strategii Gminy Platerówka uwzględniamy ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Dolnośląskiego w zakresie zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych dla gminy Platerówka:

- zwiększania lesistości łądowych korytarzy ekologicznych w celu odzyskania ich drożności (docelowa odległość między płatami lasów, zadrzewień lub zakrzaczeń nie powinna przekraczać kilkuset metrów do 1 km i nie powinna być przecięta innymi barierami dla zwierząt); nie należy zalesiać cennych przyrodniczo obszarów otwartych, takich jak turzycowiska, bogate zespoły łąkowe, obszary podmokłe oraz osi i ciągów widokowych;
- uwzględnienia przebiegu i funkcji korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym w lokalnych dokumentach planistycznych oraz działaniach należących do kompetencji gminy. Szczegółowy przebieg i zasady zagospodarowania korytarzy ekologicznych należy wyznaczać w lokalnych opracowaniach planistycznych w oparciu o aktualne opracowania ekofizjograficzne i inwentaryzacje przyrodnicze, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych,
- wprowadzenia zakazu lokalizacji wysokościowych urządzeń infrastruktury technicznej, takich jak maszty telewizyjne i wieże telefonii komórkowej w strefach ekspozycji widokowej wyznaczonych w studiach gmin,
- wskazania obiektów regionalnej architektury drewnianej wraz z otoczeniem do objęcia ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków lub ujęcie w gminnej ewidencji zabytków). Wprowadzenie zapisów w zakresie zasad ochrony obiektów regionalnej architektury drewnianej,
- wskazania obszarów planowanych do rozwoju turystyki i rekreacji które należy wyznaczyć na podstawie szczegółowych analiz przyrodniczych, krajobrazowych, fizjograficznych i kulturowych,
- wskazania przebiegu regionalnych szlaków turystycznych, w tym planowanych głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego,

- wskazania węzłów przesiadkowych komunikacji zbiorowej zintegrowanych ze szlakami turystycznymi prowadzącymi w obszarze gminy i pogranicza oraz wskazanie powiązań z systemami tras turystycznych po stronie czeskiej i niemieckiej
- stosowania zasad ochrony środowiska i jego zasobów uwzględniających ograniczanie odpływu wód opadowych i roztopowych (np. doły chłonne, studnie chłonne, zbiorniki retencyjne, retencja skokowa),

Strategia gminy Platerówka zawiera postulaty zawarte w Strategii Rozwoju Sudety 2030.

Ważnym elementem jest kształtowanie polityki przestrzennej na terenie gminy w sposób zapewniający wysoką jakość życia mieszkańców z uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami (barier ograniczających dostępność obiektów); obszary korytarzy ekologicznych należy w miarę możliwości chronić przed zabudową ciągłą i lokalizowaniem infrastruktury, planować zalesienia i zadrzewienia; ograniczenie lokalizowania elementów i obiektów infrastruktury technicznej w miejscach eksponowanych widokowo, zagospodarowania punktów widokowych; ograniczenie zabudowy dolin rzecznych w celu zachowania drożności korytarzy ekologicznych i minimalizowanie skutków powodzi; dostosowanie rozwoju zaplecza turystyki i rekreacji do zmian klimatu; realizacja regionalnych szlaków turystycznych oraz powiązanie ich z zasobami przyrodniczymi i kulturowymi gminy z wykorzystaniem systemów lokalnych szlaków turystycznych; weryfikacja przebiegu i modernizacja drogi Śródsudeckiej (Via Montana) poprawiająca bezpieczeństwo trasy i jej atrakcyjność turystyczną z uwzględnieniem ochrony zasobów przyrodniczych i jej zasobów; ograniczenie przeznaczenia zwartych kompleksów gruntów rolnych na zabudowę mieszkaniową i usługową; uwzględnienie ograniczeń dla rozwoju energetyki wiatrowej wynikających z dokumentu „Studium przestrzennych uwarunkowań energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim”;

2. Wybrane ustalenia Strategii rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Zachodniego Obszaru Integracji na lata 2021-2027 (ZIT ZOI)

W Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego wskazano również obszary funkcjonalne, które zostały ustalone w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego. Jako obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym oraz regionalnym, ze względu na istotne znaczenie dla polityki przestrzennej województwa, ustalone zostały w planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego: miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego, miejskie obszary funkcjonalne ośrodków regionalnych, obszar przygraniczny, obszar górski, obszar cenny przyrodniczo. Dla

ukierunkowania rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Regionalnych Zachodniego Obszaru Integracji, w skład której obok innych 17 jednostek wchodzi także Gmina Platerówka, została opracowana w 2021 r. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Regionalnych Zachodniego Obszaru Ingerencji 2021-2023, w której w określono jej cel strategiczny jako dynamiczny i zdywersyfikowany rozwój zachodniego obszaru integracji przyjazny dla środowiska i sprzyjający aktywizacji i integracji mieszkańców.

Z tak przyjętego celu wynikają następujące priorytety z dodaniem wybranych typów projektów, wskazanych do realizacji w ww. strategii i możliwych do wdrożenia w ramach planowanego rozwoju Gminy:

- 1) Promocja wielokierunkowego rozwoju gospodarczego Zachodniego Obszaru Integracji,
- 2) Przyjazny środowisku Zachodni Obszar Integracji,
- 3) Poprawa spójności Zachodniego Obszaru Integracji,
- 4) Poprawa społecznej atrakcyjności Zachodniego Obszaru Integracji Ekotransport miejski i podmiejski – ZIT.

W ramach 4 priorytetu Rozwój mobilności miejskiej w gminie Platerówka Wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej na terenie ZIT ZOI gmina będzie realizowała projekt Przebudowa ścieżek rowerowych w gm. Platerówka.

Dostępność środków budżetowych w tak małej gminie nie pozwala na realizację większych projektów.

3. Wybrane ustalenia Strategii rozwoju powiatu Lubańskiego z 2022 r.

W Strategii Rozwoju Powiatu Lubańskiego na lata 2021-2027 wskazane zostały następujące cele strategiczne z ujęciem takich kierunków działań, jakie mogłyby być uwzględnione przy opracowaniu strategii rozwoju Gminy:

- poprawa świadczenia usług w sferze społecznej, zdrowia i edukacji, a w tym m. in. budowa, przebudowa, modernizacja i doposażenie infrastruktury wykorzystywanej do świadczenia usług społecznych, infrastruktury zdrowotnej, w tym z dostosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz rozwój kompetencji i kwalifikacji uczniów, a także rozwój usług społecznych, zwłaszcza w zakresie wsparcia osób starszych, niepełnosprawnych, rodzin i systemu pieczy zastępczej;
- wspieranie aktywności gospodarczej w tym rozwijaniu turystyki, promocji powiatu;
- poprawa środowiska naturalnego;
- wielofunkcyjny rozwój przestrzeni w tym obszarów wiejskich oraz infrastruktury;
- efektywne zarządzanie publiczne.

4. Wybrane ustalenia Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego

Cenne krajobrazy należy chronić przed bezpowrotną degradacją. Nowe inwestycje na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych powinny być planowane i realizowane w sposób uwzględniający ich ochronę oraz niepogorszenie stanu istniejącego. Mając na uwadze wyżej wymienione uwarunkowania, w trosce o ich zachowanie, podczas planowania oraz realizacji inwestycji związanych z sytuowaniem nowej zabudowy, w tym mieszkaniowej, produkcyjnej oraz usługowej, należy uwzględniać ograniczenia wynikające z uwarunkowań krajobrazowych, środowiskowych i społecznych.

W ramach audytu wyznaczono tzw. Krajobrazy priorytetowe czyli obszary szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe. W Gminie Platerówka występuje jeden krajobrazowy priorytet o kodzie 02-332.26-35 określony jako krajobraz wiejski (wzgórzowy). Rekomendacje i wnioski z audytu są zgodne z wnioskami z diagnozy stanu sfery przestrzennej.

5. Rekomendacje dla planowania rozwoju w Górskim Obszarze Funkcjonalnym z 2024 r.

Gmina Platerówka zlokalizowana jest w granicach Obszaru górskiego, który charakteryzuje się dużą wrażliwością funkcjonalną i przestrzenną, co powoduje, że jest narażony na silne zachwiania i zaburzenia równowagi środowiskowej. Narażone są zwłaszcza relacje przestrzenne i powiązania funkcjonalne w zakresie przyrodniczym, środowiskowym i krajobrazowym. Ta specyfika górskich obszarów turystycznych i uzdrowiskowych wymaga szczególnie wrażliwego podejścia przy prowadzeniu polityki przestrzennej i wyznaczaniu kierunków rozwoju.

Celem opracowania jest określenie rekomendacji i wytycznych dla kształtowania zrównoważonego rozwoju obszaru, które mogą być punktem wyjścia do kształtowania polityki przestrzennej m. in. przez jednostki samorządu terytorialnego. W ramach ww. rekomendacji ujęto m. in. następujące, wybrane działania w ramach rozwoju głównych funkcji obszaru, takie jak:

- 1) w zakresie osadnictwa:
 - ograniczanie przeznaczania nowych terenów na zabudowę i lokalizowanie nowej zabudowy jako uzupełnienie istniejących układów osadniczych;

- podnoszenie wartości użytkowych istniejącej substancji mieszkaniowej poprzez remonty, modernizację, rozbudowę i przebudowę;
 - rewaloryzacja oraz modernizacja istniejącej zabudowy, w szczególności obiektów zabytkowych oraz obszarów zdegradowanych;
- 2) w zakresie turystyki:
- rozwój i modernizacja bazy noclegowej oraz istniejącej infrastruktury turystycznej z uwzględnieniem wymagań osób ze szczególnymi potrzebami;
 - zapewnienie sprawnego dojazdu a także poprawa dostępności do atrakcji turystycznych;
 - podnoszenie jakości przestrzeni publicznych;
 - zapewnienie dostępności do strefy brzegowej zbiorników i cieków wodnych jako przestrzeni publicznej wolnej od trwałego zainwestowania;
- 3) w zakresie powiązań przyrodniczo-środowiskowych:
- zachowanie terenów leśnych, zadrzewionych i zakrzewionych oraz ich powiększanie;
 - ograniczenie przeznaczania na cele nieleśne jedynie do terenów planowanych pod realizację ważnych celów publicznych;
 - zapewnienie zachowania tras migracji zwierząt, poprzez likwidację barier w istniejącym zagospodarowaniu;
- 4) w zakresie gospodarowania wodami:
- wdrażanie w obszarach zurbanizowanych systemów zielonej i błękitnej infrastruktury;
 - ochronę istniejących lub odtwarzanie zlikwidowanych cieków i zbiorników wodnych;
 - renaturyzację cieków oraz zbiorników wodnych;
 - ograniczanie zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, w tym jej dostosowanie do stopnia zagrożenia oraz uwzględnienia cyklicznych zalewów;
- 5) w zakresie rolnictwa:
- kształtowanie krajobrazu rolniczego z zachowaniem różnorodności ekosystemów, w tym dziko rosnących roślin, drzew owocowych i leśnych oraz gatunków łąkowych i pastwiskowych;
- 6) transportu:
- lokalizowanie i uruchomienie małych węzłów przesiadkowych w miejscowościach będących siedzibą gminy.

6. Wybrane ustalenia opracowania ekofizjograficznego dla Gminy Platerówka

Dokument stanowi podstawę do określenia kierunków polityki przestrzennej gminy, w tym zasad lokalizacji nowej zabudowy oraz ochrony zasobów środowiska, wskazuje możliwości i ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, wynikające z uwarunkowań przyrodniczych, geologicznych, hydrologicznych, klimatycznych i krajobrazowych.

Uzupełnienie istniejącej struktury osadniczej w pierwszej kolejności powinno następować w granicach już zurbanizowanych miejscowości: Platerówka, Włosień, Zalipie i Przylasek. W dalszej kolejności urbanizacja powinna obejmować obszary wyposażone w infrastrukturę drogową i techniczną lub przewidziane do jej rozbudowy w najbliższym okresie.

Na terenach charakteryzujących się niską podatnością na erozję (obszary płaskie, lekko faliste fragmenty wysoczyzny morenowej o niewielkim stopniu nachylenia) preferuje się rozwój funkcji mieszkaniowej i usługowej.

Ze względu na wysokie poziomy wód gruntowych oraz ryzyko lokalnych podtopień (m.in. doliny cieków wodnych) należy pozostawić jako tereny otwarte, pełniące funkcje przyrodnicze, retencyjne i krajobrazowe.

Tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo, w tym Lubański Wielki Las, Wzgórze Czubatka oraz obszary projektowanych użytków ekologicznych („Nowy kamieniołom”, „Potok Włosienica”), powinny być objęte ochroną przed przekształceniem i pełnić funkcję korytarzy ekologicznych łączących lokalne układy przyrodnicze z systemem krajowym (korytarz ekologiczny Sudety – Bory Dolnośląskie GKZ–5A).

Kierunki zagospodarowania terenów zdegradowanych, w tym terenów przemysłowych po eksploatacji złóż bazaltu („Bukowa Góra”, „Liściasta Góra”), przewiduje się ich rekultywację w kierunku leśnym lub wodno-leśnym, z możliwością rozwoju funkcji edukacyjno-turystycznych.

Rozwój funkcji gospodarczych i turystycznych, stref rekreacji powinien następować w oparciu o istniejące zasoby środowiska – przy zachowaniu zasad ochrony gleb, wód i krajobrazu.

Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym wynikają z występowania terenów leśnych, obszarów o dużym spadku terenu, stref ochrony ujęć wód podziemnych w Zalipiu, a także terenów objętych ochroną konserwatorską.

7. Etapy procesu prac nad Strategią Rozwoju Gminy Platerówka na lata 2026-2035

Pracę nad Strategią rozpoczęto w listopadzie 2024 roku, kiedy to Rada Gminy Platerówka przyjęła Uchwałę Nr VIII/48/24 Rady Gminy W Platerówce z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Platerówka na lata 2026-2035”, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1057). Akademia Animacji powołała zespół do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Platerówka na lata 2026-2035. Do jego zadań należało opracowanie założeń do projektu Strategii, pomoc przy opracowaniu projektu Strategii oraz uczestnictwo w warsztatach strategicznych, w dniu 30 czerwca 2025 r. dotyczących opracowania misji, wizji, celów i działań strategicznych, które odbyły się w terminie od maja do września 2025 roku. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, którą pogłębiono podczas spotkania z kierownictwem i pracownikami Urzędu oraz badaniami ankietowymi wśród mieszkańców. Na tej podstawie wyznaczono obszary problemowe. Następnie przeprowadzono warsztaty z Zespołem Strategicznym, podczas których opracowano misję i wizję rozwoju Gminy, a także cele strategiczne, operacyjne oraz działania, których realizacja wpłynie na osiągnięcie podstawowych celów. Warsztaty przeprowadzone zostały metodą design thinking polegającą na spojrzeniu na problem z wielu perspektyw oraz wyjściu poza utarte schematy i wypracowanie niestandardowych rozwiązań. Powyższe zagadnienia skonsultowano z Zespołem Strategicznym i przygotowano projekt Strategii. Strategia Rozwoju Gminy Platerówka na lata 2026-2035 została przygotowana zgodnie z art. 10e ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 z zm.) z uwzględnieniem wniosków z przeprowadzenia badań ankietowych i warsztatów strategicznych. Następnie dokument poddano konsultacjom społecznym i przedłożono Zarządowi Województwa Dolnośląskiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1057 z zm.).

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU
SPOŁECZNEGO
I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY PLATERÓWKA**

Spis treści

Wprowadzenie	5
Położenie Gminy, podział administracyjny i jej powiązania z otoczeniem	6
CZĘŚĆ I. SFERA SPOŁECZNA	10
1.1 Demografia	10
Liczba i struktura ludności	10
Przyrost naturalny	11
Migracje ludności	12
Problemy starzenia się ludności	12
1.2 Podstawowe usługi i kapitał społeczny.	14
Oświata i wychowanie przedszkolne.....	14
Poziom wykształcenia mieszkańców.....	15
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	16
Pomoc społeczna	17
Kultura	20
Sport	21
Bezpieczeństwo publiczne.....	21
Organizacje pozarządowe.....	22
1.3.Wnioski z analizy stanu sfery społecznej	23
CZĘŚĆ 2. SFERA GOSPODARCZA	24
2.1. Gospodarka lokalna	24
Podmioty gospodarki narodowej	24
Rynek pracy	25
Bezrobocie	26
Baza usługowo-produkcyjna	27
Baza noclegowa.....	27
Rolnictwo i leśnictwo	27
Powiązania gospodarcze z otoczeniem.....	29
2.2. Stan finansów samorządowych.....	29
Dochody	29
Wydatki	31
2.3.Wnioski z analizy stanu sfery gospodarczej	34
CZĘŚĆ 3: SFERA PRZESTRZENNA	37
3.1. Zasoby środowiska przyrodniczego.....	37

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Geologia i zasoby surowcowe	37
Rzeźba terenu	40
Hydrografia.....	40
Gleby	46
Klimat.....	47
Lasy	47
Ochrona przyrody i krajobrazu.....	48
3.2. Zasoby środowiska kulturowego	51
Zarys historii Gminy.....	51
Układ urbanistyczny	52
Układy ruralistyczne.....	53
Obiekty ujęte w rejestrze zabytków oraz w ewidencji zabytków.....	54
Stanowiska archeologiczne.....	58
3.3. Struktura użytkowania gruntów	58
3.4. Zagospodarowanie przestrzenne.....	59
Podstawowe ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	59
Podstawowe ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	62
Infrastruktura drogowa oraz szlaki piesze i rowerowe	63
Infrastruktura kolejowa.....	65
Gospodarka wodno-ściekowa.....	65
Ciepłownictwo i energetyka	66
Telekomunikacja	67
Gospodarka odpadami	67
Ochrona przeciwpowodziowa	67
3.5. Wnioski z analizy stanu sfery przestrzennej.....	68
CZĘŚĆ 4. ANALIZA SILNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ ZAGROŻEŃ I MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWYCH GMINY (SWOT).....	70
CZĘŚĆ 5. WYBRANE USTALENIA I REKOMENDACJE DLA ROZWOJU GMINY W DOKUMENTACH PLANOWANIA ROZWOJU DLA POZIOMU REGIONALNEGO I PONADLOKALNEGO.....	76
5.1. Wybrane ustalenia i rekomendacje ze Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego z 2018 uzupełnioną do roku 2030	76

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

5.2. Wybrane ustalenia Strategii rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Zachodniego Obszaru Integracji na lata 2021-2027 (ZIT ZOI).....	77
5.3. Wybrane ustalenia Strategii rozwoju powiatu Lubańskiego z 2022 r.	78
5.4. Wybrane ustalenia Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego.....	79
5.5. Wybrane ustalenia opracowania ekofizjograficznego dla Gminy Platerówka	79
Spis rysunków.....	81
Spis wykresów	81
Spis tabel.....	81
LITERATURA	82
Podstawy prawne:.....	83

Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie zostało wykonane w ramach prac nad projektem Strategii rozwoju gminy Platerówka, jako podstawa dla ujęcia w tym dokumencie wniosków z diagnozy stanu sfer społecznej, gospodarczej i przestrzennej, a także dla wykorzystania przy pracach nad planem ogólnym gminy. Jego przyjęty zakres jest znacznie rozszerzony w stosunku do ramowych wymogów, jakie dla takich opracowań wskazane są w przepisach ustawy z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w art. 10a ust. 1. Jednostką autorską opracowania jest Akademia Animacji sp. z o.o oraz LGD Partnerstwo Izerskie i zostało ono sporządzone na zlecenie Gminy Platerówka.

W zakres opracowania wchodzi jego 5 części, obejmujących syntetycznie ujęte informacje, dotyczące:

- 1) sfery społecznej, a w tym demografii, podstawowych usług i kapitału społecznego;
- 2) sfery gospodarczej, a w tym gospodarki lokalnej i stanu finansów samorządowych;
- 3) sfery przestrzennej, a w tym zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego, struktury użytkowania gruntów oraz zagospodarowania i planowania przestrzennego;
- 4) analizy słabych i mocnych stron oraz zagrożeń i szans;
- 5) wybranych ustaleń i rekomendacji dla rozwoju gminy w dokumentach planowania rozwoju regionalnego i ponadlokalnego.

Opracowanie wykonane zostało przy wykorzystaniu dostępnych, podstawowych dokumentów i materiałów służących ukierunkowaniu rozwoju gminy, w tym m.in. ujętych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy, a także informacji statystycznych z Banku Danych Lokalnych i informacji podanych w innych dokumentach i publikacjach. Załącznikiem do opracowania jest podsumowanie wyników badań ankietowych nt. jakości życia w gminie Platerówka.

Położenie Gminy, podział administracyjny i jej powiązania z otoczeniem

Gmina Platerówka położona jest w południowo zachodniej części województwa dolnośląskiego i zachodniej części powiatu lubańskiego. Gmina Platerówka jest najmniejszą gminą województwa dolnośląskiego, a także jedną z najmniejszych gmin w Polsce. Zajmuje powierzchnię 47,99 km², co stanowi ok. 11,2% powierzchni powiatu lubańskiego. W skład gminy wchodzi 4 sołectwa: Platerówka, Włosień, Zalipie i Przyłasek. Centralnie położoną miejscowością i ośrodkiem administracyjnym jest miejscowość Platerówka. Nazwa siedziby gminy pochodzi od I Samodzielnego Kobiecego Batalionu im. Emilii Plater, który osiedlił się na tym terenie po wojnie.

Rysunek 1 Położenie Gminy Platerówka w południowo zachodniej części.

Źródło: Mapy Administracyjnej Woj. Dolnośląskiego.

Gmina graniczy bezpośrednio z pięcioma gminami oraz powiatem przygranicznym:

- 1) Od wschodu graniczy z miastem Lubań,
- 2) gminą Lubań
- 3) gminą Leśna,
- 4) od północy z gminą Siekierczyn,
- 5) od zachodu z gminą Sulików w powiecie zgorzeleckim,
- 6) od południa na krótkim, niespełna 1 km odcinku, granica gminy pokrywa się z granicą państwa sąsiaduje z Republiką Czeską, powiatem Frydlant.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Tabela 1 Pozycja Gminy Platerówka na tle innych gmin w powiecie lubańskim

Jednostki administracyjne	Powierzchnia		Liczba mieszkańców	Gęstość zaludnienia
	w km ²	W ha	w k. 2022 r.	w os/km ²
Gmina wiejska Lubań	142	14241	6527	46
M. i G Leśna	105	10456	9456	90
Gmina Olszyna	47	4713	6360	135
Miasto Lubań	16	1612	19964	1238
Gmina Siekierzyn	49	4950	4448	90
Świeradów-Zdrój	21	2072	4080	197
Gm. Platerówka	48	4790	1537	32

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Rysunek 2 Charakterystyka ogólna terenów Gminy z lokalizacjami.

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki>

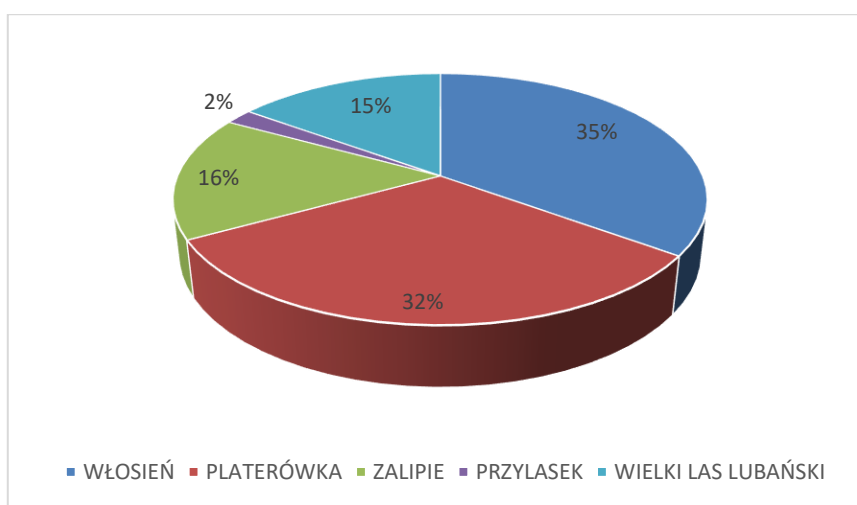
W promieniu ok. 20 kilometrów od gminy przebiega granica polsko-niemiecka z przejściem w Zgorzelcu oraz w bezpośrednim sąsiedztwie polsko-czeskim z przejściem w Miłoszowie i Zawidowie. Gmina położona jest w strefie środkowej regionu jeleniogórskiego, rolno-przemysłowej z dominującym udziałem gospodarki rolnej, z uzupełniającymi funkcjami przemysłu i eksploatacji surowców oraz transportu, z koncentracją osadnictwa w obrębie Lubania, Lwówka Śląskiego oraz Zgorzelca. Strefa ta poza ww. jednostkami i gminą Platerówka obejmuje także tereny m. i gm. Bogatynia, tereny

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

wiejskie gm. Lwówek Śląski, m. i gm. Nowogrodzic, gm. Olszyna, m. i gm. Pieńsk, gm. Siekierczyn, gm. Sulików, m. Zawidów, gm. Zgorzelec.

Największym sołectwem pod względem wielkości powierzchniowej jest Włosień (1670,74 ha) zajmuje 35% powierzchni gminy, sołectwo Zalipie zajmuje 16% powierzchni gminy, kolejne sołectwo to Platerówka o powierzchni (1520,45 ha) co stanowi 32% całej gminy. Najmniejszym sołectwem jest natomiast Przyłasek, który zajmuje zaledwie 2% całej powierzchni gminy. Sporą część, bo 15%, zajmuje Wielki Las Lubański. Cała powierzchnia gminy to 4 798,65 ha.

Wykres 1 Procentowy udział powierzchni poszczególnych sołectw Gminy Platerówka.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Platerówce.

Główną osią komunikacyjną gminy jest droga wojewódzka 357 relacji Lubań – Włosień oraz droga (nr 358) relacji Leśna – Przyłasek – Platerówka – Włosień. Siedziba władz gminy zlokalizowana jest w Platerówce. Gmina połączona jest drogami powiatowymi (nr 2422D) Platerówka-Przyłasek-Lubań, droga powiatowa (nr 2486D) Platerówka – Sulików; (nr 2477D) Zalipie – Platerówka.

Rysunek 3 Drogi w powiecie lubańskim

Źródło: mapa Starostwo Powiatowe

CZĘŚĆ I. SFERA SPOŁECZNA

1.1 Demografia

Liczba i struktura ludności

Gminę zamieszkiwało w końcu 2023 r. 1568 mieszkańców, z czego 49,55% (777) stanowili mężczyźni, a 50,45% (791) kobiety. Największymi pod względem liczby ludności miejscowościami na terenie Gminy są Włosień w których liczba mieszkańców wynosiła odpowiednio 677 osób, Platerówka 576 osób, Zalipie 250 osób, Przylasek 30 osób. Najmniejszy odsetek mieszkańców Gminy, bo wynoszący 1,91 % zamieszkiwało miejscowość Przylasek. Największą gęstość zaludnienia zanotowano w Sołectwie Włosień 46,10 % i Platerówka 37,7%, natomiast najniższą w Przylasku zaledwie 2,6%. Biorąc pod uwagę strukturę ludności w poszczególnych sołectwach większy odsetek stanowili mężczyźni, jedynie w sołectwie Zalipie większy odsetek stanowiły kobiety 50,20%. Analizując poniższe dane zauważamy spadek liczby ludności w ostatnich latach z ogólną przewagą kobiet w strukturze ludności. Informacje o liczbie ludności w poszczególnych latach przedstawiamy poniżej.

Tabela 2 Liczba ludności w Gminie Platerówka

Rok	kobiety	mężczyźni	urodzenie	zmarło
2018	788	842	17	8
2019	779	799	11	6
2020	792	830	17	8
2021	788	803	15	13
2022	783	807	9	7
2023	791	777	14	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Platerówce.

Tabela 3 Liczba ludności i jej struktura w sołectwach Gminy Platerówka

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców	Kobiety w %	Mężczyźni W %	Gęstość zaludnienia na tle Gminy w %
1.	Platerówka	569	49,60	50,40	37,70
2.	Przylasek	39	48,70	51,30	2,60
3.	Włosień	696	48,10	51,90	46,10
4.	Zalipie	253	50,20	49,80	16,70

Źródło: Polska w liczbach 2021 r.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Tabela 4 Struktura mieszkańców Gminy Platerówka wg wieku i płci

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-7	51	65	116
8-18	125	75	200
19-65	496	-	496
19-60	-	447	447
>65	119	-	119
>60	-	190	190
Ogółem	791	777	1568

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Platerówce.

Największą grupę wśród mieszkańców Gminy w świetle powyższych danych stanowiły w końcu 2023 r. osoby w wieku produkcyjnym 60,1%, a osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły 19,8%, w wieku przedprodukcyjnym 20,1% ludności.

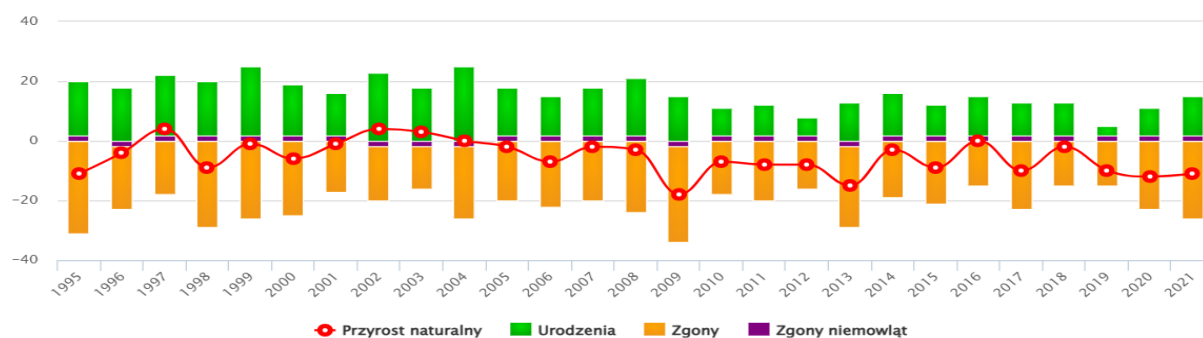
W ramach analizy liczba ludności Gminy w latach 2018-2023 stwierdzić można, że liczba kobiet na terenie gminy jest stabilna i w kolejnych latach jej wartość jest zbliżona. Liczba mężczyzn w roku 2018 wynosiła 842 i odnotowano znaczny jej ubytek w kolejnych latach, osiągający 777 mężczyzn w 2023 roku. Podobną tendencję obserwuje się w powiecie lubańskim oraz w poszczególnych gminach, wchodzących w jego skład.

Przyrost naturalny

Gmina Platerówka ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -11. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -6,77 na 1000 mieszkańców gminy Platerówka. W 2021 roku urodziło się 15 dzieci, w tym 46,7% dziewczynek i 53,3% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,49 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2021 roku 46,7% zgonów w gminie Platerówka spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 17,4% zgonów w gminie Platerówka były nowotwory, a 6,0% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Platerówka przypada 16,01% zgonów. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa dolnośląskiego oraz znacznie więcej od wartości średniej dla kraju.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Wykres 2 Zmiany przyrostu naturalnego w Gminie Platerówka latach 1995-2021.

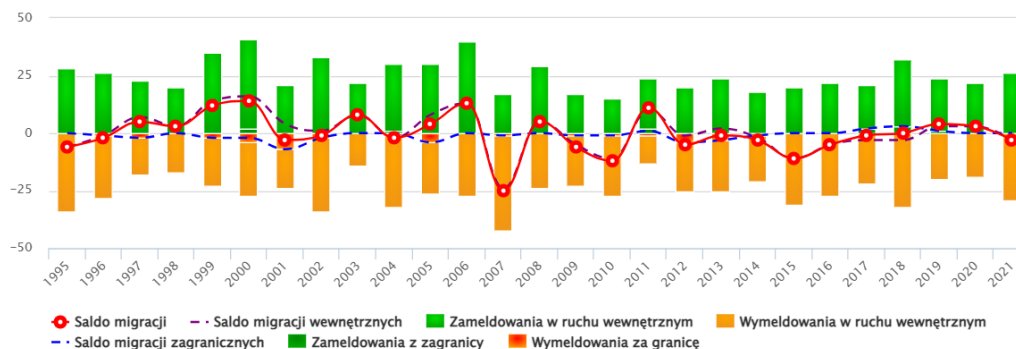

Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/>

Migracje ludności

W 2021 roku zarejestrowano 26 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 29 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Platerówka -3. W tym samym roku 0 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące zero %.

Wykres 3 Migracje na pobyt stały w latach 1995-2021 w Gminie Platerówka.

Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/>

Problemy starzenia się ludności

Przy przedprodukcyjnej grupie mieszkańców Gminy w roku 2023 r. stanowiącej 20,1% oraz osiągającej wskaźnik 60,1% grupie produkcyjnej 19,8% stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym. Grupa ta ma najwyższy udział w porównaniu z danymi dla powiatu, województwa i kraju. Odnotowano w Gminie także niski udział osób w wieku

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

przedprodukcyjnym, co wpływa na starzenie się jej społeczności i pogłębia niekorzystne zmiany demograficzne, czemu towarzyszy malejąca dzietność rodzin oraz wydłużający się średni okres życia.

Miarą ww. zmian jest tzw. wskaźnik obciążenia demograficznego tj. stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym. Dla osób nieprodukcyjnych najczęściej przyjmuje się wiek 0-17 lat (przedprodukcyjny) oraz wiek 60 lat i więcej dla kobiet, natomiast dla mężczyzn wiek 65 lat i więcej (poprodukcyjny). Przyjmuje się zatem wartości wieku produkcyjnego od 18 lat do 59 dla kobiet i 64 dla mężczyzn.

Sytuację w tym zakresie przedstawiono poniżej.

Tabela 5 Wskaźnik obciążenia demograficznego dla Gminy Platerówka na tle danych dla powiatu lubańskiego, woj. dolnośląskiego i Polski.

Wskaźnik	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
Gmina Platerówka	70,4	38,2	118,9
Powiat lubański	72,1	44,7	163,1
Województwo dolnośląskie	71,0	41,5	140,9
Polska	71,2	40,0	128,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS z 31.12.2023 r oraz danych z Urzędu Gminy w Platerówce.

Podane wyżej informacje wskazują na bardzo niekorzystne relacje pomiędzy grupą przedprodukcyjną i poprodukcyjną, czego skutkiem jest pogłębianie starzenia się społeczności Gminy. Problemy demograficzne pogłębia tu brak pracy, mieszkań, perspektyw na rozpoczęcie działalności gospodarczej, a także brak szkół średnich czy wyższych, co jest powodem migracji młodych osób do większych aglomeracji i co zwykle prowadzi do pozostawiania ich na stałe w miejscach kształcenia się i podejmowania tu pracy. Wszystkie te ww. zjawiska wpływają na ujemny czynnik dzietności, a tendencje do ujemnego przyrostu naturalnego będą się nadal utrzymywać. Ponadto, w związku z obserwowanym procesem suburbanizacji w sąsiednich gminach oraz rosnącym zainteresowaniem migracją z większych miast na obszary wiejskie, część terenów w gminie

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Platerówka zyskuje nowe znaczenie inwestycyjne. Niezbędna jest jednak odpowiednia koordynacja polityki przestrzennej, która pogodzi potrzeby inwestycyjne z zachowaniem wartości krajobrazowych i rolniczych.

1.2 Podstawowe usługi i kapitał społeczny.

Oświata i wychowanie przedszkolne

Wg stanu na 31.12.2023 r. w Platerówce funkcjonowała Szkoła Podstawowa im. Emilii Plater w Platerówce. Przy placówce funkcjonują trzy grupy przedszkolne oraz świetlica szkolna:

Tabela 6 Placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego w Gminie Platerówka

Placówka	Liczba uczniów		Etaty, w tym:	
	szkolnych	przedszkolnych	nauczyciele	administracja i obsługa
Szkoła podstawowa	92	-	14,37 etat	7,5 etatu
Przedszkole 3-4 latki	-	12	4,6 etatu	2,5etatu
Przedszkole 5-latki	-	21		
Przedszkole 6-latki	-	10		
Świetlice szkolne	-	-	1,82 etatu	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Platerówce.

Liczba uczniów w Szkole Podstawowej wynosiła na koniec 2023 r. 135, przy czym liczba dzieci w wieku 7-15 lat wg stanu na dzień 31.12.2023 wynosiła 92, co wskazuje na współczynnik skolaryzacji równy 68,15%. Średnia liczba uczniów w tutejszej Szkole oddziale wynosi 16,38 natomiast średnia liczba uczniów przypadających na etat nauczycielski wynosi 4,43.

W placówce oświatowej, prowadzonych przez Gminę, dzieci uczestniczą w konkursach organizowanych przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego oraz Euroregionu Nysa „Uczę się Bezpiecznie”, w konkursach organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Lubaniu o tematyce ekologicznej, udzielania pierwszej pomocy. Szkoła pozyskała środki zewnętrzne i realizowała projekty:

- 1) projekt edukacyjny VI-VIII klasa „KROKUS” coroczny konkurs zapoznanie uczniów z tematyką Holokaustu, rozbudzenie w nich świadomości niebezpieczeństw i zagrożeń wiążących się z dyskryminacją, uprzedzeniami, fanatyzmem,

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

nietolerancją, uwrażliwienie na krzywdę drugiego człowieka, skłonienie do dyskusji na temat przyczyn i skutków zbrodni Holokaustu. Sadzonki żółtych krokusów zasadzonych przed szkołą zostały pozyskane od Irlandzkiego Towarzystwa Edukacji o Holocaustie.

- 2) projekt edukacyjny V-VI klasa „LEPSZA SZKOŁA” badanie efektywności nauczania, rozwijanie integracji między przedmiotowej i kształcenie nauczycieli. Uczestnictwo w projekcie dzięki specjalistycznym testom daje nauczycielom możliwość badania kompetencji uczniów.
- 3) „Umiem pływać” upowszechnianie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży, nabycie przez dzieci podstawowych umiejętności pływania, profilaktyka przeciwdziałania i korygowanie wad postawy, zapobieganie zjawiskom patologii społecznych, poprzez skierowaną do uczniów ofertę uczestnictwa w dodatkowych zajęciach sportowych, wyrównywanie szans w dostępie do infrastruktury sportowej poprzez objęcie programem w szczególności uczniów, zamieszkałych w miejscowościach, w których nie ma pływalni, edukacja w zakresie bezpiecznego korzystania z akwenów.
- 4) Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!” zwiększanie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie.
- 5) Warsztaty ekologiczne mogli zapoznanie się z formami ochrony przyrody, rozmieszczeniem parków narodowych w Polsce oraz z krótką historią parków narodowych na świecie, rozszerzyli swoją wiedzę na temat form recyklingu.
- 6) Projekt Edukacyjnego „Taniec rządzi” integracja dzieci.
- 7) CODE WEEK 2023 projekt, w którym młodzież zapoznała się z nauką programowania i umiejętności cyfrowych.
- 8) ” Szklanka mleka, owoce i warzywa” promujący prawidłowe nawyki żywieniowe.

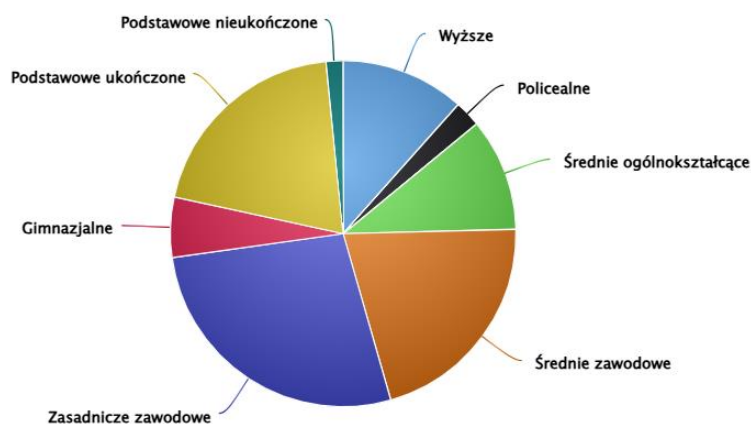
Poziom wykształcenia mieszkańców

Najnowszymi danymi w omawianym zakresie nie dysponuje się w Gminie i dlatego podaje się tu dane z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r., wg których ok. 10,5 % ludności Gminy posiadało tu wyższe wykształcenie, 2,7% – wykształcenie policealne, 11,9% – średnie ogólnokształcące i 16,8% – średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymowało się tu blisko 30% mieszkańców, 29,5% – gimnazjalnym 5,6% i 21% – podstawowym ukończonym. Przed zakończeniem szkoły

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

podstawowej zakończyło swą edukację 1,9 % mieszkańców. Wśród kobiet mieszkających w gminie Platerówka największy odsetek miało wykształcenie podstawowe ukończone (23,1%) oraz zasadnicze zawodowe (22,5%). Mężczyźni najczęściej mieli wykształcenie zasadnicze zawodowe (37,1%) oraz podstawowe ukończone (18,9%).

Wykres 4 Poziom wykształcenia mieszkańców w roku 2011.

Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/>

Powyższe dane z 2011 r. mają dla oceny stanu wykształcenia mieszkańców Gminy w odniesieniu do aktualnej, na pewno zmienionej sytuacji w tej dziedzinie, tylko orientacyjny charakter, niemniej jednak w ogólnym zarysie mogły się one tylko nieznacznie i korzystnie zmienić.

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Infrastruktura społeczna odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu jakości życia mieszkańców Gminy Platerówka. Zapewnienie dostępu i zaspokojenie podstawowych potrzeb społecznych, edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych oraz sportowo rekreacyjnych, należy do fundamentalnych zadań samorządu gminnego i bezpośrednio przekłada się na poziom rozwoju lokalnego oraz atrakcyjność osadniczą obszaru. Na terenie Gminy nie funkcjonuje ośrodek zdrowia, mieszkańcy korzystają z opieki medycznej w sąsiednich miejscowościach w Lubaniu - Łużyckie Centrum Medyczne, Placówka Wielospecjalistycznego Szpitala – Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Zgorzelcu, Szpital Św. Łukasz w Bolesławcu i inne placówki, które wybrali mieszkańcy. Gmina posiada obiekt, w którym mógłby być zlokalizowany ośrodek zdrowia, ale nie spełnia

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

on warunków dla tego typu placówki. Prywatny gabinet stomatologiczny świadczy opiekę dla mieszkańców.

Pomoc społeczna

Działalność w zakresie wsparcia społecznego prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Platerówce, który funkcjonuje jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Na poziomie lokalnym wykonuje zadania skierowane na wsparcie i poprawę warunków życia mieszkańców Gminy Platerówka. Działania ośrodka są zgodne z realizacją celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Platerówka. Obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ośrodek zajmuje się także sferą wspierania rodziny i pieczy zastępczej, świadczeniami rodzinnymi, świadczeniami wychowawczymi 500+ w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, pomocą osobom uprawnionym do alimentów, ogólnopolską Kartą Dużej Rodziny. Zadania realizuje poprzez: prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy, prowadzenie Punktu Poradnictwa Prawnego, zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy, organizowanie kampanii informacyjnych i warsztatów, współpraca z służbami, PCPR, szkołą i kuratorami.

W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące ilości rodzin, którym zostały przyznane zasiłki z pomocy społecznej, rodzaj przyznanych zasiłków, ilość przyznanych zasiłków oraz łączną wysokość zasiłków:

Tabela 7 Struktura i formy świadczeń przekazywanych w GOPS w Platerówce w latach 2018-2023.

Rodzaje świadczeń pieniężnych		Ilość rodzin/ osób	Łączna kwota wydatkowana w zł	Ilość rodzin/ osób	Łączna kwota wydatkowana w zł	Ilość rodzin/ osób	Łączna kwota wydatkowana w zł
		2018		2020		2023	
1	Zasiłek okresowy	14	31 842,63 zł	10	23 130,10 zł	18	6 342,16 zł

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Rodzaje świadczeń pieniężnych		Ilość rodzin/ osób	Łączna kwota wydatkowana w zł	Ilość rodzin/ osób	Łączna kwota wydatkowana w zł	Ilość rodzin/ osób	Łączna kwota wydatkowana w zł
		2018		2020		2023	
2	Zasiłek celowy w tym celowy specjalny	25	15 712,03 zł	28	11 480,00 zł	13	4 300,00 zł
3	Zasiłek stały	8	39 452,28 zł	6	37 386,00 zł	70	43 898,16 zł
4	Schronienie wolne miejsce/DPS	-	186,00 zł	1	6 502,50 zł	1 1	20 520,00 zł. 60 659,62 zł
5	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	8	9 495,38 zł	6	3.364,74 zł	70	4193,30 zł
6	Usługi opiekuńcze	-	-	2	9 903,00 zł	3	11 050,00 zł
7	Pomoc w zakresie dożywiania	17	12 660,00 zł	18	11.810,00 zł	49	8 500,00 zł
8	Zasiłek pielęgnacyjny	45	84 066,70 zł	49	97 953,00 zł	548	118 280,32 zł
9	Świadczenie pielęgnacyjne	7	123 591,60 zł	8	141 021,00 zł	98	239 219,00 zł
10	Świadczenie rodzicielskie	11	84 850,00 zł	24	28 600,04 zł	15	13 790,30 zł
11	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	11	19 000,00 zł	8	8 000,00 zł	5	5 000,00 zł
12	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	11	64 940,00 zł	9	61 720,00zł	153	63 207,06 zł
13	Świadczenia społeczne 300+	124	54 600,00 zł	124	54 300,00 zł	-	-

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Rodzaje świadczeń pieniężnych		Ilość rodzin/ osób	Łączna kwota wydatkowana w zł	Ilość rodzin/ osób	Łączna kwota wydatkowana w zł	Ilość rodzin/ osób	Łączna kwota wydatkowana w zł
		2018		2020		2023	
14	Zasiłek dla opiekuna	3	17 560,00 zł	2	14 880,00 zł	24	14 880,00 zł
15	Karta Dużej Rodziny	2	16,41 zł	30	170,50 zł	42	390,00 zł
16	Świadczenie wychowawcze 500+	94	757 264,81 zł	2 711	1 355 313,72 zł	5	2500,00 zł
17	Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	42	133 829,26 zł	1070	120 327,22 zł	336	65 854,77

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminy Platerówka

Tabela 8 Powody korzystania z pomocy GOPS w Gminie Platerówka w latach 2018-2023

Powody korzystania z pomocy	Rok 2018		Rok 2020		Rok 2023	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	24	43	18	37	12	19
Bezdomność	1	1	3	5	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	11	2	8	0	0
Bezrobocie	10	16	9	17	5	12
Niepełnosprawność	14	25	11	18	10	11
Długotrwała lub ciężka choroba	17	31	17	30	12	17
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	4	16	2	5	1	4
Alkoholizm	5	5	4	5	6	10
Narkomania	0	0	0	0	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	1	1	1	2	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminy Platerówka.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Największy koszt stanowiło świadczenie pielęgnacyjne, które zostało wypłacone w latach 2018-2023 r. w kwocie 503 831,60 zł. oraz zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 300 300,03 zł. Każdego roku przybywa osób potrzebujących wsparcia w tym zakresie. W celu zapewnienia opieki osobom tego pozbawionym, a potrzebującym pomocy osób drugich z racji wieku i niepełnosprawności Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Platerówce w okresie od 2018 do 2023 roku przyznał decyzją usługi opiekuńcze dla 11 osób. W roku 2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Platerówce, w związku z umową zawartą pomiędzy Gminą Platerówka, a Schroniskiem dla bezdomnych im. Św. Brata Alberta w Leśnej skierował 2 osoby, w DPS umieszczono jedną osobę. Wszczęto 7 postępowań niebieskiej karty, z czego 6 zostało zakończonych, objęto 12 osób w rodzinach. W 2023 r. ze wsparcia GOPS skorzystało 76 osób łącznie, co oznacza, że zostało objętych nim 4,85% społeczności lokalnej. Główne powody udzielania pomocy to bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, długotrwała lub ciężka choroba. W ramach tej pomocy udzielane są także inne świadczenia, które obejmują zasiłki rodzinne, świadczenia wychowawcze, fundusz alimentacyjny, czy stypendia szkolne, Karta dużej rodziny. Analizując ilość świadczeń w ostatnich latach można zauważyć, że stale zmniejsza się liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, jednak nadal wiele rodzin potrzebuje pomocy w różnym zakresie. Ośrodek aktywnie uczestniczy także przy organizowaniu wypoczynku letniego dla dzieci, w pracach Komisji do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zapewnia zaplecze organizacyjno-lokalowe dla Zespołu Interdyscyplinarnego.

Kultura

Od 01 stycznia 2021 roku swoją działalność rozpoczęła Gminna Biblioteka Publiczna w Platerówce na podstawie Uchwały nr XIII/115/20 Rady Gminy w Platerówce z dnia 16 listopada 2020 r. w sprawie utworzenia Gminnej Biblioteki Publicznej w Platerówce oraz nadania jej statutu.

Tabela 9 Czytelnictwo.

Liczba zarejestrowanych czytelników na dzień:	Biblioteka Platerówka	Oddział Włosień
01.01.2022 r.	281	106
31.12.2022 r.	211	133

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminy Platerówka.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

W bibliotekach sukcesywnie będą uzupełniane księgozbiory, będzie to zależało od zainteresowania osób korzystających z wypożyczalni. W roku 2023 połączono filię Włosień z Platerówką, obecnie jest 346 czytelników aktywnych. Zmieniona została siedziba biblioteki, która obecnie znajduje się świetlicy wiejskiej we Włosieniu. Biblioteka prowadzi bardzo aktywną działalność, promuje czytelnictwo, organizuje spotkania z autorami książek o tematyce historycznej, organizuje wyjazdy do kina, organizuje zajęcia w czasie ferii dla dzieci, organizuje wycieczki piesze, organizuje wystawy tematyczne, bierze udział w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa. Jest współorganizatorem corocznych Dożynek, warsztatów palm wielkanocnych, kiermaszów, wspiera działania KGW, aktywnie uczestniczy w życiu mieszkańców Gminy Platerówka.

Sport

Władze Gminy stwarzają warunki zachęcające i umożliwiające uprawianie sportu, aktywności fizycznej i rekreacji oraz pomagające w rozwoju pasji, zainteresowań i talentów u dzieci, młodzieży i dorosłych. Baza sportowo rekreacyjna w gminie to boisko wielofunkcyjne przy szkole podstawowej w Platerówce, boisko sportowe w Platerówce, boisko sportowe we Włosieniu, klub sportowy Orzeł Platerówka (piłka nożna i tenis stołowy), siłownie zewnętrzne (3), place zabaw (3), wiaty biesiadne (4). Obiekty sportowe oferują społeczności Gminy różne formy wypoczynku, rekreacji, umożliwiają rozwój lokalnych organizacji sportowych i wpływają na zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańcom. Gmina każdego roku konsultuje program współpracy z organizacjami pozarządowymi, w budżecie zabezpiecza środki finansowe, które ogłaszane są w formie konkursu. Beneficjentem jest klub sportowy „Orzeł Platerówka”. Inne organizacje nie korzystają z środków.

Bezpieczeństwo publiczne

Za utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców Gminy odpowiadają w znacznym stopniu służby, zlokalizowane na terenie miasta powiatowego Lubania. Należą do nich Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowej Straży Pożarnej, Pogotowie Ratunkowe oraz Powiatowy Inspektorat Sanitarny. W Komendzie Powiatowej Policji w Lubaniu wyznaczono dzielnicowego, który odpowiada za zwiększenie bezpieczeństwa wśród mieszkańców i poprawę wizerunku Policji.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Na terenie Gminy działają 2 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, w Platerówce oraz Włosieniu. Jednostka w Platerówce zaliczona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Jednostki OSP funkcjonujące w Gminie zajmują się wszechstronną działalnością ratowniczą, likwidacją pożarów, wypadkami drogowymi, usuwaniem skutków powodzi i wichur oraz prowadzeniem działań edukacyjno-szkoleniowych, rekreacyjnych i sportowych. OSP Gminy Platerówka dzięki grantowi przyznanemu przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. w ramach programu "Wzmocnij Swoje Otoczenie", zakupiła ubrania specjalne, które podniosą gotowość bojową oraz zapewnią bezpieczeństwo strażaków podczas działań. W gminie Platerówka WFOŚiGW finansuje ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych. W 2020 roku dofinansowano zakup specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych, zaś w latach 2021-2023 dofinansowano zakup sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.

Organizacje pozarządowe

Władze Gminy wspierają działalność istniejących na jej terenie organizacji pozarządowych w ramach przyjmowanych co roku programów współpracy z nimi, które m. in. obejmuje sferę zadań publicznych, związanych z zadaniami własnymi Gminy. Ich celem jest m. in. budowanie partnerstwa pomiędzy administracją publiczną, a ww. organizacjami oraz innymi podmiotami. Każdego roku ogłaszane są też otwarte konkursy na realizację zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

Na terenie Gminy działa 6 organizacji pozarządowych, w tym:

1. Ludowe Zespoły Sportowe Klub Sportowy „Orzeł Platerówka”;
2. Ochotnicza Straż Pożarna w Platerówce;
3. Ochotnicza Straż Pożarna we Włosieniu;
4. Stowarzyszenie „Na rzecz rozwoju wsi Włosień”;
5. Stowarzyszenie „Życie wiejskie”;
6. Stowarzyszenie Możemy Osiągnąć Więcej.

Swoją działalność na terenie gminy Platerówka prowadzą również KGW w Platerówce oraz KGW we Włosieniu.

Analiza powyższych danych pozwala na stwierdzenie, że istnieją znaczne możliwości zwiększenia aktywności obywatelskiej mieszkańców Gminy m. in. w formie założenia nowych Kół Gospodyń Wiejskich czy innych, lokalnych stowarzyszeń. Pobudzenie

istniejących organizacji do uczestnictwa w konkursach ogłaszanych przez Gminę w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Gmina jest członkiem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Izerskie” oraz Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej.

1.3. Wnioski z analizy stanu sfery społecznej

Analiza przedstawionych w części 1 diagnozy informacji nt. sytuacji demograficznej Gminy, istniejącej tu sieci podstawowych usług oraz wybranych aspektów jej kapitału społecznego, a także propozycji, zawartych w podsumowaniu wyników badań ankietowych nt. jakości życia w gminie pozwala na sformułowania następujących, najważniejszych wniosków:

- 1) w związku z sukcesywnym zmniejszaniem się liczby stałych mieszkańców Gminy (jego skala osiągnęła na przestrzeni ostatniego dwudziestolecia poziom spadkowy, a liczba 1739 mieszkańców w 2004 r. spadła do 1568 w końcu 2023 r.) – potrzebne jest dostosowanie działań rozwojowych w Gminie do zahamowania się tej tendencji w najbliższych latach, podobnie jak i w innych gminach powiatu lubańskiego;
- 2) jedną z najważniejszych przyczyn ww. procesu depopulacji jest ujemny przyrost naturalny odnotowywany w Gminie w kolejnych latach od 1997 do 2021 r. (przyrost ten był w zasadzie stale ujemny i w 2021 r. wynosił -6,77 na 1000 mieszkańców i był zdecydowanie wyższy od odpowiedniego wskaźnika dla województwa dolnośląskiego, równego -4,62 oraz dla kraju, równego -3,79) – przeciwdziałać można poprzez rozbudowę systemu opieki dla matek z małymi dziećmi, poprawę w dostępie do pracy i do mieszkań dla młodych rodzin i inne działania pomocowe;
- 3) podobnie jak w skali regionu czy też całego kraju, także w Gminie postępują procesy starzenia się jej społeczności i wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym (co prawda największą grupę wśród mieszkańców Gminy stanowiły w końcu 2023 r. osoby w wieku produkcyjnym, obejmujące 60,1% całej populacji, ale osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły już 19,8% ogółu ludności Gminy) – i w tej sytuacji niezbędne są działania na rzecz aktywizacji zawodowej tej grupy mieszkańców, rozwoju systemu opieki zdrowotnej, poprawy jego dostępności oraz wzbogacenie oferty dla samokształcenia i spędzania czasu wolnego;
- 4) podstawowe usługi dla mieszkańców Gminy, w tym takie jak Urząd Gminy, Biblioteka która jest jednocześnie ośrodkiem kultury i sportu jest potrzeba

zwiększenia aktywności poprzez oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, seniorów; w odniesieniu jednak do placówek ochrony zdrowia, dostęp do podstawowej opieki medycznej- poprawa działań do tych usług;

- 5) nie są w pełni wykorzystane możliwości zaktywizowania proobywatelskiej aktywności mieszkańców Gminy w ramach sieci działających tu organizacji pozarządowych i jej rozbudowy – m. in. przy założeniu lokalnych stowarzyszeń oraz ich ukierunkowania m. in. na rozwijanie edukacji ekologicznej i wzrost świadomości mieszkańców. Należałoby przeprowadzić szerokie konsultacje Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi określając zadania, które samorząd planuje zlecić organizacjom pozarządowym m.in. kultura fizyczna, turystyka i krajoznawstwo, ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

CZĘŚĆ 2. SFERA GOSPODARCZA

2.1. Gospodarka lokalna

Podmioty gospodarki narodowej

Gmina ze względu na swoje położenie i walory ma charakter gminy rolniczej. Struktura użytkowania jej gruntów, zdecydowanie pokazują, że dominują w niej użytki rolne, które stanowią blisko 58% powierzchni ogólnej Gminy.

W gminie Platerówka w roku 2021 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 111 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 84 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 7 nowych podmiotów, a 6 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2021 najczęściej (18) podmiotów zarejestrowano w roku 2019, a najmniej (6) w roku 2010. W tym samym okresie najczęściej (17) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2015 roku, najmniej (4) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Platerówka najczęściej (4) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najczęściej (108) jest mikroprzedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. Odpowiednio 3,6% (4) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 34,2% (38) podmiotów, a

62,2% (69) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Platerówka najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są budownictwo (35.7%) oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (22.6%). W latach 2010-2022 nastąpił spadek liczby podmiotów gospodarczych według klas wielkości w odniesieniu do 1000 mieszkańców. Jedynie w 2021 r. zwiększył się poziom przedsiębiorczości w Gminie Platerówka, był on nieco wyższy w stosunku do powiatu lubańskiego. W pozostałych analizowanych latach wskaźnik wykazał tendencję spadkową, w 2023 r. zarejestrowanych było 60 jednoosobowych działalności gospodarczych, był niższy od średnich właściwych dla powiatu, całego województwa i kraju.

Rynek pracy

Według danych GUS w gminie Platerówka na 1000 mieszkańców pracuje 73 osoby. Wśród osób pracujących największy odsetek stanowią kobiety 72,6% pracujących ogółem a 27,4% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Platerówka wynosiło w 2021 roku 5,7% (8,6% wśród kobiet i 3,2% wśród mężczyzn). Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Platerówka 204 osoby wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 21 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -183. Aktywnych zawodowo 24,0% mieszkańców gminy Platerówka pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 30,4% w przemyśle i budownictwie, a 15,3% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,3% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Analiza liczby osób pracujących według płci w Gminie w latach 1995-2021 wskazuje, że jej wielkość obniżała się w kolejnych latach. Największy spadek liczby pracujących przypadła na lata 1999-2000. W kolejnych latach wartość tego wskaźnika utrzymywała się na podobnym poziomie, jaki został osiągnięty w 2000 r., z przewagą pracujących kobiet w każdym roku. W 2021 r. ogółem pracowało tu 225 osób, spośród których 70,8% stanowiły kobiety (160) a 29,2% mężczyźni (65).

Wg danych GUS z 2021 r. w Gminie na 1000 mieszkańców pracowało 73 osoby. Dla porównania przytoczono poniżej analogiczne dane dla powiatu, województwa i Polski.

Tabela 10 Porównanie wskaźnika pracujących na 1000 mieszkańców w Gminie Platerówka z innymi obszarami

Jednostki administracyjne	Pracujący na 1000 mieszkańców
Gmina Platerówka	73
Powiat Lubański	165
Województwo Dolnośląskie	279
Polska	259

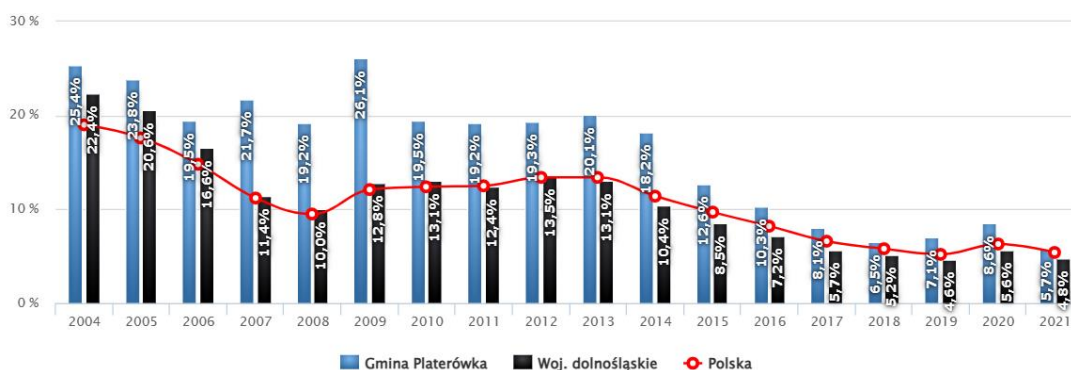
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z 31.12.2021r.

W 2021 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Platerówka wynosiło 4 980,17 PLN, co odpowiada 83.00% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Bezrobocie

Skala bezrobocia rejestrowanego przedstawiana jest najczęściej jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (czyli do zasobu siły roboczej danej populacji). Analiza poniższego wykresu pozwala na stwierdzenie, że najwyższe wartości stopy bezrobocia w Gminie występowały w 2004 r. (36,9%) oraz w 2011 r. (30,4%), analogicznie do ówczesnego poziomu bezrobocia w województwie i w kraju. Od 2011 r. stopa bezrobocia w Gminie spadła w 2021 roku do poziomu 9,5% (10,7% wśród kobiet i 8,5% wśród mężczyzn). W 2023 roku nastąpił spadek bezrobocia we wszystkich gminach powiatu lubańskiego oprócz Świeradów-Zdrój, gdzie liczba bezrobotnych nie uległa zmianie. Liczba bezrobotnych mieszkańców na dzień 31.12.2023 r. wynosiła w Gminie Platerówka 24, odnotowując spadek o 3 osoby.

Wykres 5 Szacunkowe wielkości stopy bezrobocia w Gminie Platerówka w latach 2004-2021

Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/>

Baza usługowo-produkcyjna

Jedynym dużym zakładem pracy jest Łużycka Kopalnia Bazaltu, "Księginki" S.A. w Lubaniu obecnie EUROVIA S.A eksploatująca złoża bazaltu, która zatrudnia najwięcej osób, sklep Dino oraz Pizzeria są pracodawcami oferującymi miejsca pracy. Mieszkańcy pracują poza obszarem gminy w Zgorzelcu, Leśnej i innych gminach sąsiadujących.

Baza noclegowa

W gminie Platerówka brak jest miejsc noclegowych oraz gospodarstw agroturystycznych oferujących miejsca noclegowe.

Rolnictwo i leśnictwo

Według danych GUS w 2005 roku powierzchnia rolna Gminy wynosi 2622 ha, a w tym użytki rolne zajmują 1775 ha, co stanowi 54,6% tej powierzchni, sady 8 ha, łąki 456 ha, pastwiska 367 ha, lasy i grunty leśne 1791 ha oraz pozostałe grunty i nieużytki 397 ha, co stanowi 35,8% ww. powierzchni. Przeważająca część gruntów to własność indywidualna rolników, co decyduje o formach prowadzenia upraw i hodowli, a średnia wielkość gospodarstwa wynosi tu 11,34 ha. Produkcja rolna obejmuje tu uprawy zbóż, rzepaku, ziemniaków i roślin strączkowych, zaś hodowla zwierząt ma charakter niszowy pomimo występujących tu znacznych powierzchni użytków zielonych. Porównując wartości na przestrzeni lat nie uległy one praktycznie zmianie. Na terenie gminy zidentyfikowano pojedyncze przypadki zanieczyszczonych gruntów po byłych składowiskach odpadów gospodarskich oraz miejscach, gdzie prowadzona była intensywna działalność rolnicza z zastosowaniem środków chemicznych. W tych lokalizacjach istnieje potrzeba rekultywacji gleb oraz monitoringu ich stanu, by zapobiegać przedostawaniu się substancji szkodliwych do wód gruntowych. Działania te mogą obejmować zalesianie, przywracanie użytków zielonych. W kontekście ochrony środowiska gruntowo-wodnego, szczególną uwagę należy zwrócić na poprawę gospodarki ściekowej oraz systemów odwodnienia terenów rolnych, co jest istotne ze względu na lokalne uwarunkowania hydrologiczne i ukształtowanie terenu. W związku z tym możliwe jest również rozważenie lokalizacji niewielkich instalacji odnawialnych źródeł energii, na nieużytkach lub terenach nieprzydatnych rolniczo, co może

wpisywać się w proekologiczną politykę gminy. Na terenie gminy Platerówka gleby należące do I-III klasy bonitacyjnej stanowią ok. 51% powierzchni ogólnej gruntów rolnych. Grunty te powinny podlegać szczególnej ochronie. Zatem w pierwszej kolejności na cele nierolnicze należy przeznaczać grunty niższych klas bonitacyjnych (IV-VI), które zajmują ok. 49% powierzchni użytków rolnych.

Przeważająca część gruntów w Gminie stanowi własność indywidualną, funkcjonujące tu gospodarstwa są rozdrobnione, a ich produkcja na rynek nie zapewnia dochodowości na wystarczającym poziomie, dlatego też powoduje to dodatkowe zatrudnienie w zakładach pracy na miejscu lub w gminach ościennych. Gospodarstwa te są słabo wyposażone w środki produkcji, nastawione na wielokierunkowy typ zagospodarowania. Zanika tu tradycyjna gospodarka rolna, użytkująca pola uprawne, łąki, pastwiska, tworzące specyficzny, mozaikowaty krajobraz terenów Gminy.

Gospodarstwa rolne na terenie Gm. Platerówka:

1. Wieś Platerówka - 74, (w tym: duże 11, małe 63);
2. Wieś Przylasek - 7, (w tym: duże 6, małe 1);
3. Wieś Włosień - 105, (w tym: duże 22, małe 83);
4. Wieś Zalipie - 63, (w tym: duże 10, małe 53);

Razem 249.

Znaczną część powierzchni gminy zajmują lasy, które niemal w całości skupione są w zawartym kompleksie Wielkiego Lasu Lubańskiego, który stanowi 15% całej powierzchni sołectwa Platerówka. Grunty leśne w gminie Platerówka odgrywają istotną rolę w kształtowaniu lokalnego krajobrazu oraz wspieraniu równowagi ekologicznej obszaru. W części gminy zauważalny jest proces zalesiania gruntów rolnych o niskiej przydatności produkcyjnej. Zjawisko to sprzyja zwiększaniu poziomu lesistości, jednak ich rozproszenie oraz mozaikowy układ ograniczają pełne wykorzystanie potencjału ekologicznego tych terenów. Na terenie gminy znajduje się kilka kompleksów leśnych, z których największe zlokalizowane są w rejonie Przylasku. Lasy sąsiadują tu z terenami rolnymi oraz rozproszoną zabudową wiejską, tworząc mozaikową strukturę siedlisk, sprzyjającą występowaniu wielu gatunków flory i fauny, w tym gatunków chronionych.

Planowane linie (przesyłowe, gazociągi) powinny być planowane w sposób minimalizujący ich wpływ na istniejące kompleksy leśne. Należy unikać sytuacji, w których dochodzi do fragmentacji dużych obszarów leśnych, co prowadzi do osłabienia ich funkcji ekologicznych i ograniczenia ciągłości korytarzy przyrodniczych.

Powiązania gospodarcze z otoczeniem

Przez teren gminy Platerówka przebiega międzynarodowy szlak rowerowy Zgorzelec/ Görlitz - Świeradów Zdrój, łączący tereny wschodniej Saksonii z obszarem Sudetów Zachodnich. Szlak ten o długości 57 km przebiega przez: Zgorzelec, Sulików, Platerówkę, Leśną, Mirsk oraz Świeradów Zdrój. Szlak rowerowy przebiegający przez teren gminy eksponuje wszystkie walory krajobrazowe i historyczne gminy. Biegnie on. m.in. przez zespół pałacowy - parkowy we Włosieniu, obok stożka wulkanicznego Czubatka (357 m.n.p.m.), koło Góry Staniewicza (330 m.n.p.m.) i „starego spichlerza”- byłego dworu Salza w Platerówce. Wędrówki po tych szlakach umożliwiają uczestnikom zapoznanie się z bogatą przeszłością Gminy i jej najważniejszymi zabytkami. Zakłada się, że w ramach rozwoju głównych gałęzi gospodarki Gminy wykorzystany będzie jej potencjał i naturalne predyspozycje dla rozwoju zwłaszcza tzw. „małej przedsiębiorczości” oraz turystyki i rekreacji, powstanie bazy noclegowej, rozszerzenia oferty lokalnych produktów.

2.2. Stan finansów samorządowych

Dochody

W Gminie odnotowywany jest systematycznie wzrost jej dochodów, który wpływa na zwiększenie jej zasobów finansowych i umożliwia zachowanie niezależności finansowej. Taka sytuacja wpływa na szerokie spectrum możliwości w zakresie formułowania i realizacji strategicznych celów rozwojowych Gminy. W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące wzrostu dochodów na 1 mieszkańca w ostatnich 8 latach, który w tym okresie wzrósł prawie dwukrotnie, osiągając w 2023 r. wartość 7 420,74 zł. Wartość dochodów na 1 mieszkańca systematycznie wzrastała do 2022 r. i wynosiła wtedy 8315,04 zł, natomiast w 2023 r. nastąpiło ich obniżenie do kwoty 7 230,83 zł.

Tabela 11 Dochody budżetu Gminy Platerówka w przeliczeniu na 1 mieszkańca

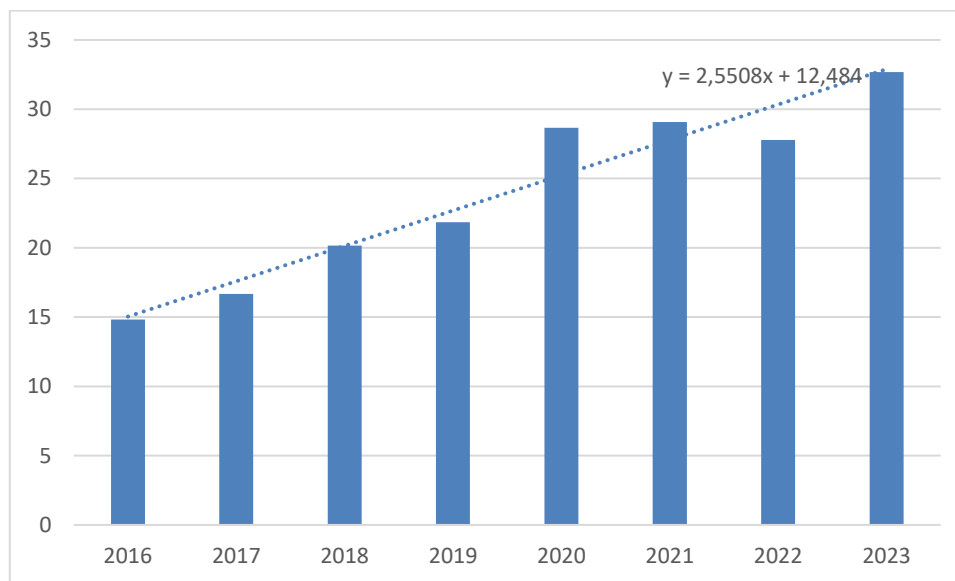
Rok budżetowy	Dochody ogółem w zł	Dochody na 1 mieszkańca w zł	Ilość mieszkańców na koniec roku
2016	6 326 537,65	3951,62	1601
2017	6 869 999,72	4259,14	1631
2018	7 130 181,58	4395,92	1631

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

2019	7 568 247,21	4640,25	1630
2020	9 024 142,19	5818,27	1559
2021	10 518 488,36	6764,30	1537
2022	12 699 092,80	8300,06	1511
2023	11 242 424,46	7420,74	1515

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Wykres 6 Dochody budżetu gminy Platerówka w latach 2015-2023 (w mln zł)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Przy analizie dochodów budżetu Gminy można zaobserwować rosnący trend wskazujący na wartość współczynnika kierunkowego, który wynosi 2,5508. Każdego roku wartość dochodów wzrastała tu średnio o ok. 2,5 mln zł.

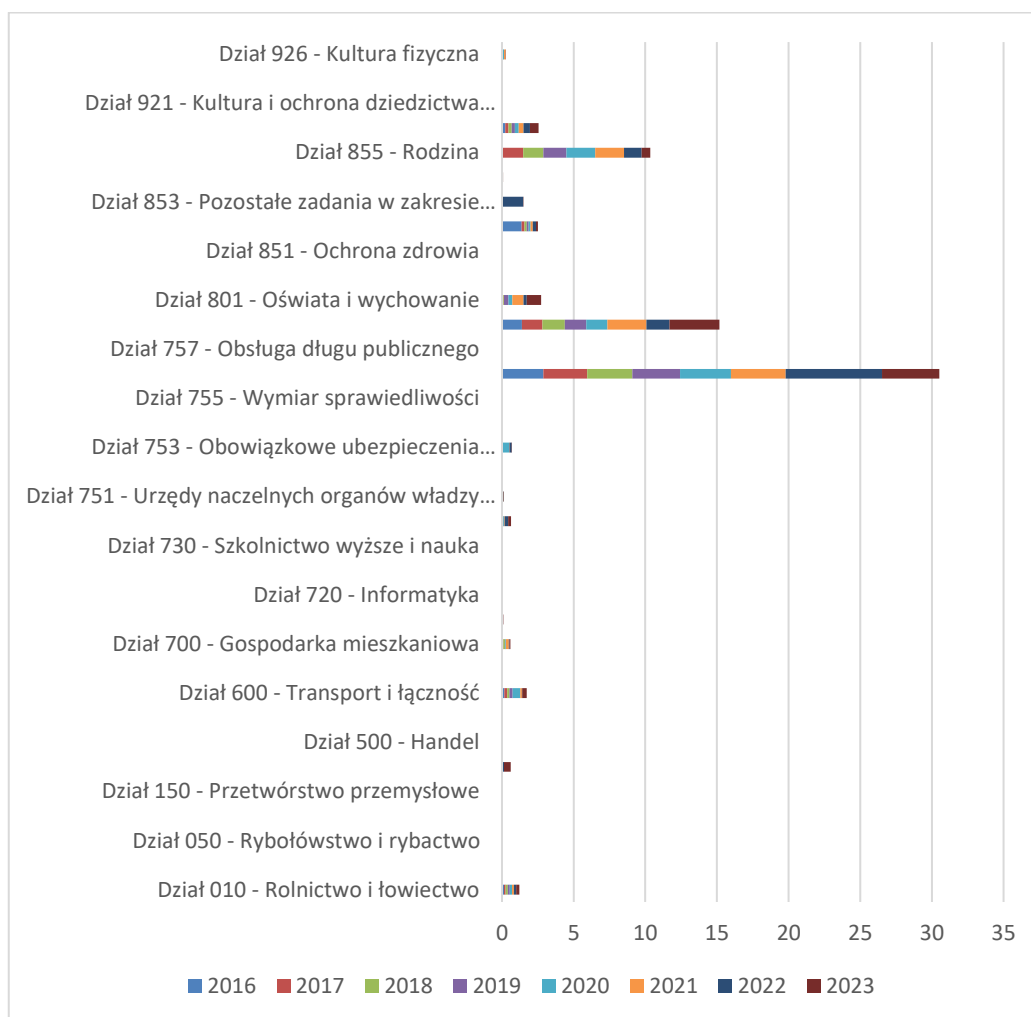
Na przestrzeni lat 2016-2023 najwyższe wartości dochodów do budżetu Gminy można zaobserwować w następujących kategoriach:

- 1) w dochodach od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek;
- 2) z gospodarki mieszkaniowej;
- 3) z rolnictwa i łowiectwa;
- 4) z gospodarki komunalnej i ochrony środowiska;
- 5) z realizacji zadań w zakresie polityki społecznej;
- 6) z oświaty i wychowania.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Poniższy wykres przedstawia strukturę dochodów w ww. okresie.

Wykres 7 Struktura skumulowanych dochodów Gminy Platerówka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Wydatki

W ramach analizy wydatków ogólnych Gminy od 2015 do 2023 r. można zauważyć, że na przestrzeni tych lat wydatki systematycznie wzrastały. W latach 2020-2023 szczególnie można zauważyć dynamikę wzrostu wydatków, które jeszcze w roku 2019 wynosiły 4670,70 zł aby w roku 2023 osiągnąć wartość niemalże dwukrotną 9665,37 zł.

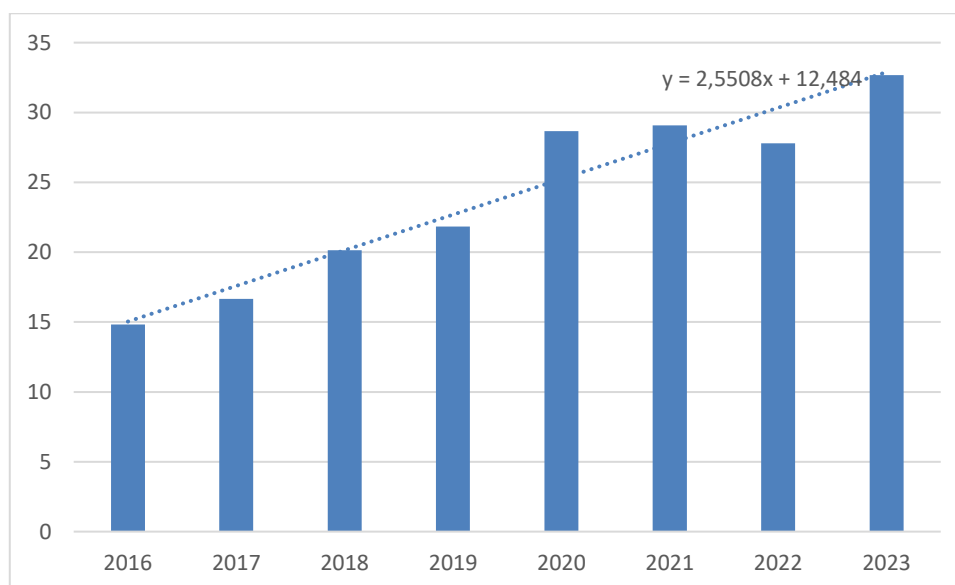
**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Tabela 12 Wydatki budżetu Gminy Platerówka na 1 mieszkańca

Rok budżetowy	Wydatki ogółem w zł	Wydatki na jednego mieszkańca w zł	Ilość mieszkańców na koniec roku
2016	6 424 476,17	4012,79	1601
2017	6 898 966,72	4277,10	1631
2018	6 887 027,74	4246,01	1631
2019	7 617 906,97	4670,70	1630
2020	8 390 853,37	5409,96	1559
2021	8 992 878,69	5783,20	1537
2022	10 221 434,50	6680,68	1511
2023	14 643 037,40	9665,37	1515

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

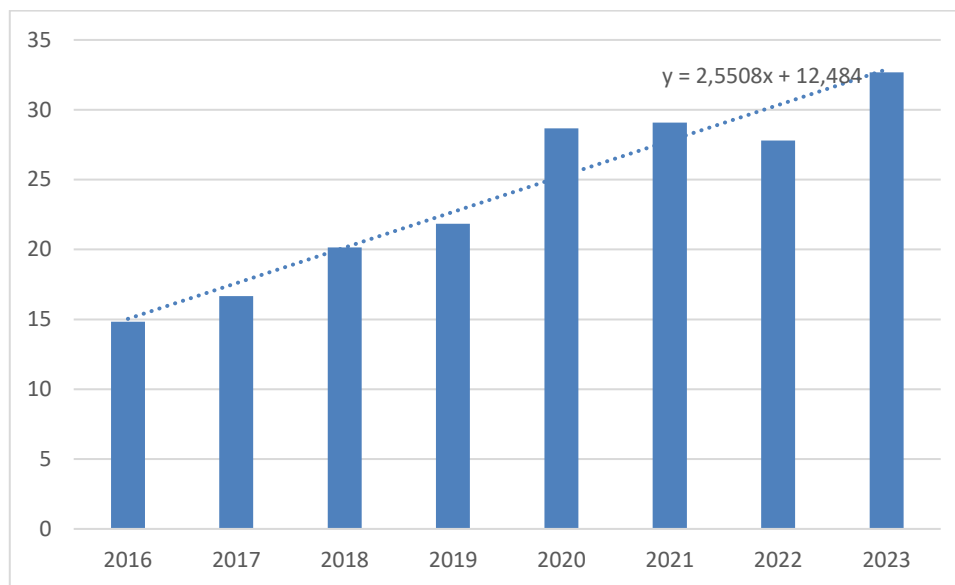
Wykres 8 Wydatki budżetu Gminy Platerówka w latach 2016-2023 (w mln zł)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Dla wydatków budżetu Gminy można zaobserwować trend rosnący o wartości współczynnika kierunkowego wynoszącego 2,0661. Każdego roku wartość wydatków Gminy wzrasta średnio o 2,0661 mln zł.

Wykres 9 Wydatki budżetowe Gminy Platerówka w latach 2015-2023 na 1 mieszkańca (w zł)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Przy analizie wydatków budżetowych na 1 mieszkańca można zauważyć trend rosnący o wartości współczynnika kierunkowego, który wyniósł 677,82. Oznacza to, że z każdym kolejnym rokiem wartość wydatków przypadających na jednego mieszkańca wzrastała średnio o 677,82 zł.

Analiza zestawienia wydatków w latach 2015-2023 wskazuje, że najwyższe ich wartości przeznaczono na następujące kategorie:

- 1) oświatę i wychowanie;
- 2) wspieranie rodzin;
- 3) administrację publiczną;
- 4) gospodarkę mieszkaniową;
- 5) transport i łączność;
- 6) rolnictwo i łowiectwo;
- 7) kulturę i ochronę dziedzictwa;
- 8) gospodarkę komunalną i ochronę środowiska;
- 9) pomoc społeczną.

2.3. Wnioski z analizy stanu sfery gospodarczej

Analiza przedstawionych w części 2 diagnozy informacji nt. funkcjonowania gospodarki lokalnej w Gminie i stanu finansów samorządowych, a także propozycji, zawartych w podsumowaniu wyników badań ankietowych nt. jakości życia w Gminie, pozwala na sformułowania następujących, najważniejszych wniosków:

- 1) w związku z wyraźną dominacją mikroprzedsiębiorstw w funkcjonowaniu gospodarki Gminy niezbędne jest wspieranie ich działalności i rozwoju, m. in. poprzez dofinansowanie w fazie startu (zwolnienia podatkowe, lokal do remontu itp.) oraz wspieranie rozwoju podmiotów, stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością i inne formy organizacyjne;
- 2) w związku z systematycznym obniżaniem się stopy bezrobocia, wynoszącym w końcu 2021 r. ok. 9,5% niezbędne są działania na rzecz dalszego jej obniżenia poprzez utrzymanie istniejących i tworzenie nowych miejsc pracy, zwłaszcza w sektorze usług oraz w możliwych do uruchomienia nowych zakładach produkcyjno-usługowych; przetwórczych z wykorzystaniem płodów rolnych; wykreowanie produktu regionalnego.
- 3) rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej, powstanie gospodarstw agroturystycznych, istnieją znaczne możliwości jej rozbudowy i zrealizowania nowych obiektów dla pełniejszego wykorzystania wyróżniających się walorów przyrodniczo-krajobrazowych Gminy i ich skutecznego promowania, towarzyszyć tym działaniom powinno wykreowanie na terenie Gminy nowych, wyspecjalizowanych, atrakcyjnych, form turystyki i wypoczynku, ukierunkowanych zwłaszcza na potrzeby młodzieży i rodzin z dziećmi oraz seniorów;
- 4) dla potrzeb rozwoju ww. zróżnicowanych form turystyki i wypoczynku niezbędna jest sukcesywna poprawa stanu technicznego przebiegających przez Gminę szlaków pieszych, ścieżek rowerowych i ich oznakowanie, rozbudowa ich sieci oraz wyposażenie w odpowiednio zagospodarowane miejsca wypoczynku oraz inwentaryzacja wszystkich szlaków wraz z atrakcjami;
- 5) w związku z potrzebą restrukturyzacji dotychczasowych form gospodarki rolnej w gminie należy wspierać rozwój gospodarstw produkujących zdrową żywność w ramach wyspecjalizowanych upraw oraz powrót do hodowli bydła, wprowadzenie działań agrotechnicznych; zadrzewień śródpolnych oraz retencji wodnej w dolinach cieków zapobiegających erozji i degradacji terenów rolnych; nie inwestowanie na

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

- żyźnych glebach, nie wyłączenie gruntów o bardzo dobrej bonitacji pod budownictwo. Zróżnicowane warunki siedliskowe i obecność gleb o umiarkowanej do dobrej jakości jest potencjałem dla zrównoważonego rolnictwa.
- 6) w zakresie nowych zalesień rekomenduje się przeznaczenie pod ten cel gruntów zdegradowanych, nieużytków oraz gleb niskiej klasy bonitacyjnej, w szczególności na stokach, wzdłuż cieków wodnych i w rejonach zagrożonych erozją. Nowe kompleksy leśne powinny być większe, mniejsze działki mogą być przeznaczone pod zadrzewienia śródpolne lub buforowe pasy zieleni. Tworzenie spójnych korytarzy ekologicznych, łączących istniejące kompleksy leśne, stanowi jeden z kluczowych elementów polityki ochrony przyrody w gminie Platerówka. Zalesieniom nie będą podlegać obszary objęte ochroną konserwatorską, tereny o wyjątkowych walorach krajobrazowych oraz działki o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego. Dla zabezpieczenia bezpieczeństwa mieszkańców zaleca się zachowanie pasa ochronnego pomiędzy zabudową mieszkaniową a obszarami leśnymi
 - 7) w gminie Platerówka występują obszary zdegradowane funkcjonalnie – dotyczy to zwłaszcza dawnych siedlisk wiejskich lub gospodarstw rolnych, które zostały opuszczone i obecnie pozostają nieużytkowane. Brak aktywności gospodarczej w tych miejscach, a także pogarszający się stan techniczny zabudowy powodują konieczność podjęcia działań rewitalizacyjnych. Tereny te mogą zostać przekształcone pod nowe funkcje – mieszkaniowe, usługowe lub agroturystyczne, co wpisuje się w zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.
 - 8) Gmina Platerówka zyskuje nowe znaczenie inwestycyjne, w związku z obserwowanym procesem suburbanizacji w sąsiednich gminach oraz rosnącym zainteresowaniem migracją z większych miast na obszary wiejskie. Niezbędna jest jednak odpowiednia koordynacja polityki przestrzennej. W tym kontekście wskazane są działania planistyczne, które pogodzą potrzeby inwestycyjne z zachowaniem wartości krajobrazowych i rolniczych.
 - 9) pomimo systematycznego wzrostu dochodów gminy, który wpływa na zwiększenie jej zasobów finansowych i zachowanie niezależności finansowej (w latach 2015-2023 dochody na 1 mieszkańca wzrosły dwukrotnie, osiągając w 2023 r. wartość 7 420,74 zł) – dochody te nie są wystarczające w stosunku do zaspokojenia potrzeb mieszkańców i nieodzowne jest wyszukanie dodatkowych form zewnętrznego wsparcia dla realizacji planów rozwojowych Gminy.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

10) w zakresie wykorzystania i wzmacniania potencjału społeczno-gospodarczego:

- rozwój nowych terenów inwestycyjnych, stworzenie stref przemysłowych oraz wspieranie rozwoju małych i średnich firm.
- rozwój turystyki, ze szczególnym uwzględnieniem działalności rekreacyjnej, wykorzystując zasoby środowiska naturalnego.

CZEŚĆ 3: SFERA PRZESTRZENNA

3.1. Zasoby środowiska przyrodniczego.

Geologia i zasoby surowcowe

Urozmaiconą strukturę geologiczną terenów Gminy budują następujące jednostki geologiczne: Gmina Platerówka znajduje się w obrębie Sudetów Zachodnich, na Pogórzu Izerskim. Występują tu 3 wyraźnie zróżnicowane jednostki morfologiczne. Równina Zgorzelecka, Wysoczyzna Siekierczyńska i Wzgórza Zalipiańskie. Równina Zgorzelecka jest lekko falistą równiną rolniczą pokrytą niewielkimi kompleksami leśnymi, pocięta płytkimi, płaskimi dolinami strumieni i urozmaiconą niskimi pagórkami bazaltowymi. W krajobrazie Wysoczyzny Siekierczyńskiej charakterystyczne są lokalnie widoczne pagórki zbudowane z bazaltów i gnejsów, o kopulastych kształtach i stromych zboczach. Góra Czapla (331 m n.p.m.), Czubatka (357 m n.p.m.), Góra Staniewicza (330 m n.p.m.), Wzgórza Zalipiańskie rozciągające się w zachodniej części gminy wyniesione są do 400 m n.p.m. na południu z kulminacją Góra Grodziszczce i kulminacjami Góra Bukowa i Liściasta na północy oraz Górą kamienną w rejonie Zalipia.

W budowie geologicznej dominują skały metamorficzne. Przeważająca część gminy (południe i wschodnie partie) leży w obrębie metamorfiku izerskiego należącego do bloku karkonosko-izerskiego. Krystaliczny fundament budują tu silnie zmetamorfizowane skały wieku prekambryjskiego: przede wszystkim granitoidy zawidowskie i w mniejszym stopniu granitognejsy izerskie. W części północno-zachodniej występują staropaleozoiczne przeobrażone łupki szarogłazowe do łuzyckiej formacji szarogłazowej. Na północy zalegają staropaleozoiczne skały należące do formacji Gór kaczawskich, przykryte kenozoicznymi osadami. Na całym obszarze występują luźne osady kenozoiczne, które tworzą w północnej części gminy ciągłą pokrywę. Składają się nań głównie piaski i żwiry trzeciorzędowe, a na północnych krańcach taropaleozoicznych skały należące do formacji Gór Kaczawskich.

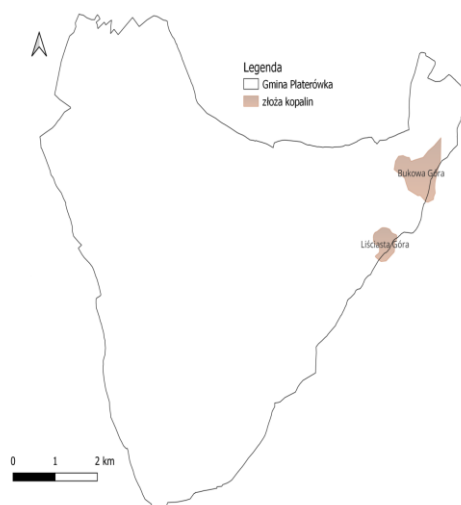
Obszar Pogórza Izerskiego, a zwłaszcza jego część zachodnia, obfituje w liczne przebiecia młodopaleozoicznych skał wylewnych, reprezentowanych głównie przez bazalty, bazanity i nefelinity wieku miocenijskiego. Wschodnia część gminy Platerówka leży na rozległym płaskowyżu stanowiącym pokrywę bazaltową z kumulacją Bukowca (386m n.p.m.). Ponadto skały wulkaniczne pojawiają się na powierzchni w postaci neków Góry

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Staniewicza (334 m), Czubatki (353 m), i Czapli (330 m). We wszystkich tych miejscach bazalt wykazuje słupową oddzielność.

Budowa geologiczna podłoża terenu jest bardzo skomplikowana, albowiem obszar gminy znajduje się na styku kilku jednostek geologicznych. Na jej terenie odsłaniają się utwory reprezentujące wszystkie ery geologiczne. Blisko 80% powierzchni pokrywają utwory czwartorzędowe tj. gliny, piaski, żwiry wypełniając wklęsłości starszego podłoża, którego wychodnie można zaobserwować w licznych miejscach dających obraz różnorodności mineralogicznej gminy.

Rysunek 4 Złóża kopalin na terenie gminy Platerówka

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PIG – BIP

Teren górniczy w Gminie Platerówka obejmują złoża „Bukowa Góra” o powierzchni ok. 228 ha i złoża „Liściasta Góra” o powierzchni ok. 63 ha. Rejonami perspektywicznymi występowania bazaltów są wzniesienia: Baran, Ostra (Czubatka) i Srebrnik. Na terenie gminy Platerówka obowiązują 2 koncesje na wydobywanie kopalin:

Złoża „Bukowa Góra” położone jest w obrębie Wielki Lubański Las. Powierzchnia złoża wynosi 85,5 ha, średnia miąższość kopaliny – 54,5 m, średnia grubość nadkładu – 2,6 m, a średnia wartość N/Z – 0,1. Zasoby wynoszą 100 912 tys. t. Bazalt ze złoża „Bukowa Góra” może być wykorzystany do produkcji kruszywa łamanego i kłińca. Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Platerówka na lata 2024-2027 w perspektywie do roku 2030 złoża bazaltu z Bukowej Góry są wydobywane na podstawie koncesji nr DM-G.7422.68.2011.AP z dnia 14 kwietnia 2011 r. W dniu 17.06.2004 r. decyzją Wojewody Dolnośląskiego nr 15/2004 [SR.IV.7412-34/2004] koncesja na eksploatację złoża bazaltu

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

została przeniesiona na nowego użytkownika o nazwie Łużycka Kopalnia Bazaltu, "Księginki" S.A. w Lubaniu. Obecnie EUROVIA S.A.

Złoże „Liściasta Góra” położone jest w obrębie Wielki Lubański Las. Powierzchnia złoża wynosi 24,1 ha. Średnie parametry geologiczno-górnice złoża są następujące: miąższość kopaliny – 26,8 m, grubość nadkładu – 1,9 m, a N/Z – 0,1. Kopalina może być wykorzystana do produkcji kruszywa łamanego do robót drogowych i kolejowych. Złoże jest konfliktowe ze względu na występowanie lasów. Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Platerówka na lata 2024-2027 w perspektywie do roku 2030 złoża bazaltu z Liściastej Góry są wydobywane na podstawie koncesji nr 5/E/2010 z dnia 26 kwietnia 2010 r. przez Kopalnię Surowców Skalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Gminie Leśna. Dla wydobywanych złóż określono zasady ochrony środowiska:

- 1) docelowo masy ziemne stanowiące nadkład nad złożem oraz masy ziemne lub skalne przemieszczane w związku z wydobywaniem i przerobem kopaliny, wykorzystać do formowania wałów ochronnych o wysokości minimalnej 3 m, na granicy pola wydobywczego i otaczających go ekosystemów leśnych lub zwałować w wyeksploatowanej części złoża,
- 2) dopuszcza się zagospodarowanie nadkładu oraz mas skalno-ziemnych wytworzonych w trakcie eksploatacji i przeróbki kopaliny w postaci zwałowisk, oraz ich wykorzystanie do rekultywacji wyrobiska,
- 3) ustala się obowiązek selekcjonowania organicznej części nadkładu i odrębnego jej składowania; dopuszcza się wykorzystanie wyselekcjonowanego humusu do przeprowadzenia rekultywacji terenu,
- 4) ponadnormatywne uciążliwości dla środowiska i zdrowia ludzi wynikające z tytułu prowadzonej działalności, w szczególności związane z prowadzeniem robót strzałowych i przerobu kopaliny, nie mogą wykroczać poza granice terenu górniczego,
- 5) usuwanie odpadów komunalnych rozwiązać w oparciu o gminny system gospodarki komunalnej,
- 6) usuwanie odpadów wytworzonych w wyniku prowadzenia działalności, innych niż nieużyteczne masy ziemne i skalne oraz nieużyteczne partie surowca, należy rozwiązać w trybie przepisów szczególnych,
- 7) Kierunki zagospodarowania terenów zdegradowanych, w tym terenów przemysłowych po eksploatacji złóż bazaltu („Bukowa Góra”, „Liściasta

Góra”), przewidują ich rekultywację w kierunku leśnym lub wodno-leśnym, z możliwością rozwoju funkcji edukacyjno-turystycznych.

- 8) Rozwój funkcji gospodarczych i turystycznych powinien następować w oparciu o istniejące zasoby środowiska – przy zachowaniu zasad ochrony gleb, wód i krajobrazu. Zalecane jest kształtowanie stref rekreacji w oparciu o walory krajobrazowe Włosienia i Platerówki, bez naruszania struktury przyrodniczej obszaru.

Na terenie Gminy Platerówka zidentyfikowano złoża kopalin pospolitych surowców ilastych, ceramiki budowlanej oraz kamieni drogowych. Obecnie nie są one aktywnie eksploatowane, jednak ze względu na swój przemysłowy potencjał mogą stanowić rezerwę surowcową dla przyszłych inwestycji w sektorze budowlanym i ceramicznym.

Rzeźba terenu

Gmina Platerówka znajduje się w obrębie Sudetów Zachodnich, na Pogórzu Izerskim. Występują tu 3 wyraźnie zróżnicowane jednostki morfologiczne. Równina Zgorzelecka, Wysoczyzna Siekierczyńska i Wzgórza Zalipiańskie. Równina Zgorzelecka jest lekko falistą równiną rolniczą pokrytą niewielkimi kompleksami leśnymi, pocięta płytkimi, płaskimi dolinami strumieni i urozmaiconą niskimi pagórkami bazaltowymi.

Hydrografia

Gmina położona jest w zlewni rzek Nysy Łużyckiej i Kwisy, które stanowią podstawowy układ hydrologiczny terenu gminy. Linia działu wodnego odgraniczająca dorzecze Nysy Łużyckiej od dorzecza Kwisy przebiega od Góry Zielna w kierunku północno-wschodnim ku Zarębie w gm. Siekierczyn. Głównymi ciekami wodnymi przepływającymi przez zachodnią część gminy wzdłuż terenów osadniczych są: Lipa płynąca w kierunku północ-południe oraz Włosienica dopływ Lipy, płynąca w kierunku wschodnim. Gmina Platerówka leży w całości na obszarze dorzecza Odry w regionie wodnym Środkowej Odry. Do rzeki należą: rzeka Czerwona Woda, przepływająca przez południowo-zachodnią część Gminy.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Tabela 13 Cieki wodne na terenie gminy Platerówka.

Nazwa rzeki	Długość [m]
Dopływ w Włosieniu	3 936,48
Lipa	7 214,17
Włosienica	20 652,32
Dopływ z Przylasku	5 806,07
Dopływ z Łomów	4 383,84
Dopływ z Zalipia	2 485,09
Dopływ spod góry Brzezinki	6 760,28
Dopływ spod Bukowskiej Góry	3 448,05
Lipniak	6 702,41
Potok z Ponikowa	7 355,02

Źródło: RZGW we Wrocławiu

Teren gminy Platerówka jest położony na obszarze 4 zlewni jednolitych części wód powierzchniowych. Poniższa tabela przedstawia wykaz JCWP leżących w obrębie gminy Platerówka.

Tabela 14 Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu, których leży gmina Platerówka.

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP/status	Stan	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów
1.	Kwisa od zb. Leśna do ujścia	RW600011166999/ NAT – naturalna część wód	Zły stan wód	Dobry stan ekologiczny, stan chemiczny dobry z wyjątkiem poniżej dobrego dla benzo(a)pirenu	Zagrożona
2.	Siekierka	RW6000031667299 / NAT – naturalna część wód	Zły stan wód	Umiarkowany stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Zagrożona
3.	Grabiszówka	RW600003166569/ NAT – naturalna część wód	Zły stan wód	Dobry stan ekologiczny i chemiczny	Zagrożona
4.	Czerwona Woda	RW60000317449/ NAT – naturalna część wód	Zły stan wód	Dobry stan ekologiczny i chemiczny	Zagrożona

Źródło: RZGW we Wrocławiu

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych będą realizowane katalogowe działania krajowe. Oprócz nich dla poszczególnych JCWP zaplanowano działania podstawowe i uzupełniające.

Tabela 15 Działania podstawowe i uzupełniające dla JCWP.

Kod JCWP	Działania podstawowe	Działania uzupełniające.
RW600011166999	<p>Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych</p> <p>Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50).</p> <p>Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń</p> <p>Budowa kanalizacji sanitarnej w Nowogrodźcu, rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Milikowie</p>	<p>Realizacja wybranego wariantu udrożnienia ciekłu Kwisa - działanie inwestycyjne</p> <p>Działania kontrolno-administracyjne wskazane dla drożności biologicznej. Celem działania jest kontrola, czy dane urządzenie/budowla (np. przepławka, kanał obiegowy, bystrze) jest prawidłowo eksploatowane i umożliwia migrację ryb.</p> <p>Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń.</p> <p>Opracowanie wariantowej analizy sposobu udrożnienia budowli piętrzących na ciekłu Kwisa.</p> <p>Opracowanie wariantowej analizy sposobu udrożnienia budowli piętrzących na ciekłu.</p>
RW6000031667299	<p>Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność</p>	<p>Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami</p>
RW600003166569	<p>Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność</p> <p>Przekazanie informacji do PGW WP o braku przepływu lub braku wody w korycie ciekłu przy przeprowadzeniu</p>	<p>Dodatkowy przegląd pozwoleń wodnoprawnych</p>

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

	badań monitoringowych JCWP w ramach strategicznego programu PMŚ.	
RW60000317449	Nie zaplanowano	Nie zaplanowano

Strefy ochronne ujęć wód to obszary ustanowione na podstawie art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, na którym wprowadzono nakazy, zakazy oraz ograniczenia dotyczące użytkowania gruntów i korzystania z wód.

Na obszarze gminy Platerówka znajduje się jedno ujęcie wód podziemnych zlokalizowane we wsi Zalipiu na działkach nr 552/3, 564/3 i 197/3. Składa się z 3 studni kopanych (w tym jednej zbiorczej) i dwóch studni kopanych odwiercanych. Woda ujmowana jest z utworów czwartorzędowych. Ze zbiorników tych kierowana jest siecią rozdzielczą, rozgałęźną do odbiorców. Z ww. gminnego ujęcia wód podziemnych dostarczana jest do wszystkich miejscowości zlokalizowanych na terenie gminy, przy pomocy wodociągu wykonanego z rur PCV. Teren opracowania, z uwagi na brak zainwestowania, nie jest aktualnie wyposażony w sieć wodociągową.

Tabela 16 Jednolite Części Wód Podziemnych w zasięgu, których leży gmina Platerówka.

Lp.	Kod JCWPd	Stan	Opis	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów
1.	GW6000105	Słaby	Pobór odwodnieniowy górnictwa odkrywkowego powoduje przekroczenie zasobów, nie do spożycia	Dobry stan chemiczny, brak pogorszenie aktualnego stanu ilościowego	Zagrożona ilościowo
2.	GW600093	Dobry	Przeznaczony na pobór wody – spożycie przez ludzi	Dobry stan chemiczny i ilościowy	Niezagrożona

Źródło: RZGW we Wrocławiu

Dla Jednolitych Części Wód Podziemnych będą realizowane katalogowe działania krajowe. Oprócz nich dla poszczególnych JCWPd zaplanowano działania podstawowe i uzupełniające.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Tabela 17 Działania podstawowe i uzupełniające dla JCWPd.

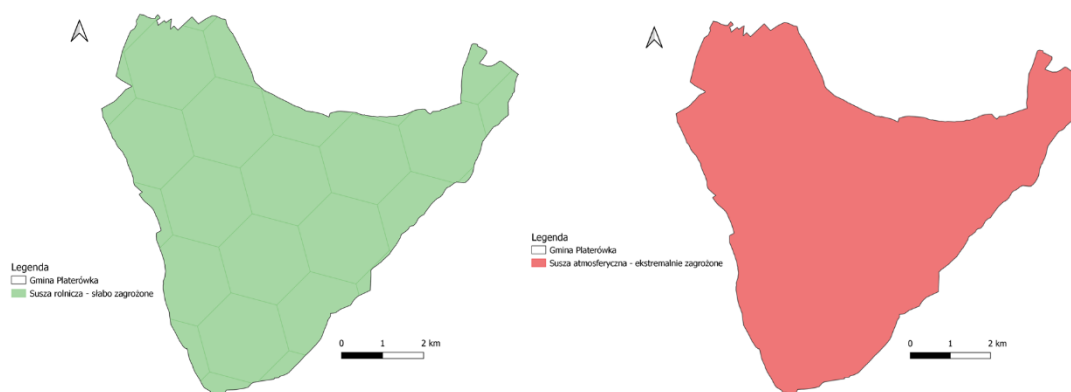
Kod JCWPd	Działania podstawowe	Działania uzupełniające.
GW6000105	Nie zaplanowano	<p>Spowolnienie lub zatrzymanie odpływu wód ze zlewni oraz zwiększenie możliwości retencyjnych zlewni.</p> <p>Analiza możliwości odbudowy/przebudowy systemów melioracyjnych.</p> <p>Przeprowadzenie szkoleń dla prowadzących działalność rolniczą w zakresie możliwości zastosowania wodooszczędnych technik nawadniania gruntów ornych oraz sposobów retencjonowania i zagospodarowania wód opadowych w rolnictwie.</p> <p>Przeprowadzenie przez podmiot prowadzący działalność gospodarczą analizy możliwości ograniczenia zużycia wody w przemyśle.</p> <p>Rozpoznanie warunków hydrodynamicznych w rejonie KWB Turów w celu oszacowania i określenia kierunków przepływów transgranicznych.</p> <p>Dodatkowy przegląd udzielonych pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych.</p> <p>Opracowanie dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby dyspozycyjne.</p> <p>Opracowanie dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych.</p> <p>Weryfikacja zasobów eksploatacyjnych ujęć wód podziemnych ustalonych na podstawie dokumentacji hydrogeologicznych wykonanych przed 2004 r.</p>
GW600093	<p>Ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP)</p> <p>Opracowanie wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych dla GZWP nr 315 (Zbiornik Chocianów - Gozdnicza)</p>	<p>Spowolnienie lub zatrzymanie odpływu wód ze zlewni oraz zwiększenie możliwości retencyjnych zlewni</p> <p>Wsparcie działań organów administracji w zakresie ustanawiania obszarów ochronnych GZWP</p> <p>Analiza możliwości odbudowy/przebudowy systemów melioracyjnych</p>

Dnia 15 lipca 2021 r. przyjęto Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 r. poz. 1615 z późn. zm.). Celem

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

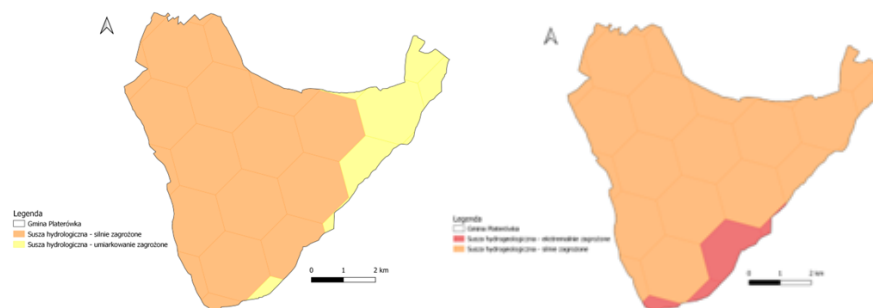
dokumentu jest wskazanie najistotniejszych kierunków działań, które pomogą zapobiec kryzysowi wodnemu w Polsce. Gmina Platerówka uczestniczy w tym programie. Dzięki realizacji jego założeń możliwe będzie zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wody niezbędnej dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Realizacja działań zawartych w Planie przyczyni się do ograniczenia zjawiska suszy oraz minimalizowania skutków suszy. Wraz z planami gospodarowania wodami oraz planami zarządzania ryzykiem powodziowym stanowić będzie program przyczyniający się do zintegrowanej ochrony wód i gospodarki wodami. Jego celem jest zapewnienie dobrej jakości oraz wystarczającej ilości wód służących wszystkim działom gospodarki narodowej oraz środowisku naturalnemu. Opracowany zostanie zestaw działań mający na celu zapobieganie i łagodzenie skutków suszy dla społeczeństwa, środowiska i gospodarki. Na poniższym rysunku przedstawiono klasy suszy według rodzaju na terenie gminy Platerówka.

Rysunek 5 Zagrożenie suszą rolniczą i atmosferyczną na terenie gminy Platerówka

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 6 Zagrożenie suszą hydrologiczną i hydrogeologiczną na terenie gminy Platerówka.

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Na terenie gminy Platerówka m.in. realizowany jest Program Priorytetowy „Moja Woda”. W latach 2020-2023 WFOŚiGW nie wypłacał środków na realizację zadań z terenu gminy Platerówka.

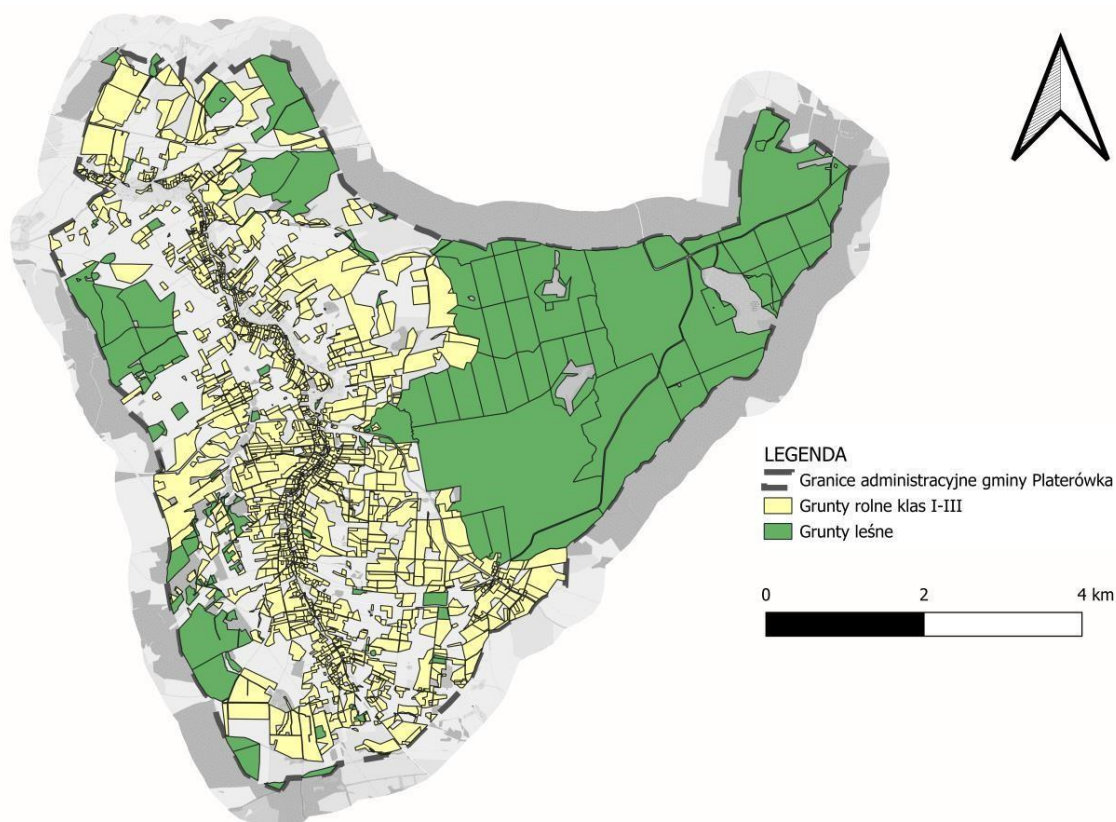
Gmina Platerówka nie występuje w obszarach zagrożenia powodziowego.

Gleby

Na terenie gminy występują następujące typy gleb: gleby pseudobielicowe, gleby brunatne, mady oraz niewielkiej ilości gleby glejowe. Największą powierzchnię zajmują gleby pseudobielicowe, które położone są na terenach płaskich. Ich udział kształtuje się w granicach 50% powierzchni w drugiej kolejności występują gleby brunatne, położone są na wyniesieniach terenu i stokach podgórskich, zajmujące 46% powierzchni użytków rolnych.

W Gminie Platerówka jest przewaga gruntów rolnych o wysokiej wartości rolniczej wśród, których dominuje klasa III 542,85 ha; IIIa i IIIb łącznie stanowią 871,92 ha oraz IV, IVa, IVb -1180,64 ha; przeznaczone pod zalesienie grunty V i VI klasy 172,81ha.

Rysunek 7 Mapa glebowa – rolnicza gmina Platerówka.

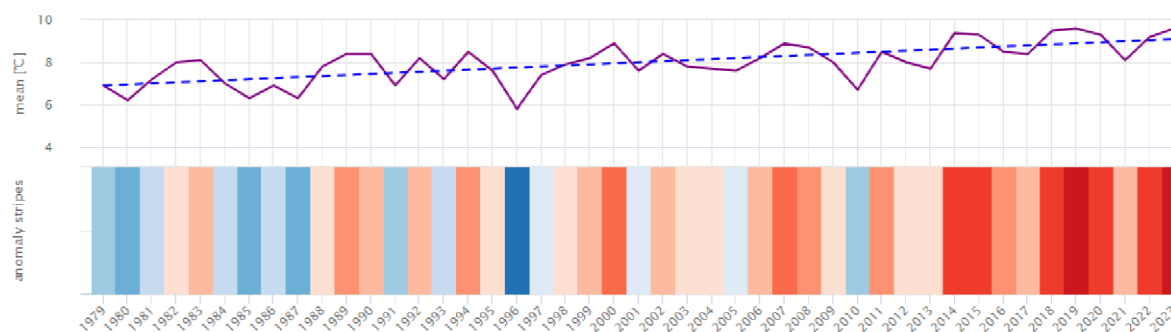
Źródło: Plan Ogólny Gminy Platerówka

Użytki rolne na terenie gminy Platerówka stanowią około 56,8% całego obszaru.

Klimat

Sudety, w obrębie których znajduje się gmina Platerówka, cechują się najchłodniejszymi wartościami średniej rocznej temperatury powietrza. Są to obszary zaliczane do najchłodniejszych i najwilgotniejszych w kraju, a okres wegetacyjny w obszarze gminy trwa ok. 210-220 dni w roku. Najgorętszymi miesiącami roku w gminie Platerówka to lipiec i sierpień, a najchłodniejszymi styczeń i luty. Warunki klimatu lokalnego mogą być nieco odmienne od klimatu panującego w regionie. Do parametrów modyfikujących wskaźniki klimatyczne (m.in. bilans cieplny, temperatura, opady oraz siła i kierunek wiatrów) zależą głównie od: rzeźby terenu, budowy geologicznej i pokrycia terenu. Poniższy wykres przedstawia szacunkową wartość średniej rocznej temperatury dla Gminy Platerówka. Przerywana niebieska linia to liniowy trend zmian klimatycznych. Linia trendu biegnie w górę od lewej do prawej, co oznacza, że trend temperatury jest dodatni i w gminie robi się coraz cieplej z powodu zmian klimatu.

Wykres 10 Średnia temperatura powietrza mierzona w latach 1979-2023 na terenie gminy Platerówka.

Źródło: www.meteoblue.com

Lasy

Lasy należą do VII Krainy przyrodniczo - leśnej Sudeckiej w I Dzielnicy Sudetów Zachodnich w mezoregionie Gór Izerskich i Karkonoszy. W obrębie (Świeradów - Zdrój) dominuje las mieszany górski (37%), bór górski (21,9%), bór mieszany górski (20,6%), las mieszany wyżynny (15%). Zbiorowiska leśne mają charakter monokultur świerkowych, pełnią funkcje lasów ochronnych, głównie wodochronnych położonych w dolinach rzek i potoków, stanowią retencji zlewni oraz ochronę ujęć i źródeł wody. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Platerówka wynosi 1 828,17 ha, co daje lesistość na poziomie 37,3 % (średnia krajowa

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

wynosi 29,6%). Lasy te podzielono na kategorie: lasy wodochronne (53,84 ha), lasy glebochronne (171,14 ha) oraz lasy cenne przyrodniczo (40,33 ha).

Teren gminy Platerówka znajduje się w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, w granicach nadleśnictwa Pieńsk oraz Świeradów. Lasy w gminie Platerówka należą do Obrębu Lubań gospodarującego w dwóch leśnictwach: Platerówka i Przylesie. Gospodarka prowadzona jest zgodnie z aktualnymi planami urządzania gospodarstwa leśnego. Ochrona i rozwój lasów została zawarta w założeniach Planu Urzędzeniowego Lasów, którego bardzo ważnym elementem jest zwiększenie retencji. Na analizowanym obszarze dominuje głównie buk.

Gmina Platerówka przyjęła Program Ochrony Środowiska na lata 2024-2027, z perspektywą do 2030 roku. Program ten obejmuje cele i działania w zakresie ochrony powietrza, wód, gleb, przyrody i krajobrazu. Realizacji działań związanych z Rozbudowa gminnego systemu wodociągowo-kanalizacyjnego i gospodarki odpadami, Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni. Zagospodarowanie miejsc gromadzenia odpadów komunalnych, Wspieranie wymiany tradycyjnych źródeł ciepła i rozwoju OZE w sektorze publicznym i mieszkaniowym -realizacja programu czyste powietrze. Ważnym elementem jest realizacja programu usunięcia azbestu z budynków mieszkalnych. Ponieważ budżet gminy nie jest duży będzie potrzeba wystąpienia o datację na w/w zadania do WFOŚiGW. Wszystkie realizowane zadania własne będą realizowane zgodnie z Programem ochrony środowiska oraz ustawą o ochronie przyrody. Działania w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu mogą być również związane z edukacją ekologiczną, promowaniem zrównoważonego rozwoju i wspieraniem inicjatyw lokalnych organizacji proekologicznych. Ochrona przyrody i krajobrazu

Inwentaryzacja przyrodnicza gminy była przeprowadzona w 1996 r. (Jankowski W. 1996). Stwierdzono występowanie chronionych gatunków roślin: dziewięsił bezłodygowy, listera jajowata, kruszczyk szerokolistny, wawrzynek wilczełyko, śnieżyczka przebiśnieg, śnieżycza wiosenna, naparstnica zwyczajna, podrzeń żebrowiec, cis pospolity. Spośród chronionych zwierząt stwierdzono występowanie między innymi takich gatunków jak: czyż, gil, jastrząb, krętogłów, krogulec, kruk, turkawka, wydra, padalec zwyczajny, żmija zygzakowata, ropucha paskówka. Występowanie wydry *Lutra lutra* zostało potwierdzone w 2012 r. (Zajac T. 2012, RDOŚ Wrocław).

Na terenie gminy Platerówka występują następujące formy ochrony przyrody:
Pomniki przyrody:

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

- Buk pospolity (Buk zwyczajny) - *Fagus sylvatica*, Pomnikowy buk rośnie przed budynkiem szkoły.
- Lipa drobnolistna - *Tilia cordata* Pomnik znajduje się za budynkiem szkoły, w zachodnim narożniku budynku nr 104A. Eliminowanie ewentualnych kolizji czy problemów w tym zakresie powinno uwzględniać nadrzędność ustaleń, ujętych w obowiązującym planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego Gminy.

W zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, uwzględnianie studiów i ocen zmian krajobrazu w pracach nad lokalnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi. Uwzględnianie w polityce przestrzennej gminy konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju (w tym zapisów zawartych w obowiązujących planach ochrony obszarów chronionych).

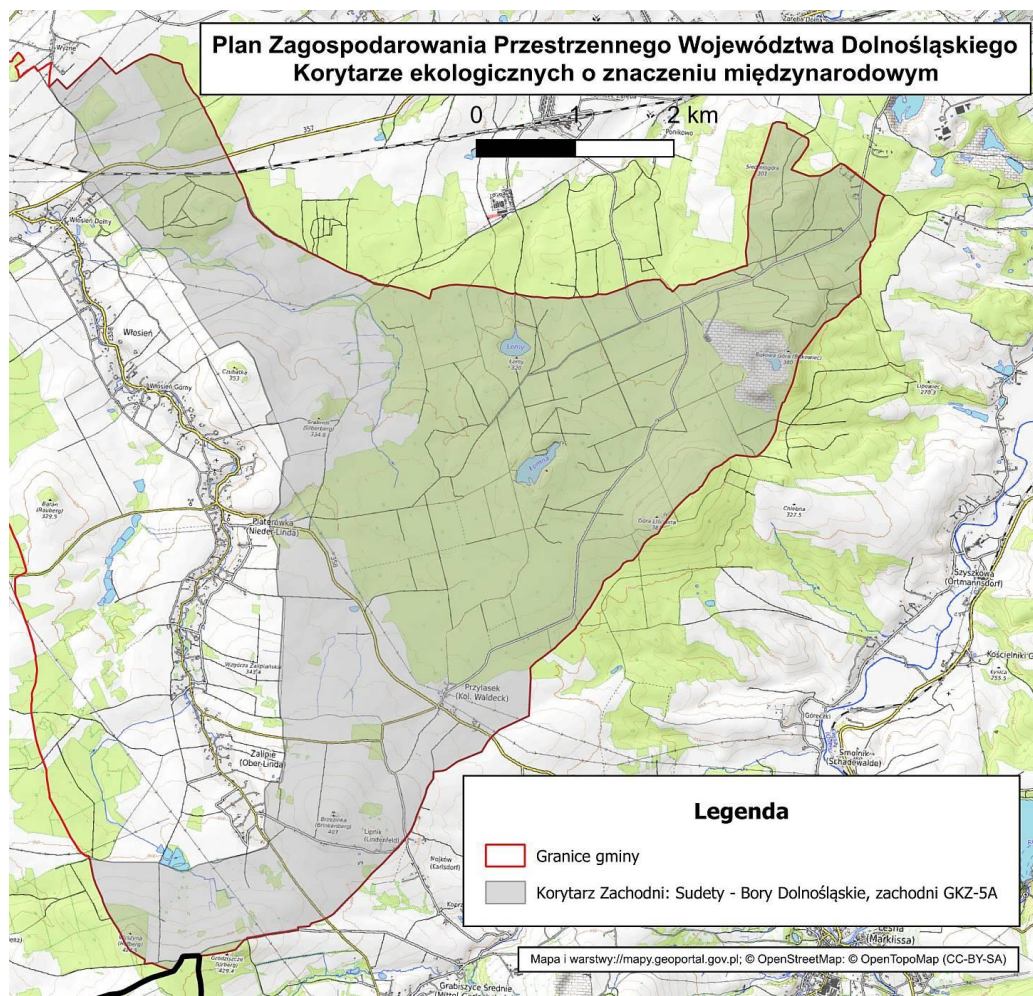
Ograniczenie lokalizowania elementów i obiektów infrastruktury technicznej w miejscach eksponowanych widokowo, ochrona i zagospodarowanie punktów widokowych, ochrona i kształtowanie ciągów i osi widokowych.

Szczególną uwagę należy zwrócić na poprawę gospodarki ściekowej oraz systemów odwodnienia terenów rolnych, co jest istotne na lokalne uwarunkowania hydrologiczne i ukształtowanie terenu. Na nieużytkach i terenach nieprzydatnych rolniczo można rozważyć lokalizację niewielkich instalacji odnawialnych źródeł energii, wpisze się to w proekologiczną politykę gminy.

Na obszarze gminy Platerówka znajdują się korytarze ekologiczne: Krajobraz priorytetowy obejmuje swoim zasięgiem korytarz ekologiczny Sudety – Bory Dolnośląskie zachodni GKZ – 5A stanowiący część głównego korytarza krajowego (KZ)¹ łączącego kompleksy leśne Polski Zachodniej, od Sudetów poprzez Bory Dolnośląskie i Lasy Zielonogórskie po Puszcę Rzepińską i Park Narodowy Ujście Warty, gdzie dołącza do korytarza Północno-Centralnego; (korytarz obejmuje częściowo obszar krajobrazu priorytetowego – ok. 28% jego powierzchni). Przez krajobraz priorytetowy przepływają rzeki: ▪ Czerwona Woda – dopływ Nysy Łużyckiej ▪ Płonka – dopływ Czerwonej Wody ▪ Włosienica – dopływ Czerwonej Wody.

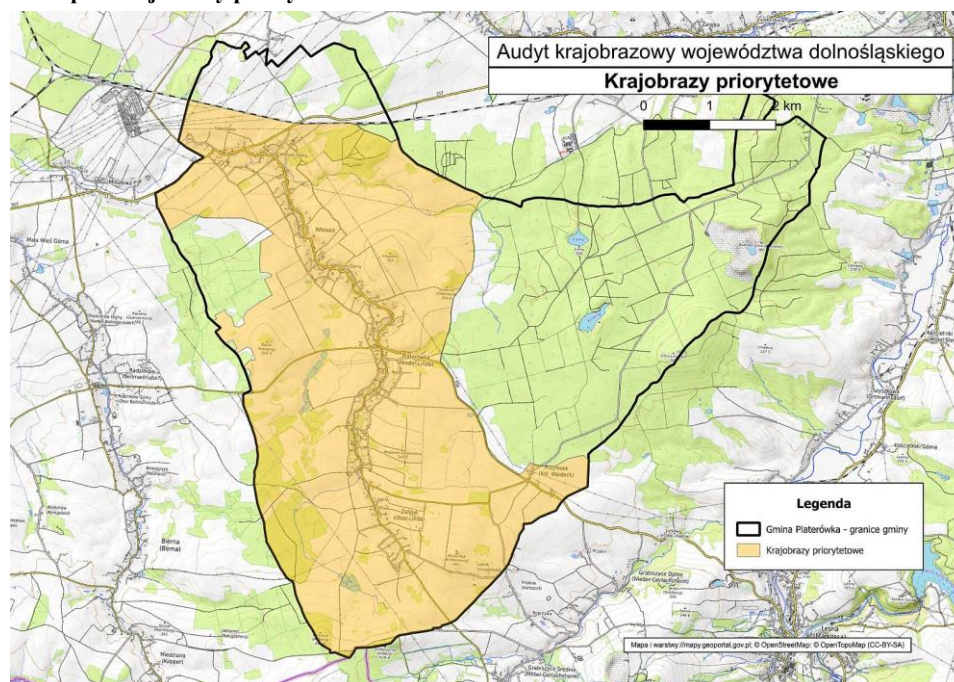
DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA

Rysunek 8 Mapa. Korytarz ekologiczny w Gminie Platerówka.

Źródło: Plan Ogólny Gminy Platerówka.

Rysunek 9 Mapa. Krajobrazy priorytetowe w Gminie Platerówka.

Źródło: <https://bip.dolnyslask.pl/m,2731,audyt-krajobrazowy.html>

3.2. Zasoby środowiska kulturowego

Zarys historii Gminy

Na terytorium między dwiema rzekami Nysą Łużycką i Kwisą od tysięcy lat osiedlał się człowiek. Najwcześniejsze ślady jego obecności odkryte w rejonie m.in. Zgorzelca; datowane są na ok. 10 tys. lat p.n.e. (mezolit). W połowie piątego tysiąclecia p.n.e. w dolinach rzek osiedlali się rolnicy – hodowcy. Proces osadniczy nasilał się od XIII w. p.n.e. kiedy to na obszarach między Łabą a Wisłą ukształtowała się kultura łużycka. Ludność tej kultury łączyły wierzenia religijne (kult słońca, ciało palny obrządek grzebalny). Pod względem etnicznym ludność tę uważa się za przodków Słowian. Wymieniona kultura występowała w grupach lokalnych. Najbujniejszy jej rozkwit nastąpił w tzw. okresie halsztackim (ok. 650 – 450 p.n.e.). Powstały w tym czasie osady obronne – grody. Historię pisaną omówionego obszaru rozpoczyna informacja tzw. Geografa Bawarskiego, który w połowie IX w. opisał plemiona Słowian zachodnich. Biezuńczanie (Bieśniczanie) zajmowali tereny w rejonie Zgorzelca (od Lubija po Kwisę). Ich głównym ośrodkiem był gród na Bieśnicy. Na południowy – wschód od terytorium Bieśniczan leżała ziemia Zagozd. Obydwa wymienione wyżej terytoria pod koniec IX lub X w. wchłonięte zostały przez plemię Milczan, których rdzenne siedziby znajdowały się w rejonie Budziszyna. Na początku XIV w. tereny były pod panowaniem śląskich książąt piastowskich (do 1337 r.). W XII w. rozpoczęła się kolonizacja tych terenów. Pomiędzy Zgorzelcem, a Lubaniem przebiegał pradawny szlak handlowy z zachodu na wschód, tzw. Wysoka Droga. Lubań i Zgorzelec były ważnymi ośrodkami rzemieślniczymi, handlowym. Wojna trzydziestoletnia i następujące po niej bunty chłopskie wyniszczyły kraj.

Zakończenie wojen rozpoczęły kolejną fazę aktywizacji gospodarczej. Był to bowiem okres zagospodarowywania i odbudowywania terenów po zniszczeniach wojennych. Powstało wówczas szereg nowych zakładów przetwórczych, rozwijał się handel i rzemiosło, a także rolnictwo, które głównie w oparciu o uprawy lnu i wzrost hodowli owiec miało stymulować rozwój tkactwa. Istniejące wsie stawały się ośrodkami pracy rzemieślniczo – manufakturowej. W drugiej połowie XIX w. zachodnie, uprzemysłowione regiony Rzeszy potrzebujące siły roboczej ściągały ludność ze słabiej rozwiniętych prowincji wschodnich. Na ich miejsce przybywali m.in. Polacy z Poznańskiego, Kongresówki, Górnego Śląska. Zjawisko to zwane Ostfluch przetrwało do czasów III Rzeszy. W 1945 r. nastąpiło włączenie omawianego terytorium do państwa polskiego, a 5

lat później ostateczne uregulowanie granicy zachodniej. Bezpośrednio po zakończeniu działań wojennych organizowano tu wojskowe grupy osiedleńcze. Do jesieni 1947 r. w okręgu lubańskim osiedliło się 7500 żołnierzy, w zgorzeleckim 4800. Powojenna historia wsi Platerówka związana jest właśnie z wyżej wymienionym osadnictwem wojskowym Ziemi Odzyskanych. Wtedy to wieś zwana dawniej Zalipie Dolne, Lipy Dolne, Neder Linde otrzymała swą obecną nazwę. Osiedliło się tu ponad 200 kobiet żołnierzy Batalionu Kobiecego im. Emilii Plater ze składu 1 Armii Wojska Polskiego.

Układ urbanistyczny

Platerówka centralny ośrodek w gminie (niem. Nieder Linde, w 1945 Platerowo, potem Lipy Dolne, następnie do 29 marca 1962 Zalipie Dolne – wieś w Polsce położona w województwie dolnośląskim, w powiecie lubańskim, w gminie Platerówka). Platerówka to wieś łańcuchowa o długości około 1,5 km, leżąca na Pogórzu Izerskim, w dolinie strumienia Lipa, na wysokości około 280–320 m n.p.m.

Powstała najprawdopodobniej w XIII wieku, chociaż pierwsze wzmianki o niej pochodzą z 1334 roku. W latach 1945–1954 siedziba gminy Zalipie Dolne. Miejscowość jest miejscem osiedlenia żołnierek 1. Samodzielnego Batalionu Kobiecego im. Emilii Plater. W gminie znajduje się Izba Pamięci Samodzielnego Batalionu Kobiecego im. Emilii Plater. Osadnictwo koncentruje się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Zabudowa mieszkaniowa ma zarówno układ zachowanych elementów historycznego budownictwa oraz obiekty współczesne z lat 60. i 70. Część budynków mieszkalnych jest w złym stanie technicznym.

W gminie występują budynki mieszkalne i gospodarcze ceglano-kamienne, ceglane oraz budynki mieszkalne i gospodarcze „mur pruski”. Charakterystyczną zabudowę dla ziem łużyckich stanowią budynki mieszkalne w konstrukcji mur pruski z przysłupami. Na przełomie XIX w. i XX w. powstały budynki willowe.

Zabytki wpisane do rejestru zabytków:

- Dwór zabytek nieruchomy z XVI w. dnia 1960-11-14, wykaz dokumentów: 792 z 1960-11-14; 396/792 z 2004-10-08
- Kościół z XVI – XVIII zabytek nieruchomy dnia 1961-09-13, wykaz dokumentów: 946 z 1961-09-13; 397/946 z 2004-10-08

- Plebania z 1713 r. zabytek nieruchomy dnia 1966-01-25, wykaz dokumentów: 1504 z 1966-01-25; 395/1504 z 2004-10-08

Układy ruralistyczne

Wiejska sieć osadnicza Gminy jest dobrze rozwinięta i składa się z 4 jednostek, które zachowały swe historycznie ukształtowane, zabytkowe, ruralistyczne układy przestrzenne oraz swe dawne powiązania drogowe, wewnętrzne i zewnętrzne. W jej skład wchodzi wsie:

1. Włosień

Największa miejscowość w gminie Platerówka zajmująca 1670,74 ha, co stanowi 35% powierzchni gminy. Wieś Włosień jest typem wsi łańcuchowej, charakteryzująca się zabudową zagrodową, położona jest na Pogórzu Izerskim, na południowy wschód od Lubania przy drodze prowadzącej do Sulikowa. Włosień od południa łączy się z sąsiednią wsią Platerówką. W części starej dokumentacji i w nazwach potocznych funkcjonuje jako Włosień Dolny i Włosień Górny. Położona w województwie dolnośląskim, w powiecie lubańskim, w gminie Platerówka, która jest jedną z najmniejszych gmin w Polsce. Jest to największa miejscowość w gminie Platerówka. Przez miejscowość płynie rzeka Włosienica. We wsi znajduje się przystanek PKS. Na obrzeżach wsi znajduje się przystanek kolejowy Batowice Lubańskie. Na terenie miejscowości znajdują się dwa cenne zabytki:

- Włosień Dolny: pałac - obecnie ruiny, uległ zniszczeniu w wyniku pożaru w 1979 r. Wybudowany w latach 1715-1720 - wyremontowany i dostosowany na obiekt hotelarski w 1977 r. oraz przypałacowy kompleks parkowy, w którym znajdują się drzewa liczące ok. 200 lat. Włosień Dolny - zespół pałacowy w Włosieniu Dolnym, z XVIII-XIX, w którym od 2016 r. trwają prace mające na celu przywrócenie dawnej świetności temu zabytkowi został wpisany do rejestru wojewódzkiego konserwatora zabytków, park i budynki gospodarcze.
- Włosień Górny: dwór we Włosieniu Górnym (nr 104), budynek murowany wybudowany na planie prostokąta z ozdobnym portalem, dwupiętrowy z użytkowym poddaszem, kryty dachem czterospadowym. Obiekt wzmiankowany w 1845 r., prawdopodobnie wzniesiony po 1830 r. Do 2025 roku znajdował się tam Zespół Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych prowadzony przez Starostwo Powiatowe w Lubaniu. W pobliżu wsi znajduje się góra pochodzenia wulkanicznego

zwana Czubatką, która stanowi interesujący punkt geologiczny, a ze szczytu tej góry można dostrzec krajobraz drugiego wulkanu-zwanego górą Czapli.

2. Przylasek to mała wieś leżąca na Pogórzu Izerskim, we Wzgórzach Zalıpiańskich, na wysokości około 320–325 m n.p.m. Przylasek (przed 1945 r. Waldeck, a w latach 1945-1950 Przylesie), położony jest na północny-zachód od Zalıpia, na skraju Lasu Lubańskiego. Przylasek założono w 1822 roku. Na mapie powiatu Lubańskiego z 1829 roku kolonia figuruje pod nazwą Nowy Szynek. Początkowo w przysiółku znajdowały się 4 chałupy. W latach 40 XIX wieku znajdowały się 23 posesje. W latach 1845-1850 przeprowadzono przez przysiółek drogę bitą Platerówka-Leśna. Przez wieś przebiega droga wojewódzka nr 358. Droga wojewódzka nr 358 (DW358) – łącząca DW357 w Włosieniu z DK3 w Szklarskiej Porębie.
3. Zalıpie to wieś łańcuchowa o długości około 2,2 km leżąca na granicy Przedgórze Izerskiego, w południowej części Wzgórz Zalıpiańskich, na wysokości około 315 – 350 m n.p.m. Zalıpie utworzono w 1962 roku z górnej części wsi Platerówka, która wówczas nazywała się Zalıpiem Dolnym. Miejscowość najwyżej położona w gminie 380 - 400 m n.p.m. Przez teren tej miejscowości przebiega granica państwa z Czechami. W 1825 roku znajdowało się tutaj 137 domów, w tym: dwór, kościół ewangelicki, szkoła ewangelicka z nauczycielem, młyn wodny, wiatrak, 2 młyny do mielenia kory dębowej i olejarnia. W miejscowości pracowało 41 warsztatów lniarskich i 7 bawełnianych, a wśród mieszkańców było 4 bednarzy oraz po dwóch stolarzy i tokarzy. W 1840 roku we wsi były 152 domy, szkoła, młyn wodny o 2 kołach, wiatrak koźlak i holenderski, dwa młyny i 4 gospody. W 1880 roku wieś znacznie ucierpiała w wyniku wielkiej powodzi. W Zalıpiu warto zobaczyć murowane transformatory z początku XX wieku i ruiny murowanego wiatraka z początku XIX wieku. W Zalıpiu zachowały się liczne domy mieszkalne i gospodarcze o cechach charakterystycznych dla regionu, pochodzące z XIX i XX wieku. Przez Zalıpie prowadzi szlak rowerowy: z Grabiszyc Średnich do Platerówki.

Obiekty ujęte w rejestrze zabytków oraz w ewidencji zabytków

Gmina Platerówka prezentuje wyjątkowy i różnorodny zakres walorów związanych z dziedzictwem kulturowym. Wpływ czynników wielonarodowościowych jak i religijnych sprzyjał procesom kulturotwórczym mającym swoje odzwierciedlenie w niepowtarzalnej

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

architekturze domów o konstrukcji szkieletowo-zrębowej z charakterystycznymi przysłupami, architekturze rezydencjonalnej z rozległymi parkami krajobrazowymi, sakralnej oraz w zachowanej tradycji ludowej. Właściwie wykorzystany potencjał kulturowy stanowi bazę do kreowania zjawisk artystycznych oraz sprzyja promocji turystyki kulturowej. Zasadniczą rolę w tych procesach pełni dostępność i stan zachowania obiektów zabytkowych. Niestety, obiekty o wyjątkowej wartości dla Gminy stanowiące prywatną własnością znajdują się w stanie ruiny lub są niezagospodarowane i ulegają stałej degradacji. Dlatego świadomość powierzonego dziedzictwa kulturowo-przyrodniczego - bez względu na stan własności, powinna motywować wszystkich zainteresowanych do podjęcia wszelkich działań zmierzających do jego ochrony i zachowania w naszej przestrzeni.

Tabela 18 Wykaz obiektów w Gminie Platerówka wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Numer	Rodzaj obiektu	Numer rejestru	Data wpisu
1	Platerówka	kościół parafialny pw. Niepokalanego Serca NMP		kościół	397/946	13.09.1961
2	Platerówka	plebania, ob. szkoła	213	plebania	395/1504	25.01.1966
3	Platerówka	dwór, ob. spichlerz	52	dwór	396/792	14.11.1960
4	Włosień Dolny	zespół pałacowo- parkowy z folwarkiem	45	zespół	398/496/J	05.10.1977
5	Włosień Dolny	pałac (ruina)	45	pałac	398/496/J	05.10.1977
6	Włosień Dolny	oficyna mieszkalna ze stajnią	45b	oficyna	398/496/J	05.10.1977
7	Włosień Dolny	oficyna mieszkalna ze stajnią	45c, 45d	oficyna	398/496/J	05.10.1977
8	Włosień Dolny	obora	45c, 45d	obora	398/496/J	05.10.1977
9	Włosień Dolny	stodoła	45c, 45d	stodoła	398/496/J	05.10.1977
10	Włosień Dolny	spichlerz	45	gospodarczy	398/496/J	05.10.1977
11	Włosień Dolny	wozownia	45	gospodarczy	398/496/J	05.10.1977
12	Włosień Dolny	gorzelnia (ruina)	45	gospodarczy	398/496/J	05.10.1977

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Numer	Rodzaj obiektu	Numer rejestru	Data wpisu
13	Włosień Dolny	obora (ruina)	45	gospodarczy	398/496/J	05.10.1977
14	Włosień Dolny	obora (ruina)	45	gospodarczy	398/496/J	05.10.1977
15	Włosień Dolny	budynek bramny	45	inne	398/496/J	05.10.1977
16	Włosień Dolny	brama	45	brama	398/496/J	05.10.1977
17	Włosień Dolny	pozostałości murów zamkowych	45	inne	398/496/J	05.10.1977
18	Włosień Dolny	park	45	park	399/497/J	09.10.1977

Źródło: opracowanie własne

Pozostałe 220 obiektów, ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków, stanowią zabytkowe budynki i inne obiekty, wskazane w Wykazie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków. Zestawienie ww. obiektów w podziale na poszczególne miejscowości Gminy przedstawia się w poniższym zestawieniu:

Tabela 19 Wykaz ilości obiektów zabytkowych w Gminie Platerówka, wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

Lp.	Miejscowości	Ilość obiektów ujętych w wykazie WUOZ i w GEZ
1.	Platerówka	58
2.	Włosień Dolny	15
3.	Włosień Górny	5
4.	Włosień	99
5.	Zalipie	38
6.	Przyłasek	4
	Razem	219

Źródło: Wykaz zabytków w Gminnej ewidencji Zabytków Platerówka na lata 2024-2028

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Tabela 20 Wykaz obszarów zabytkowych zlokalizowanych na terenie Gminy Platerówka

Lp.	Miejscowość	Wykaz obszarów ruralistycznych i archeologicznych
1	PLATERÓWKA	Historyczny układ ruralistyczny wsi
2	PRZYLASEK	Historyczny układ ruralistyczny wsi
3	WŁOSIEŃ	Historyczny układ ruralistyczny wsi
4	ZALIPIE	Historyczny układ ruralistyczny wsi
5	PLATERÓWKA	Strefa ochrony archeologicznej dworu renesansowego strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej oraz intensywnego osadnictwa średniowiecznego
6	PRZYLASEK	Strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
7	WŁOSIEŃ	Strefa ochrony archeologicznej dworu renesansowego strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej oraz intensywnego osadnictwa średniowiecznego
8	ZALIPIE	Strefa ochrony archeologicznej dworu renesansowego strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej oraz intensywnego osadnictwa średniowiecznego
9	PLATERÓWKA	Strefa ochrony archeologicznej dworu renesansowego

Źródło: Wykaz obszarów zabytkowych w Gminnej ewidencji Zabytków Platerówka na lata 2024-2028

Analiza ww. zestawienia pozwala na stwierdzenie, wielką skalę potrzeb w zakresie modernizacji, remontów czy rewitalizacji ww. budynków i skalę potrzebnych nakładów.

W ramach odbudowy obiektów publicznych jak i prywatnych wykorzystywane będą w wielu przypadkach pomoc państwa, Unii Europejskiej a także fundusze prywatne. Jednakże zakres tych pozytywnych dokonań nie jest niestety zadowalający, bowiem przeważająca jest nadal ilość obiektów, które oczekują na podjęcie odpowiednich prac remontowych lub rewitalizacji, a także utrzymuje się w zasadzie bez zmian od szeregu lat lista obiektów zagrożonych dalszą destrukcją lub zniszczeniem. Gmina Platerówka w 2024 r. przyjęła uchwałą Program Ochrony Zabytków na podstawie, której będzie podejmowała działania w kierunku pozyskania środków finansowych na prace remontowe.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Stanowiska archeologiczne

Tabela 21 Wykaz stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na terenie Gm. Platerówka

Lp.	Miejscowość	Nr obszaru	Nr S na ob.	Nr S w m.	Funkcja obiektu	Chronologia	Dz. nr
1	Platerówka	80-11	7	1	Cmentarzysko	nieokreślona	A
2	Platerówka	80-11	2	2	Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	630/3 Obr. geod. Platerówka
3	Platerówka	80-11	3	3	Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	628/1 Obr. geod. Platerówka
4	Platerówka	80-11	4	4	Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	385/1; 386 Obr. Geod. P
5	Platerówka	80-11	1	5	Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	574/3 Obr. geod. Platerówka
6	Platerówka	80-11	12	6	Osada	średniowiecze, XIV -XV w.	618/4; 619/2; 619/3 Obr. geod. Platerówka
7	Platerówka	80-11	13	3	Osada	średniowiecze, XIV -XV w.	350; 358; 359; 361/10; 362 Obr. geod. Platerówka
8	Włosień	80-11	8	1	2 przedmioty z brązu	epoka brązu	A
9	Włosień	80-11	9	2	Grób	epoka brązu, halsztat	A
10	Włosień	80-11	10	3	Stanowisko nieokreślone	okres wpływów rzymskich	A
11	Włosień	80-11	11	4	Stanowisko nieokreślone	średniowiecze	A
12	Włosień	80-11	6	5	Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	826; 827 Obr. geod. Włosień
13	Włosień	80-11	5	6	Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	562/2 Obr. geod. Włosień
14	Zalipie	81-11	10	1	Ślad osadnictwa	XIII w.	A
15	Zalipie	81-11	15	2	Gródek rycerski	średniowiecze	A
16	Zalipie	81-11	8	3	Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	183 Obr. geod. Zalipie
17	Zalipie	81-11	9	4	Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	168/2 Obr. geod. Zalipie
18	Zalipie	81-11	6	5	Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	373/2; 374/2; 374/3; 374/4 Obr. geod. Zalipie
19	Zalipie	81-11	7	6	Ślad osadnictwa	późne średniowiecze	196/37 Obr. geod. Zalipie

Źródło: Wykaz obszarów zabytkowych w Gminnej ewidencji Zabytków Platerówka na lata 2024-2028

Na terenie Gminy udokumentowano 19 stanowisk archeologicznych, a ich największe koncentracje mają miejsce w Platerówce (z 24 stanowiskami), we Włosieniu (z 21 stanowiskami) i w Zalipiu (z 21), Poza szeregiem pradziejowych, zachowanych w nich artefaktów zachowały się na terenie Gminy charakterystyczne dla wczesno-średniowiecznego osadnictwa dawne osady średniowieczne.

3.3. Struktura użytkowania gruntów

Struktura użytkowania gruntów w Gminie Platerówka obejmuje 2622 ha gruntów rolnych, co stanowi 54,7% powierzchni ogólnej gminy. W tym 704 ha łąk i pastwisk, 40 ha

gruntów zadrzewionych (z czego 7 ha to sady) oraz 11 ha gruntów pod rowami. Ta analiza pokazuje dominującą rolę gruntów rolnych, ale także znaczący udział łąk i pastwisk.

Największa miejscowość w gminie Platerówka jest Włosień zajmująca 1670,74 ha co stanowi 35 % powierzchni gminy. W części starej dokumentacji i w nazwach potocznych funkcjonuje jako Włosień Dolny i Włosień Górny. Wieś Platerówka to miejscowość położona w centralnej części gminy o powierzchni 1520,45 ha, co stanowi 32% całej gminy. Miejscowość Zalipie jest najwyżej położona w gminie 380- 400 m npm. Przez teren tej miejscowości przebiega granica państwa z Czechami. Najmniejsza miejscowość w gminie Platerówka jest Przylasek, położona przy wjeździe na teren Wielkiego Lasu Lubańskiego

3.4. Zagospodarowanie przestrzenne

Podstawowe ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Obowiązujące aktualnie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gm. Platerówka zostało uchwalone w 1999 r. i zaktualizowane w latach 2000. Studium składa się z części tekstowej oraz czterech rysunków, wykonanych w skali 1:10000 z określeniem uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W związku z wprowadzoną w 2023 r. reformą systemu planowania przestrzennego 31 grudnia 2025 r. dokument ten straci swą ważność i będzie zastąpiony tzw. planem ogólnym gminy. Dla koniecznej kontynuacji prowadzenia dotychczasowej polityki przestrzennej Gminy w jej generalnych ramach następujące, pożądane byłoby, żeby przy opracowaniu planu ogólnego gminy uwzględnione zostały przyjęte w studium jego cele, które przytacza się poniżej:

Jako funkcje wiodące ustalono rolnictwo i mieszkalnictwo, jako funkcję uzupełniającą – eksploatację surowców.

Dla ochrony środowiska przyrodniczego w planie ustalono:

- zakaz przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych nie ujętych w planie na cele nierolnicze i nieleśne, na cele inwestycyjne oraz ochronę gruntów rolnych wysokich klas przed zainwestowaniem,
- wymóg uwzględniania dla działalności produkcyjnej zasad ustalonych dla ochrony poszczególnych komponentów środowiska,

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

- ochronę udokumentowanych i eksploatowanych na skalę przemysłową złóż bazaltu „Bukowa Góra”,
- uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie gminy,
- zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem zbiornika wody pitnej w „Nowym Kamieniołomie”,
- ochronę cieków i stawów w granicach wyznaczonej zlewni chronionej,
- ograniczenie uciążliwości kamieniołomu bazaltu „Bukowa Góra”.

Dla ochrony środowiska kulturowego plan ustalił:

- rewaloryzację założenia parkowego we Włosieniu Dolnym,
- utworzenie 3 stref konserwatorskich,
- wpisanie do rejestru zabytków domów w Platerówce i Włosieniu o konstrukcji przysłupowej i szachulcowej (nie zostały wpisane).

W planie założono utrzymanie istniejącego przemysłu wydobywczego i eksploatację złoża bazaltu w kamieniołomie „Bukowa Góra”, a po jego wyczerpaniu złoża w kamieniołomie „Liściasta Góra”.

Wskazano tereny pod lokalizację pod składy, magazyny i rzemiosło uciążliwe.

W zakresie rolnictwa ustalono: stosowanie zabiegów przeciwozyjnych na terenach o spadkach powyżej 10%, lokalizację bazy hodowlanej dla bydła we wsi Platerówka, lokalizację obory we wsi Włosień, rezerwę terenu pod budowę Bazy Maszynowej we wsi Platerówka.

W zakresie leśnictwa ustalono: wprowadzenie zalesień wokół istniejącej sieci osadniczej na wierzchołkach kulminacji i wprowadzenie zadrzewień śródpolnych, przebudowę struktury drzewostanów, prowadzenie gospodarki leśnej bez stosowania rębni zupełnej.

W zakresie sportu, rekreacji i turystyki ustalono: modernizację dwóch boisk sportowych: w Platerówce i Włosieniu, realizację ośrodka wypoczynku weekendowego w rejonie istniejących stawów w Platerówce.

Ustalono koncentrację usług w Platerówce, gdzie wyznaczono tereny pod: rozbudowę szkoły podstawowej, Gminny Ośrodek Usług Bytowych, inne obiekty usługowe, magazyn nawozów sztucznych (obecnie skład węgla).

Rozwój przestrzenny wsi wyznaczono w granicach dopuszczalnego rozwoju osadnictwa.

Założono realizację budownictwa mieszkaniowego przeważnie w formie zabudowy jednorodzinnej o maksymalnej wysokości 2-3 kondygnacji.

Przebudowa układu drogowego polegać ma głównie na zwiększeniu widoczności i przepustowości oraz korekcie łuków drogowych. W okresie kierunkowym przewidziano

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

budowę drogi omijającej zabudowę Platerówki i Włosienia. W świetle aktualnej sytuacji plan budowy ww. drogi dla Włosienia jest nierealny ze względów ekonomicznych. Plan ustala także rozbudowę stacji kolejowej we Włosieniu.

W zakresie infrastruktury technicznej przewidziano: budowę lokalnych oczyszczalni ścieków w Platerówce, Włosieniu i Zalipiu oraz sieci kanalizacji sanitarnej, budowę linii napowietrznej 20 kV i 2 stacji transformatorowych oraz modernizację sieci niskiego napięcia we wszystkich wsiach, rozwiązania indywidualne w zakresie ciepłownictwa, doprowadzenie gazu przewodowego do Platerówki, Włosienia i Zalipia poprzez wybudowanie gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Leśna – Platerówka i stacji redukcyjno – pomiarowej I i II stopnia w Platerówce, wymianę centrali telefonicznej na elektroniczną o pojemności 200 N i modernizację sieci telekomunikacyjnej,

W studium założono umiarkowany rozwój przestrzenny Gminy i jej zainwestowanych terenów, w tym zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej oraz usług i zabudowy gospodarczej.

W studium utrzymano bez zmian obecny system ochrony przyrody i krajobrazu oraz stref ochrony konserwatorskiej archeologicznej oraz ochrony zabytkowych układów ruralistycznych.

Wprowadzanie nowej zabudowy uzależniono w studium od tego, by przede wszystkim i w pierwszej kolejności polegało ono na dopełnianiu i intensyfikacji zagospodarowania istniejących układów osadniczych, a następnie na dodawaniu nowych terenów do ww. układów. Kierunkowy układ osadniczy został wskazany na rysunku w studium, który przedstawia się poniżej.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

względów przyrodniczych i krajobrazowych (występuje tu stanowisko rośliny chronionej – dziewięciśli bezłodygowy). W zakresie infrastruktury zrealizowano budowę sieci wodociągowej oraz rozbudowę centrali telefonicznej. Podjęto działania zmierzające do skanalizowania gminy i budowy oczyszczalni ścieków. Zasada zrównoważonego rozwoju przestrzennego gminy zakładana w obowiązującym planie winna być kontynuowana w ustaleniach Studium i planach sporządzanych na jego podstawie. Nie wykonano planów miejscowych dla wszystkich miejscowości w gminie.

Infrastruktura drogowa oraz szlaki piesze i rowerowe

Na system drogowy Gminy składają się publiczne drogi powiatowe, wojewódzkie oraz drogi wewnętrzne, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych. Powiatowymi drogami zarządza Wydział Dróg Powiatowych w Starostwie Powiatu Lubańskiego. Podstawowy układ drogowy w gminie został pokazany w tabelach:

Tabela 22 Długość dróg wojewódzkich w powiecie lubańskim na terenie Gminy Platerówka

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi	od km	do km	Długość dróg w km
1.	12357	Sulików - Włosień - Lubań	10+090	10+745	0,665
2.	12358	Włosień - Platerówka - Leśna - Pobiedna	0+000	5+490	5,490
RAZEM			6,155		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 23 Długość dróg powiatowych w powiecie lubańskim na terenie Gminy Platerówka

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi	od km	do km	Długość dróg w km
1.	2422D	Lubań - Przylasek - Zalipie	3+200	13+775	10,575
2.	2477D	Platerówka - Zalipie - Grabiszycy Górne	0+000	4+948	4,915
3.	2486D	Platerówka - Zawidów	0+000	2+159	2,159
RAZEM			17,682		

Źródło: opracowanie własne

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Tabela 24 Ilości dróg dojazdowych będących w zarządzie Gminy Platerówka

Wyszczególnienie	Ogółem stan w km	W tym: utwardzone w km
Drogi gminne	0	0
Drogi wewnętrzne, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz posesji	118,06	14,479
Ogółem (wiersz 01+ 02)	118,06	14,479

Źródło: opracowanie własne

Stan nawierzchni i infrastruktury dróg wojewódzkich w obrębie gminy Platerówka jest bardzo dobry. Sytuacja dróg powiatowych na terenie gminy na przestrzeni ostatnich lat uległa znacznej poprawie. W roku 2015 nastąpiła odbudowa drogi nr 2422D Zalipie-Przylasek-Lubań. W roku 2018 wyremontowana została część drogi powiatowej nr 2477D Platerówka - Zalipie - Grabiszycy Górne.

Drogi wewnętrzne, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz posesji są dobre. Gmina w miarę posiadanych możliwości technicznych i finansowych systematycznie naprawia drogi. Obecny układ drogowy nie wymaga budowy nowych dróg wyższych klas. W gminie nie ma bazy noclegowej, nie ma gospodarstw agroturystycznych, brak jest również obiektów gastronomicznych lecz jest pizzeria oraz funkcjonuje jedna stacja paliw. W szkole podstawowej, w Platerówce znajduje się Izba Pamięci Samodzielnego Batalionu Kobiecego im. Emilii Plater. Przez gminę przebiega szlak rowerowy, zrealizowany w latach 1998-1999. Jest on fragmentem międzynarodowego szlaku rowerowego Zgorzelec/Görlitz – Świeradów Zdrój, którego zadaniem jest łączenie terenów wschodniej Saksonii z obszarem Sudetów zachodnich. Szlak ten o łącznej długości 57 km przebiega przez tereny 7 jednostek administracyjnych: m. Zgorzelec, gm. Zgorzelec, gm. Sulików, gm. Platerówka, m. i gm. Mirsk, m. Świeradów Zdrój. W obrębie gminy Platerówka biegnie przez wsie Włosień i Platerówka, z możliwością zwiedzania założenia podworskiego we Włosieniu. Dla wytyczenia szlaku rowerowego wykorzystano istniejący układ dróg gminnych o małym natężeniu ruchu, dróg rolniczych i leśnych oraz w części dróg wojewódzkich. W projekcie szlaku przewidziano miejsca wypoczynkowe, w tym dwa zlokalizowane na terenie gminy: w parku we Włosieniu i przy Górze Staniewicza. Wzdłuż południowej granicy gminy przebiega żółty szlak turystyczny prowadzący z Zawidowa do Leśnej. Rozbudowa tego szlaku do Platerówki umożliwiłoby zwiedzenie zabytków i obiektów krajoznawczych na terenie gminy. W sąsiedztwie gminy od strony północnej przebiega szlak niebieski

z Gryfowa przez Lubań do Zawidowa. Wskazane jest połączenie obu szlaków trasą poprowadzoną przez teren gminy.

Infrastruktura kolejowa

Przez teren gminy w jej północnej części przebiega linia kolejowa nr 274 państwowego znaczenia (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 03 września 1996 r. w sprawie określenia wykazu linii kolejowych o państwowym znaczeniu – Dz.U. nr 112 z 1996 r., poz. 538) pierwszorzędna, niezelektryfikowana Wrocław – Zgorzelec (zelektryfikowana od Wrocławia przez Gryfów Śląski do Lubania siecią trakcyjną pod napięciem 3 kV). Stacja kolejowa Batowice Lubańskie znajduje się we Włosieniu Dolnym. Funkcjonuje tu kilka połączeń dziennie w kierunku Lubania i kilka w kierunku Zgorzelca. Przez gminę przebiegają: szlak rowerowy Zgorzelec/Görlitz – Świeradów Zdrój, łączący wschodnią Saksonię z Sudetami Zachodnimi oraz szlak turystyczny Zgorzelec – Jelenia Góra.

Gospodarka wodno-ściekowa

Gospodarką wodno – ściekowa w Gminie Platerówka zajmuje się Międzygminna Spółka Wodno – Kanalizacyjna „SUPLAZ” Sp. z o. o. powstała poprzez zawarcie umowy Spółki 10 października 2005 roku przez Gminę Sulików, gminę Platerówka i gminę wiejską Zgorzelec. Spółka powstała w związku z realizacją inwestycji „Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej dla gmin leżących w zlewni rzeki Czerwona Woda” dofinansowanej ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. System kanalizacyjny w gminie Platerówka obejmuje sieć kanalizacji sanitarnej, która zapewnia odprowadzenie i oczyszczenie ścieków komunalnych.

W ramach realizowanego projektu w miejscowościach Włosień i Platerówka powstało 12,74 km sieci kanalizacyjnej. Inwestycja dała możliwość wykonania 174 przyłączy dla mieszkańców oraz 11 obiektów użyteczności publicznej. Według danych z 2020 roku, 31,2% budynków mieszkalnych było podłączonych do sieci kanalizacyjnej, co oznacza znaczny wzrost w porównaniu do roku 2014 która wynosiła 13,3 % podłączonych budynków mieszkalnych.

Infrastruktura wodociągowa w gminie Platerówka odgrywa kluczową rolę w zapewnieniu mieszkańcom dostępu do wody pitnej. Według danych z 2020 roku, 99,2 % budynków mieszkalnych w gminie było podłączonych do sieci wodociągowej, co świadczy

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

o wysokim stopniu wodociągowania. Sieć wodociągowa na terenie Gminy Platerówka wynosi 29,40 km, do której wykonanych jest 472 przyłączy. Zgodnie z Decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Zgorzelcu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ustanowiono strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej dla ujęcia wody, poprzez wyznaczenie terenu ochrony bezpośredniej dla studni:

1. **SW-1** oraz studni zbiorczej (S-zb) na działce o nr ew. 552/3, Obręb Zalipie, gm. Platerówka, pow. lubański, woj. dolnośląskie.
2. **SW-2** na działce nr 564/3 Obręb Zalipie, gm. Platerówka, pow. Lubański, woj. Dolnośląskie
3. **SW-4** na działce nr 197/3 i **SW-5** na działce nr 197/24 Obręb Zalipie, gm. Platerówka, pow. lubański, woj. Dolnośląski

Dla wyżej wymienionych terenów zostały ustalone zakazy i nakazy: zakaz użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody; nakaz odprowadzania wód opadowych lub roztopowych w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody; zagospodarowanie terenu zielenią, nakaz odprowadzania poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieków, nakaz ograniczenia przebywania osób wyłącznie do niezbędnych prac przy obsłudze urządzeń do poboru wody.

Ciepłownictwo i energetyka

W systemie ogrzewania istniejącej zabudowy na terenie Gminy dominuje wykorzystanie paliw stałych przez mieszkańców i niektórych innych, oleju opałowego, uzupełniane także propan-butanem w pojemnikach w sytuacji, gdy nie ma tu dostępu do gazu przewodowego. Na obszarze Gminy działa punkt informacyjny dla mieszkańców związany ze zmianą tradycyjnego sposobu ogrzewania budynków, związanych z wymogami ochrony powietrza atmosferycznego. Dokonywane zmiany zaplanowane są na kolejne lata. Gminy powiatu lubańskiego posiadają korzystne warunki zasilania w energię elektryczną. Obszar ten jest położony w niewielkiej odległości od głównych korytarzy zasilania w energię elektryczną (linia tranzytowa o napięciu 22 KV relacji: Elektrownia Turów – Mikułowa –Bartoszkówka – południowe regiony Dolnego Śląska). Redukcja napięcia następuje w rozdzielniach, skąd wyprowadzone są tory sieciowe średnich napięć oraz do stacji transformatorowych, redukujących napięcie na niskie (380 V i 220 V). Uzupełnieniem systemu elektroenergetycznego zasilania powiatu są elektrownie wodne w Złotnikach Lubańskich i w Leśnej. Sieć rozdzielcza średniego i niskiego napięcia na obszarach

wiejskich jest siecią napowietrzną. Dostawcami energii w Gminie są Polskie Sieci Energetyczne i Spółka Tauron S.A. W planach rozwoju infrastruktury energetycznej gmina uwzględnia modernizację istniejących linii przesyłowych oraz rozwój odnawialnych źródeł energii, takich jak instalacje fotowoltaiczne, co wpisuje się ogólnokrajową strategię zwiększania udziału OZE jako uzupełnienie energii dla mieszkańców.

Telekomunikacja

Eksploatacją sieci i urządzeń telekomunikacyjnych w Gminie zajmuje się firma Orange Polska S.A. Na jej terenie są zlokalizowane przekaźnik telewizyjny wraz ze stacją bazową telefonii cyfrowej.

Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Platerówka działa od stycznia 2014 r. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych PSZOK obsługujący mieszkańców całej Gminy Platerówka. Odpowiedzialnym za odbieranie odpadów z terenu Gminy jest Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Lubaniu. Gmina Platerówka we właściwy sposób wdrożyła system gospodarowania odpadami komunalnymi. Systemem zostały objęte nieruchomości zamieszkałe oraz nieruchomości niezamieszkałe z terenu gminy. Zdolności przerobowe Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu w roku 2024 były wystarczające dla przyjmowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Platerówka. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2024 roku wyniósł 45,14%, poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2024 roku wyniósł 0,15 %, natomiast poziom składowania w 2024 roku wyniósł 19,55%.

Ochrona przeciwpowodziowa

Gmina Platerówka nie jest zagrożona powodzią, przy gwałtownych opadach mogą wystąpić podtopienia z wzrostu wód gruntowych. Obszary gruntów zmeliorowanych obejmują głównie tereny rolnicze, których funkcjonowanie uzależnione jest od sprawnego działania urządzeń melioracyjnych. Kluczową rolę w ochronie przed lokalnymi podtopieniami pełnią

systemy rowów melioracyjnych, z których część zlokalizowana jest w Dolinie ciek Włosienica - dopływu Czerwonej Wody. Urządzenia te są istotne nie tylko dla zabezpieczenia przed nadmiarem wód opadowych, ale również dla utrzymania korzystnych stosunków wodnych w glebie, co wpływa na jakość produkcji rolniczej. Intensywne prace melioracyjne, które przeprowadzono w poprzednich dekadach przyniosły efekty rolnicze, wpływając w pewnym stopniu na lokalne środowisko. Przekształcenie naturalnych cieków w kanały techniczne oraz ograniczenie sezonowych podtopień spowodowały zmniejszenie bioróżnorodności w dolinach rzecznych. Aktualnie dzięki poprawie świadomości ekologicznej, obserwuje się częściowy powrót dzikich gatunków ptaków i drobnych ssaków, szczególnie wśród zadrzewionych pasów przyrowowych, które pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Postępujące zmiany klimatyczne oraz coraz częściej występujące zjawiska ekstremalne, tj. susze, intensywne opady wskazują, że konieczne jest wdrożenie kompleksowych działań z zakresu modernizacji i konserwacji systemów melioracyjnych aby zapewnić trwałość lokalnego rolnictwa i ochronę zasobów wodnych.

3.5. Wnioski z analizy stanu sfery przestrzennej

Analiza przedstawionych w części 3. diagnozy informacji nt. zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego, struktury użytkowania gruntów, zagospodarowania przestrzennego oraz komunikacji i sieci uzbrojenia technicznego, a także propozycji, zawartych w podsumowaniu wyników badań ankietowych nt. ww. problematyki pozwala na sformułowania następujących, najważniejszych wniosków:

- 1) zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków, wymagają stałej opieki i kontynuacji prac zabezpieczających oraz rewitalizacyjnych; wśród obiektów w szczególności wskazanych do przeprowadzenia ww. prac należy wskazać zespół Pałacowo-Parkowy we Włosieniu;
- 2) w związku z bardzo wysokim udziałem zabytkowych budynków mieszkalnych w ogólnej liczbie obiektów wpisanych do ww. ewidencji, rewitalizacja i adaptacja dworu w Platerówce,
- zachowanie historycznej zabudowy mieszkalno-gospodarczej (wg ewidencji WKZ) oraz innych elementów historycznego zagospodarowania;

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

- objęcie wpisem do rejestru zabytków najcenniejszych obiektów, reprezentatywnych dla poszczególnych typów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej;
 - w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wprowadzenie strefy podstawowej ochrony wartości kulturowych w celu zachowania charakteru zabudowy;
 - nowa zabudowa winna nawiązywać do historycznej.
- 3) w związku z utratą ważności obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gm. Platerówka i wymogiem zastąpienia go planem ogólnym gminy do końca czerwca 2026 r. niezbędne jest określenie w strategii rozwoju Gminy docelowego modelu jej struktury funkcjonalno-przestrzennej z uwzględnieniem przyjętych w ww. studium kierunków rozwoju przestrzennego gminy i ich niezbędnych modyfikacji oraz zindywidualizowanych rekomendacji dla ewentualnych zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obowiązującego dla całego obszaru Gminy;
- 4) przy opracowywaniu obu ww. elementów dla ukierunkowania planowania przestrzennego w Gminie należy wziąć pod uwagę, że jej rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny nie ma barier rozwojowych, powinien wykorzystywać wszystkie warunki:
- prowadzenia gospodarki rolnej i produkcji,
 - postępująca dekapitalizacja zabudowy mieszkaniowej, gospodarczej oraz infrastruktury technicznej przede wszystkim na terenach wiejskich gminy;
 - utrzymywanie się niskiego poziomu własnego potencjału gospodarczego i niewielki udział terenów wskazanych dla zlokalizowania nowych zakładów produkcyjnych;
- 5) zagospodarowanie punktów widokowych Czubatka, które byłyby czynne z okresowo działającą gastronomią i sprzedażą pamiątek, punktami informacyjnymi oraz walory krajobrazowe i przyrodnicze predestynują teren gminy do dalszej rozbudowy sieci dróg rowerowych oraz połączenia ich z miastem Lubań i gminą Siekierzyn. Gmina posiada gęstą sieć dróg rolniczych i leśnych, które po przystosowaniu i oznakowaniu mogłyby pełnić rolę dróg rowerowych.
- 6) możliwość rozwoju zabudowy mieszkaniowej przy zapewnieniu harmonijnego układu architektonicznego obiektów, głównie jednorodzinnych lub nisko piętrowych

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

budynków. Układ urbanistyczny powinien być spójny z ukształtowaniem terenu i aktualnym jego użytkowaniem, tak więc powinien koncentrować się wzdłuż szlaków komunikacyjnych, poza obszarami pełniącymi funkcje przyrodnicze i terenami zalewowymi.

- 7) ograniczenie zabudowy mieszkaniowej w obrębie ciągu biologicznego cieków wodnych wzdłuż rzeki Włosienica i jej prawostronnego dopływu Lipa
- 8) konieczne jest wydzielenie 2 stref: terenów zabudowy mieszkaniowo-zagrodowej z dopuszczeniem nieuciążliwych usług i turystyki, w tym turystyki oraz terenów zabudowy mieszkaniowej ograniczonych dla wprowadzania usług.
- 9) niezbędne jest kontynuowanie inwestycji związanych ze zmianą tradycyjnego sposobu ogrzewania budynków dla polepszenia stanu czystości powietrza atmosferycznego
- 10) nadal powinna być rozwijana energetyka odnawialna, w której znaczący udział powinny mieć sieci mikro-instalacji, magazyny energii, przydomowe instalacje fotowoltaiczne
- 11) dalsza rozbudowa gospodarki odbioru ścieków komunalnych z uwzględnieniem przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków w miejscach trudnych oraz kosztownych.
- 12) W zakresie ochrony i efektywnego wykorzystania potencjału kulturowego, realizacja regionalnych szlaków turystycznych oraz powiązanie ich z zasobami przyrodniczymi i kulturowymi gmin z wykorzystaniem systemów lokalnych szlaków turystycznych. Realizacja funkcji turystycznych w ramach rewitalizacji obszarów zdegradowanych. Wskazywanie w dokumentach planistycznych obiektów i obszarów, które powinny uzyskać ustawową formę ochrony zabytków.

CZĘŚĆ 4. ANALIZA SILNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ ZAGROŻEŃ I MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWYCH GMINY (SWOT)

Podstawę dla opracowania przedstawionej poniżej analizy SWOT stanowią wnioski z diagnozy stanu sfer społecznej, gospodarczej i przestrzennej, wskazane w każdej, poświęconej ww. problematyce części niniejszego opracowania oraz z podsumowania badań ankietowych oraz z przeprowadzonych warsztatów z udziałem kluczowych interesariuszy lokalnych. Wskazanie silnych i słabych strony funkcjonowania Gminy należy traktować

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

jako wewnętrzne czynniki rozwoju z punktu widzenia społeczności lokalnej, na które ma ona wpływ, a szanse i zagrożenia dla rozwoju jako czynniki zewnętrzne, które ten rozwój mogą wspierać albo hamować.

Tabela 25 Analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń dla rozwoju Gm. Platerówka (SWOT)

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
W sferze społecznej:	
<ul style="list-style-type: none"> - atrakcyjne położenie gminy, - wysoki stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy - dobry poziom układu komunikacyjnego, drogowego i kolejowego, - rozwinięta sieć dróg gminnych i powiatowych, - bliskość głównych dróg i autostrady A4, - atrakcyjne walory naturalne przyrodniczo-krajobrazowe, w tym cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, - duże zalesienie, - charakterystyka gminy rolniczej – znaczny udział użytków rolnych walory krajobrazowe i przyrodnicze (Przedgórze Izerskie) - dobrze rozwinięta sieć dystrybucji energii elektrycznej, - zasoby złóż i kopalin zwłaszcza bazaltu, - dobra jakość gleb. 	<ul style="list-style-type: none"> - niedobór placówek żłobkowych, przedszkolnych i rekreacyjnych, - niewystarczająca ilość obiektów małej infrastruktury - brak ścieżek rowerowych, pieszych, - brak podstawowych usług medycznych, - niedostateczny stan rowów melioracyjnych, - zły stan części infrastruktury drogowej, - brak chodników wzdłuż dróg, - niewystarczająca ilość miejsc parkingowych - brak rozwoju budownictwa socjalnego i komunalnego, - niewystarczające przystosowanie obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami, - niewystarczający dostęp mieszkańców do szerokopasmowego Internetu, - zbyt małe środki na aktywność społeczną, - przestarzała baza informatyczna w instytucjach publicznych, - niewystarczające nakłady na działalność kulturową, - brak znaczącego, lokalnego kapitału inwestycyjnego, - niezadowalający stan transportu zbiorowego,

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

	<ul style="list-style-type: none"> - duże rozproszenie i rozdrobnienie gospodarstw rolnych, - brak uzbrojenia terenów pod budownictwo i tereny inwestycyjne, - brak atrakcyjnych miejsc pracy - niewystarczające wykorzystanie turystycznych walorów przyrodniczych, - ograniczone możliwości wsparcia dla przedsiębiorców lokalnych, - niewystarczający poziom współpracy międzysektorowej, - problemy w zakresie przyciągania młodych rodzin do osiedlania się, - wysokie koszty eksploatacji i rozbudowy infrastruktury komunalnej.
W sferze gospodarczej:	
<ul style="list-style-type: none"> - perspektywa finansowa Unii Europejskiej 2021-2027, - korzystna sytuacja na rynku pracy, niski wskaźnik bezrobocia , - pozyskiwanie nowych mieszkańców, - wzrost zamożności mieszkańców, - potencjał do rozwoju agroturystyki, - rozwój energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii, - współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego i członkostwo w Stowarzyszeniu LGD „Partnerstwo Izerskie”, Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej, - zapotrzebowanie na różne formy aktywności fizycznej, - większe zapotrzebowanie na rozwój rolnictwa ekologicznego, 	<ul style="list-style-type: none"> - brak wystarczających miejsc pracy, - brak zainteresowania rozwojem własnej przedsiębiorczości, - niskie zainteresowanie pozyskiwaniem środków pomocowych dla podejmowanie działalności i rozwój firm istniejących, - słaba promocja walorów turystyczno-rekreacyjnych gminy, - niewystarczające zagospodarowanie i oznakowanie szlaków turystycznych, - utrzymujące się negatywne trendy demograficzne – ujemny przyrost naturalny, ujemne saldo migracji, postępujący proces starzenia się społeczeństwa, - migracja młodzieży do większych miast i za granicę, - nieustanne zmiany przepisów prawa,

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

<ul style="list-style-type: none"> - programy wspierające rolnictwo, - promocja jednostek samorządu terytorialnego, - doradztwo w zakresie założenia i prowadzenia działalności gospodarczej, - moda na zamieszkanie na wsi (slow life), - adaptacja zabytkowych i atrakcyjnych architektonicznie obiektów do celów gospodarczych (pałace, kuźnie, młyny), - zwiększenie współpracy z gminami ościennymi oraz partnerami zagranicznymi w zakresie działań na rzecz ochrony środowiska, - możliwość rozwoju drobnej przedsiębiorczości i usług pozarolniczych. 	<ul style="list-style-type: none"> - spadek natężenia ruchu turystycznego i jego sezonowość, - brak dobrej i skutecznej polityki społecznej, - wzrost negatywnych zjawisk pogodowych – klęski żywiołowe, - występowanie suszy hydrologicznej oraz rolniczej, - niemożność sprzedaży nadwyżek z gospodarstw rolnych, - konkurencja towarów z zagranicy, - rosnące koszty utrzymania infrastruktury, - niezadawalający stan powietrza, - niska subwencja oświatowa z budżetu państwa, - niezadawalające zróżnicowanie oferty kulturalnej, - braki w infrastrukturze turystycznej, - możliwe ograniczenie wysokości środków zewnętrznych z budżetu UE, - sytuacja geopolityczna wpływająca na gospodarkę lokalną (inflację, ceny paliw, itp.), - niepewna sytuacja na rynku energetycznym, - relatywnie niski poziom innowacyjności lokalnych przedsiębiorstw, - brak miejsc noclegowych (gospodarstw agroturystycznych, najem krótkoterminowy) - bardzo słabo rozwinięta baza gastronomiczna (pizzeria- jeden punkt gastronomiczny).
W sferze przestrzennej:	
<ul style="list-style-type: none"> - zabudowa zagrodowa wzdłuż ciągów komunikacyjnych; - rozwój bez ograniczeń z uwzględnieniem ochrony środowiska i zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz funkcji wsi; 	<ul style="list-style-type: none"> - trudności w dostosowaniu obowiązującego planu miejscowego do nowych potrzeb niezadawalający stan techniczny sieci drogowej,

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie zasobów przyrodniczych dla rozwoju dróg rowerowych, pieszych ; - wykorzystanie terenów zdegradowanych nadanie im funkcji mieszkalnej; 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczający poziom komunikacji zbiorowej, - brak kompleksowego, odpowiednio zagospodarowanego systemu ścieżek rowerowych, - brak punktów oświetleniowych przy drogach na terenach wiejskich, - brak parkingów przy szczególnie atrakcyjnych dla turystyki obiektach, - znaczna dekapitalizacja sieci energetycznych
SZANSE	ZAGROŻENIA
W sferze społecznej:	
<ul style="list-style-type: none"> - wzrost zainteresowania możliwościami osiedlania się w gminie, przy ich aktywnym promowaniu, - uzyskanie wsparcia dla zapobiegania różnym formom wykluczenia społecznego w ramach pomocy organizacji i instytucji regionalnych i krajowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wycofywanie się mieszkańców z życia publicznego i zahamowanie wzrostu zaangażowania społecznego, - brak zaangażowania mieszkańców w powstawanie organizacji pozarządowych
W sferze gospodarczej:	
<ul style="list-style-type: none"> - możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych dla rozwoju mikro-przedsiębiorczości, - skuteczna promocja walorów turystycznych dla rozwoju bazy turystycznej, - pełniejsze wykorzystanie przynależności gminy do związków i stowarzyszeń, których celem jest wspólna promocja, rozwój i pozyskiwanie środków zewnętrznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie możliwości w pozyskiwaniu wsparcia zewnętrznego dla rozwoju przedsiębiorczości, - ograniczenie zewnętrznego zainteresowania dla rozwoju turystyki w obszarze Gminy.
W sferze przestrzennej:	
<ul style="list-style-type: none"> - aktywne wykorzystywanie regionalnych i krajowych środków na odnowę zabytków, - budowa mieszkań dla około 300 mieszkańców; 	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzanie zuniformizowanych form architektonicznych,

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

	<ul style="list-style-type: none">- degradacja walorów krajobrazowych poprzez lokalizowanie dużych farm fotowoltaicznych i wiatrowych,- niewystarczające dotacje dla obszarów wiejskich na gospodarkę ściekową i ekologiczne oczyszczalnie ścieków.
--	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów Gminy Platerówka oraz badań ankietowych i materiałów wypracowanych na warsztatach strategicznych.

CZĘŚĆ 5. WYBRANE USTALENIA I REKOMENDACJE DLA ROZWOJU GMINY W DOKUMENTACH PLANOWANIA ROZWOJU DLA POZIOMU REGIONALNEGO I PONADLOKALNEGO

5.1. Wybrane ustalenia i rekomendacje ze Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego z 2018 uzupełnioną do roku 2030

W dokumentach ponadlokalnego planowania strategicznego, w tym m.in. w Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego zawarte zostały w zgeneralizowanym ujęciu ustalenia i rekomendacje dla jego ukierunkowania, które można uwzględnić w opracowaniu lokalnej strategii rozwoju Gminy, przy ich dostosowaniu do jej uwarunkowań rozwojowych i specyfiki. W Strategii rozwoju województwa wskazano jako jej cel nadrzędny harmonijny rozwój regionu i wysoką jakość życia dolnośląskiej społeczności. Wynikają z niego przyjęte cele strategiczne, których wdrażanie może być uwzględnione także na poziomie lokalnym tak, by mogło to prowadzić do uzyskania wysokiego stopnia spójności planowania rozwoju na tym i na regionalnym poziomie.

W ramach ww. celów strategicznych ujęte zostały wybrane przedsięwzięcia i zadania strategiczne, jakie są możliwe do wdrożenia także i w Gminie, są to m. in.:

- 1) efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału, a tym. m.in.:
 - wzmocnienie roli małych i średnich przedsiębiorstw, w tym firm rzemieślniczych i rodzinnych w aktywizacji gospodarczej;
 - rozwój lokalnych rynków żywności;
 - rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich, miejskich, w tym przemysłowych;
 - wspieranie działań na rzecz rewitalizacji zabytkowych zespołów urbanistycznych i najcenniejszych obiektów architektury;
- 2) poprawa jakości i dostępności usług publicznych, w tym m.in.:
 - rozwój i dostosowanie infrastruktury publicznej do uwarunkowań społeczno-demograficznych, w szczególności do potrzeb osób starszych;
 - podejmowanie działań służących poprawie sprawności obsługi społeczeństwa przez instytucje administracji publicznej;

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

- 3) wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego, a tym. m.in.:
 - rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej i zawodowej;
 - wspieranie i pobudzanie aktywności zawodowej mieszkańców;
 - wspieranie systemu aktywizacji osób starszych;
 - wspieranie działań na rzecz kształtowania postaw prozdrowotnych i proekologicznych;
- 4) odpowiednie wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego, w tym. m.in.:
 - działania w zakresie zwalczania źródeł niskiej emisji;
 - wzmocnienie potencjału uzdrowiskowego i turystycznego;
 - podejmowanie działań na rzecz oszczędności zużycia energii oraz poprawy efektywności jej wykorzystania;
 - wsparcie zagospodarowywania i udostępnienia na cele turystyki lub kultury najważniejszych obiektów zabytkowych oraz miejsc historycznych;
- 5) wzmocnienie przestrzennej spójności regionu, w tym. m.in.:
 - modernizacja i rozbudowa systemu dróg.

5.2. Wybrane ustalenia Strategii rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Zachodniego Obszaru Integracji na lata 2021-2027 (ZIT ZOI)

W Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego wskazano również obszary funkcjonalne, które zostały ustalone w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego. Jako obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym oraz regionalnym, ze względu na istotne znaczenie dla polityki przestrzennej województwa, ustalone zostały w planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego: miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego, miejskie obszary funkcjonalne ośrodków regionalnych, obszar przygraniczny, obszar górski, obszar cenny przyrodniczo. Dla ukierunkowania rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Regionalnych Zachodniego Obszaru Integracji, w skład której obok innych 17 jednostek wchodzi także Gmina Platerówka, została opracowana w 2021 r. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Regionalnych Zachodniego Obszaru Ingerencji 2021-2023. w której w określono jej cel

strategiczny jako dynamiczny i zdywersyfikowany rozwój zachodniego obszaru integracji przyjazny dla środowiska i sprzyjający aktywizacji i integracji mieszkańców.

Z tak przyjętego celu wynikają następujące priorytety z dodaniem wybranych typów projektów, wskazanych do realizacji w ww. strategii i możliwych do wdrożenia w ramach planowanego rozwoju Gminy:

- 1) Promocja wielokierunkowego rozwoju gospodarczego Zachodniego Obszaru Integracji;
- 2) Przyjazny środowisku Zachodni Obszar Integracji;
- 3) Poprawa spójności Zachodniego Obszaru Integracji;
- 4) Poprawa społecznej atrakcyjności Zachodniego Obszaru Integracji Ekotransport miejski i podmiejski – ZIT.

W ramach 4 priorytetu Rozwój mobilności miejskiej w gminie Platerówka Wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej na terenie ZIT ZOI gmina będzie realizowała projekt Przebudowa ścieżek rowerowych w gm. Platerówka

Dostępność środków budżetowych w tak małej gminie nie pozwala na realizację większych projektów.

5.3. Wybrane ustalenia Strategii rozwoju powiatu Lubańskiego z 2022 r.

W Strategii Rozwoju Powiatu Lubańskiego na lata 2021-2027 wskazane zostały następujące cele strategiczne z ujęciem takich kierunków działań, jakie mogłyby być uwzględnione przy opracowaniu strategii rozwoju Gminy:

- poprawa świadczenia usług w sferze społecznej, zdrowia i edukacji, a w tym m. in. budowa, przebudowa, modernizacja i doposażenie infrastruktury wykorzystywanej do świadczenia usług społecznych, infrastruktury zdrowotnej, w tym z dostosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz rozwój kompetencji i kwalifikacji uczniów, a także rozwój usług społecznych, zwłaszcza w zakresie wsparcia osób starszych, z niepełnosprawnościami, rodzin i systemu pieczy zastępczej;
- wspieranie aktywności gospodarczej w tym rozwijaniu turystyki, promocji powiatu;
- poprawa środowiska naturalnego;
- wielofunkcyjny rozwój przestrzeni w tym obszarów wiejskich oraz infrastruktury;
- efektywne zarządzanie publiczne;

5.4. Wybrane ustalenia Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego

W ramach audytu wyznaczono tzw. Krajobrazy priorytetowe czyli obszary szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe. W Gminie Platerówka występuje jeden krajobrazowy priorytet o kodzie 02-332.26-35 określony jako krajobraz wiejski (wzgórzowy). Rekomendacje i wnioski z audytu są zgodne z rekomendacjami zawartymi w sferze przestrzennej.

5.5. Wybrane ustalenia opracowania ekofizjograficznego dla Gminy Platerówka

Dokument stanowi podstawę do określenia kierunków polityki przestrzennej gminy, w tym zasad lokalizacji nowej zabudowy oraz ochrony zasobów środowiska, wskazuje możliwości i ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, wynikające z uwarunkowań przyrodniczych, geologicznych, hydrologicznych, klimatycznych i krajobrazowych.

Uzupełnienie istniejącej struktury osadniczej w pierwszej kolejności powinno następować w granicach już zurbanizowanych miejscowości: Platerówka, Włosień, Zalipie i Przylasek. W dalszej kolejności urbanizacja powinna obejmować obszary wyposażone w infrastrukturę drogową i techniczną lub przewidziane do jej rozbudowy w najbliższym okresie.

Na terenach charakteryzujących się niską podatnością na erozję (obszary płaskie, lekko faliste fragmenty wysoczyzny morenowej o niewielkim stopniu nachylenia) preferuje się rozwój funkcji mieszkaniowej i usługowej.

Ze względu na wysokie poziomy wód gruntowych oraz ryzyko lokalnych podtopień (m.in. doliny cieków wodnych) należy pozostawić jako tereny otwarte, pełniące funkcje przyrodnicze, retencyjne i krajobrazowe.

Tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo, w tym Lubański Wielki Las, Wzgórze Czubatka oraz obszary projektowanych użytków ekologicznych („Nowy kamieniołom”, „Potok Włosienica”), powinny być objęte ochroną przed przekształceniem i pełnić funkcję

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

korytarzy ekologicznych łączących lokalne układy przyrodnicze z systemem krajowym (korytarz ekologiczny Sudety – Bory Dolnośląskie GKZ–5A).

Kierunki zagospodarowania terenów zdegradowanych, w tym terenów przemysłowych po eksploatacji złóż bazaltu („Bukowa Góra”, „Liściasta Góra”), przewiduje się ich rekultywację w kierunku leśnym lub wodno-leśnym, z możliwością rozwoju funkcji edukacyjno-turystycznych.

Rozwój funkcji gospodarczych i turystycznych, stref rekreacji powinien następować w oparciu o istniejące zasoby środowiska – przy zachowaniu zasad ochrony gleb, wód i krajobrazu.

Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym wynikają z występowania terenów leśnych, obszarów o dużym spadku terenu, stref ochrony ujęć wód podziemnych w Zalipiu, a także terenów objętych ochroną konserwatorską.

Spis rysunków

Rysunek 1 Położenie Gminy Platerówka w południowo zachodniej części.	6
Rysunek 2 Charakterystyka ogólna terenów Gminy z lokalizacjami.	7
Rysunek 3 Drogi w powiecie lubańskim.	9
Rysunek 4 Złóża kopalin na terenie gminy Platerówka.	38
Rysunek 5 Zagrożenie suszą rolniczą i atmosferyczną na terenie gminy Platerówka.	45
Rysunek 6 Zagrożenie suszą hydrologiczną i hydrogeologiczną na terenie gminy Platerówka.	45
Rysunek 7 Mapa glebowo – rolnicza gmina Platerówka.	46
Rysunek 8 Mapa. Korytarz ekologiczny w Gminie Platerówka.	50
Rysunek 9 Mapa. Krajobrazy priorytetowe w Gminie Platerówka.	50
Rysunek 10 Kierunki rozwoju przestrzennego Gminy wg ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gm. Platerówka w edycji z 2000.	62

Spis wykresów

Wykres 1 Procentowy udział powierzchni poszczególnych sołectw Gminy Platerówka.	8
Wykres 2 Zmiany przyrostu naturalnego w Gminie Platerówka latach 1995-2021.	12
Wykres 3 Migracje na pobyt stały w latach 1995-2021 w Gminie Platerówka.	12
Wykres 4 Poziom wykształcenia mieszkańców w roku 2011.	16
Wykres 5 Szacunkowe wielkości stopy bezrobocia w Gminie Platerówka w latach 2004-2021.	26
Wykres 6 Dochody budżetu gminy Platerówka w latach 2015-2023 (w mln zł).	30
Wykres 7 Struktura skumulowanych dochodów Gminy Platerówka.	31
Wykres 8 Wydatki budżetu Gminy Platerówka w latach 2016-2023 (w mln zł).	32
Wykres 9 Wydatki budżetowe Gminy Platerówka w latach 2015-2023 na 1 mieszkańca (w zł).	33
Wykres 10 Średnia temperatura powietrza mierzona w latach 1979-2023 na terenie gminy Platerówka.	47

Spis tabel

Tabela 1 Pozycja Gminy Platerówka na tle innych gmin w powiecie lubańskim.	7
Tabela 2 Liczba ludności w Gminie Platerówka.	10
Tabela 3 Liczba ludności i jej struktura w sołectwach Gminy Platerówka.	10
Tabela 4 Struktura mieszkańców Gminy Platerówka wg wieku i płci.	11
Tabela 5 Wskaźnik obciążenia demograficznego dla Gminy Platerówka na tle danych dla powiatu lubańskiego, woj. dolnośląskiego i Polski.	13
Tabela 6 Placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego w Gminie Platerówka.	14
Tabela 7 Struktura i formy świadczeń przekazywanych w GOPS w Platerówce w latach 2018-2023.	17
Tabela 8 Powody korzystania z pomocy GOPS w Gminie Platerówka w latach 2018-2023.	19
Tabela 9 Czytelność.	20

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Tabela 10 Porównanie wskaźnika pracujących na 1000 mieszkańców w Gminie Platerówka z innymi obszarami.....	26
Tabela 11 Dochody budżetu Gminy Platerówka w przeliczeniu na 1 mieszkańca	29
Tabela 12 Wydatki budżetu Gminy Platerówka na 1 mieszkańca	32
Tabela 13 Cieki wodne na terenie gminy Platerówka.	41
Tabela 14 Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu, których leży gmina Platerówka.	41
Tabela 15 Działania podstawowe i uzupełniające dla JCWP.....	42
Tabela 16 Jednolite Części Wód Podziemnych w zasięgu, których leży gmina Platerówka.	43
Tabela 17 Działania podstawowe i uzupełniające dla JCWPd.....	44
Tabela 18 Wykaz obiektów w Gminie Platerówka wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.....	55
Tabela 19 Wykaz ilości obiektów zabytkowych w Gminie Platerówka, wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.....	56
Tabela 20 Wykaz obszarów zabytkowych zlokalizowanych na terenie Gminy Platerówka	57
Tabela 21 Wykaz stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na terenie Gm. Platerówka	58
Tabela 22 Długość dróg wojewódzkich w powiecie lubańskim na terenie Gminy Platerówka	63
Tabela 23 Długość dróg powiatowych w powiecie lubańskim na terenie Gminy Platerówka	63
Tabela 24 Ilości dróg dojazdowych będących w zarządzie Gminy Platerówka.....	64
Tabela 25 Analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń dla rozwoju Gm. Platerówka (SWOT)	71

LITERATURA

1. Audyt krajobrazowy województwa dolnośląskiego (projekt), IRT, Wrocław 2024
2. Bank Danych Lokalnych, GUS, Warszawa 2023
3. Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na dzień 31.12.2023 r., PIG, Warszawa 2024
4. Geoportal Dolnego Śląska, geoportal.dolnyslask.pl
5. Programu opieki nad zabytkami Gminy Platerówka
6. Mapa podziału hydrograficznego Polski, <https://dane.gov.pl/pl/dataset/2167,mapa-podzialu-hydrograficznego-polski>
7. Narodowy Spis Powszechny, GUS, Warszawa 2011

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

8. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, Uchwała nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z 16.06.2020 r., Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 30 czerwca 2020 r., poz. 4036
9. Polska w liczbach, GUS, Warszawa 2021, 2023
10. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, Uchwała nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r., Sejmik Dolnośląski, Wrocław 2018
11. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Zachodniego Obszaru Integracji na lata 2021-2027 (ZIT ZOI)
12. Staffa M., Mazurski K. F., Czerwiński J., Pisarski G., Słownik geografii turystycznej Sudetów – Pogórze Izerskie, Tom 2, A-Ł, Wyd. I-Bis, Wrocław 2003
13. Staffa M., Mazurski K. F., Czerwiński J., Pisarski G., Słownik geografii turystycznej Sudetów – Pogórze Izerskie, M-Ż, Tom 2, Wyd. I-Bis, Wrocław 2003
14. Starostwo Powiatowe Lubań [www. powiatluban.pl](http://powiatluban.pl) mapa.

Podstawy prawne:

1. Ustawa z 16.04.2004 r. o ochronie przyrody, tekst jednolity: Dz. U. z 2024 poz. 1478
2. Ustawa z 23.07.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, tekst ujedn., Dz. U. z 2023 r. poz. 951, 1688, 1904
3. Ustawa z 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1130
4. Ustawa z 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska, tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 54, 834, 1089 i 1222
5. Ustawa z 6.12.2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 324 i 862

Autorzy opracowania

Bożena Mulik

Pracownicy Stowarzyszenia LGD Partnerstwo Izerskie

Pracownicy Gm. Platerówka

Mieszkańcy Gminy Platerówka

Aneks nr 1
do Diagnozy stanu Gminy Platerówka

Podsumowanie wyników badań ankietowych
nt. jakość życia w gminie Platerówka

Opracowanie niniejsze wykonane zostało dla potrzeb Diagnozy stanu społeczno-gospodarczego oraz zagospodarowania przestrzennego Gminy, a jego przedmiotem są badania ankietowe, przeprowadzone wśród 46 mieszkańców Gminy od 23 maja do 10 czerwca 2025 r. Celem tych badań było poznanie ich opinii na temat jakości życia w Gminie, poznanie potrzeb mieszkańców oraz określenie priorytetów rozwojowych na najbliższe lata.

Badania zostało przeprowadzone w formie papierowej, a także elektronicznej przy pomocy ankiety, która została zamieszczona na stronie www gminy. Ich uczestnicy odpowiedzieli na pytania ankietowe, ujęte w trzech częściach. Pierwsza część dotyczyła tematyki środowiska naturalnego, przestrzeni i komunikacji, druga – sfery społecznej i infrastruktury społecznej, a trzecia – gospodarki i infrastruktury technicznej. W ramach kolejnych części ankiety respondenci wskazali obszary najistotniejsze dla poprawy jakości życia w Gminie w ciągu najbliższych lat, a także jej wizytówkę oraz wypełnili swoje metryczki.

W trakcie badań zebrano 46 ankiet, których autorzy stanowili ok. 3,7% nominalnej grupy ok. 1250 osób w wieku od 18 lat. Pomimo niskiego stopnia reprezentatywności tych badań dają one interesujący przegląd opinii tych mieszkańców Gminy, którzy zechcieli wziąć w nich udział. Został on wykorzystany przy opracowaniu wniosków z diagnozy sfer społecznej, gospodarczej i przestrzennej i był przydatny w opracowaniu analizy słabych i mocnych stron, szans i zagrożeń dla rozwoju Gminy.

Większość respondentów stanowiły kobiety, tj. 67,4 %, a mężczyźni 28,3 % (4,3 % ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na pytanie o płeć). Analizując wiek mieszkańców, którzy wypełnili ankiety, najwięcej, bo 34,8% stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 36 do 45 lat oraz osoby młode w wieku 18-25 lat, których udział w badaniu wynosił 23,7%, co jest pozytywnym aspektem w kontekście zainteresowania rozwojem i jakością życia w gminie przez tę grupę wiekową. Najmniej liczbą grupę stanowili mieszkańcy w wieku powyżej 65 lat (3,2%) oraz osoby w wieku 56-65 lat (3,2%). Spośród badanych najliczniejszą grupę stanowiły osoby pracujące, tj. 67,4%. Zdecydowanie mniejszy udział stanowili przedsiębiorcy (8,7) rolnicy, uczniowie studenci (po 6,4%) oraz emeryci, renciści

osoby bezrobotne, które stanowiły najmniejszy odsetek badanych. 97,8% ankietowanych zadeklarowało, że są mieszkańcami Gminy.

1. Środowisko naturalne, przestrzeń, komunikacja

Respondenci oceniali wskazane w ankiecie obszary tematyczne w skali od 1 do 6, przy czym najwyższe wskazanie oznaczało najlepszą ocenę. Spośród badanych obszarów w Gminie mieszkańcy najwyższe odpowiedzi 5-6 udzielili w szczególności w ramach Systemu segregacji i odbioru odpadów na terenie Gminy (43,5%), na Jakość powietrza w Gminie wskazało 29,4%, natomiast 26,1% udzieliło odpowiedzi najwyższych dla Kolejowych sieci komunikacyjnych i 23,9% dla Czystości i utrzymania gminnych terenów zielonych. Nieco mniejszy odsetek badanych tj. po 17,4 % oceniło wysoko estetykę i ogólne wrażenie Gminy oraz Sieć i jakość dróg powiatowych. a także dostępność terenów pod rozwój funkcji mieszkaniowych, na co wskazało około 16% badanych. Stosunkowo wysokie oceny (3-4) ankietowani przyznali dla kategorii Zagospodarowania i wykorzystania przestrzeni w Gminie 39,1%, Czystość wód powierzchniowych (37%). Należy zauważyć, że duży odsetek badanych przyznał stosunkowo wysokie oceny (3-4) także dla kategorii, które otrzymały duży odsetek najwyższych odpowiedzi tj. Estetyka i ogólne wrażenia gminy, Jakość powietrza w Gminie oraz dla Systemu segregacji i odbioru odpadów na terenie Gminy.

Obszary, które wymagają największej interwencji i zostały ocenione najslabiej przez respondentów to Stan infrastruktury melioracji szczegółowych (rowy, przepusty, sieć drenarska, stawy rybne) na co odpowiedzi o najniższej punktacji 1-2 wskazało blisko 76% respondentów. Stosunkowo nisko zostały ocenione także Promocja i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii 54,4%, Czystość wód powierzchniowych i Edukacja ekologiczna i świadomość mieszkańców na które wskazało po 52,2% badanych, oraz Działania Gminy w zakresie ochrony środowiska 47,8%. Zdecydowanie najniższe oceny 1 zostały przyznane dla kategorii sieć i jakość dróg powiatowych i gminnych (po 39,1%) dostępność terenów pod rozwój funkcji mieszkaniowych najslabiej oceniło 32,6% badanych.

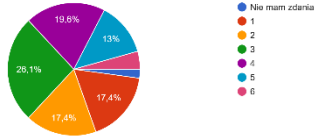
Wypełniający ankietę mieli możliwość wpisania uwagi dotyczące środowiska naturalnego, przestrzeni i komunikacji. Główne problemy, na które wskazali, zły stan infrastruktury melioracji szczegółowych (rowy, przepusty, studzienki) zły stan infrastruktury drogowej, brak chodników, słabe oświetlenie dróg, które wpływają na słabe poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców. Wskazano na zły stan dróg dojazdowych do pól uprawnych, do zły stan nawierzchni dróg dojazdowych do posesji. Respondenci wskazali

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

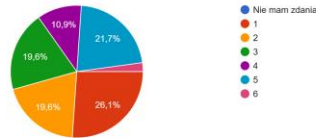
potrzebę oczyszczenia rowów melioracyjnych, rzeki z użyciem odpowiedniego sprzętu, oczyszczenia poboczy. Podkreślono też potrzebę edukacji ekologicznej dzieci i dorosłych.

Wykres nr 1. Środowisko naturalne, przestrzeń, komunikacja

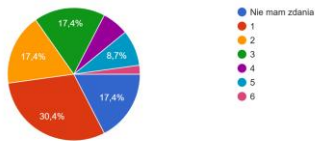
Estetka i ogólne wrażenia Gminy
46 odpowiedzi

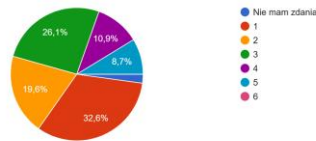
Czystość i utrzymanie gminnych terenów zielonych
46 odpowiedzi

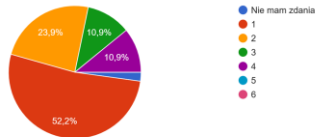
Działania Gminy w zakresie ochrony środowiska
46 odpowiedzi

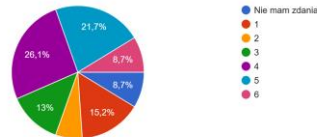
Czystość wód powierzchniowych
46 odpowiedzi

Stan infrastruktury melioracji szczegółowych (rowy, przepusty, sieć drenarska, stawy rybne itp.)
46 odpowiedzi

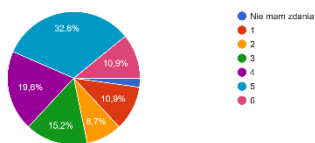

Jakość powietrza w Gminie
46 odpowiedzi

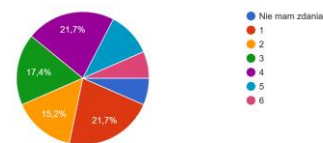

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

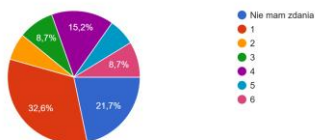
System segregacji i odbioru odpadów na terenie Gminy
46 odpowiedzi

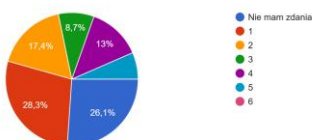
Zagospodarowanie i wykorzystanie przestrzeni w Gminie
46 odpowiedzi

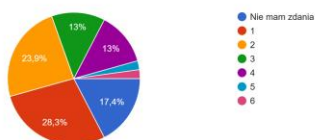
Dostępność terenów pod rozwój funkcji mieszkaniowych
46 odpowiedzi

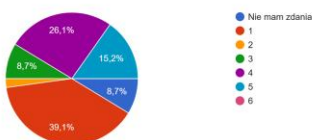
Promocja i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii
46 odpowiedzi

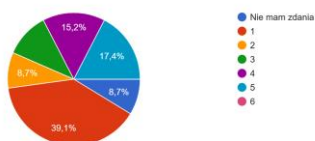
Edukację ekologiczną i świadomość mieszkańców
46 odpowiedzi

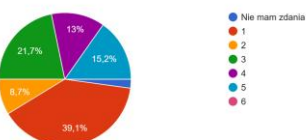
Sieć i jakość dróg krajowych
46 odpowiedzi

Sieć i jakość dróg powiatowych
46 odpowiedzi

Sieć i jakość dróg gminnych
46 odpowiedzi

Źródło: Opracowanie własne

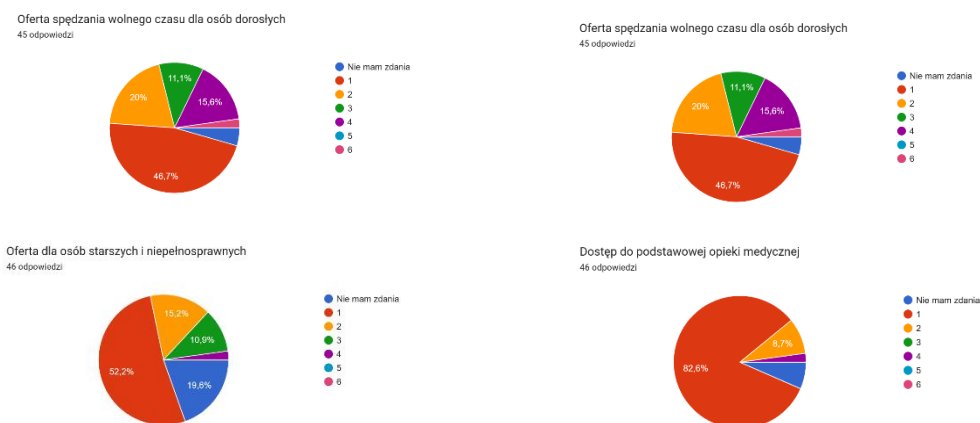
2. Sfera społeczna i infrastruktura społeczna

W kategorii sfery społecznej i infrastruktury społecznej respondenci najwyżej ocenili ogólną aktywność społeczeństwa na rzecz Gminy (blisko 35%) oraz Liczbę i aktywność organizacji pozarządowych (28,3%) a w swych ocenach przyznali oni oceny 4 lub więcej. Nieco mniejszy odsetek respondentów oceny powyżej 4 przyznało także dla oferty spędzania czasu wolnego dla osób dorosłych (blisko 18%).

Zdecydowanie najniższą ocenę ze wskazaniem odpowiedzi 1 respondenci wskazali dla Dostępu do podstawowej opieki medycznej (82,6%), nieco mniejszy odsetek przyznał 1 punkt dla kategorii Oferta dla osób starszych i niepełnosprawnych (52,2%) oferty spędzania czasu wolnego dla osób dorosłych (blisko 47%) oraz dla dzieci i młodzieży na co wskazało blisko 45% badanych.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Wykres nr 2. Sfera społeczna i infrastruktura społeczna

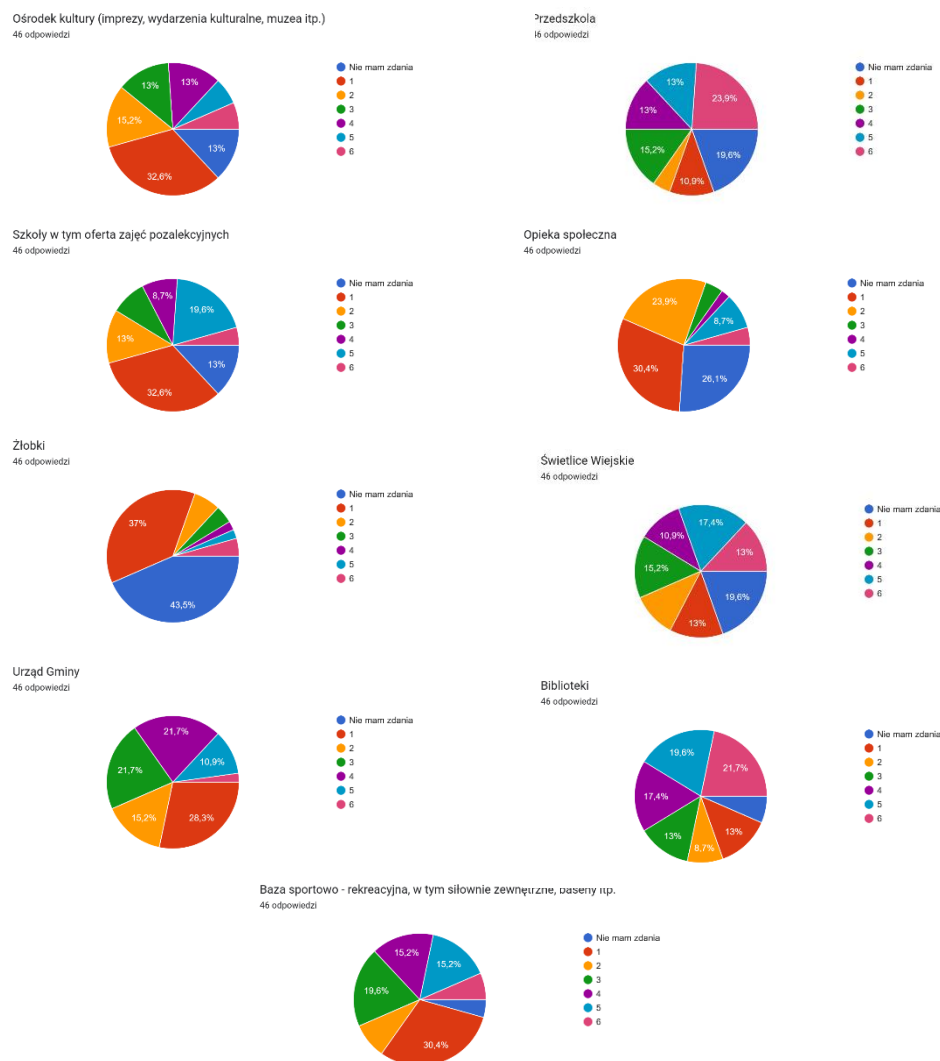

Źródło: Opracowanie własne

Kolejne pytanie dotyczyło jakości usług świadczonych przez instytucje publiczne, gdzie najwyższe wartości od 4 do 6 punktów przyznało Bibliotekom 58,7% i Przedszkolom blisko 50%. Wysoko została oceniona atrakcyjność gminy jako miejsca zamieszkania na co wskazały odpowiedzi 55% badanych. Nieco mniej, tj. ok. 41% respondentów przyznało wysokie oceny świetlicom wiejskim oraz Urzędowi Gminy na co wskazało blisko 35% respondentów. Zdecydowanie najslabiej oceniono działalność żłobkową, która otrzymała 37% najniższych odpowiedzi, podobnie działalność szkół, w tym oferty zajęć pozalekcyjnych, na co wskazało 32,6% respondentów. Równie słabo 32,6% ankietowanych oceniło działalność ośrodka kultury, w tym wydarzenia kulturalne i imprezy. Nieco mniej około 30% badanych przyznało najniższą ocenę dla bazy sportowo-rekreacyjnej, w tym siłowni zewnętrznych.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Wykres nr 3. Sfera usług świadczonych przez instytucje publiczne

Źródło: Opracowanie własne

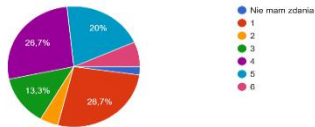
Respondenci mieli możliwość także dodać także uwagi do tematyki dotyczącej sfery społecznej i infrastruktury społecznej. Najwięcej uwag dotyczyło braku skutecznych metod aktywizacji mieszkańców, brakiem zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży, brakiem możliwości rozwoju dzieci w różnych dziedzinach sportowych (treningi, zajęcia sportowe). Uwagi dotyczyły także problemów z utrzymaniem istniejących placów zabaw i placów sportowych. Wskazano także na potrzebę budowy boiska we Włosieniu. Według ankietowanych mało jest organizacji działających na rzecz rozwoju gminy, w działania społeczne angażują się KGW z obszaru gminy. W przypadku już działających organizacji zgłoszono słabą pomoc w organizacji eventów, wydarzeń, słaby udział w pobudzaniu i integracji społecznej mieszkańców Gminy.

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

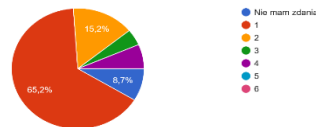
3. Gospodarka i infrastruktura techniczna

Wykres nr 4.11 Gospodarka i infrastruktura turystyczna

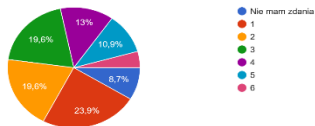
Atrakcyjność gminy jako miejsce zamieszkania
45 odpowiedzi

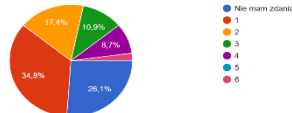
Możliwość zatrudnienia na terenie Gminy
46 odpowiedzi

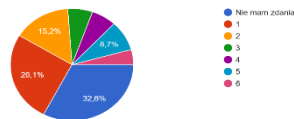
Atrakcyjność inwestycyjna Gminy
46 odpowiedzi

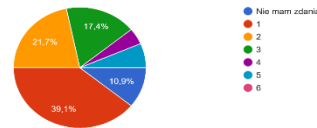
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej (podatki i opłaty lokalne, warunki lokalowe, tereny inwestycyjne, itp.)
46 odpowiedzi

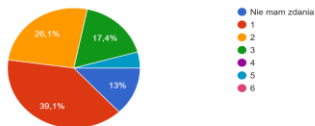
Prowadzenie działalności rolniczej na terenie Gminy - podatek rolny, podatki i opłaty lokalne, dostępność instytucji wsparcia rolnictwa
46 odpowiedzi

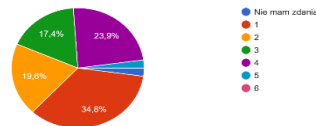
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie Gminy
46 odpowiedzi

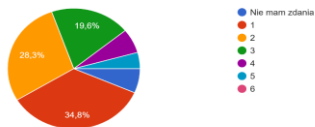
Konkurencyjność Gminy jako miejsce prowadzenia działalności lub miejsca pracy
46 odpowiedzi

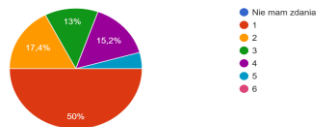
Dostępność usług na terenie gminy (sklepy, apteki, banki, gastronomia, fryzjer itp.)
16 odpowiedzi

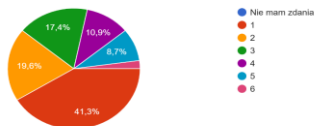
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami, miastami (możliwość dojazdu do pracy, szkoły itp.)
46 odpowiedzi

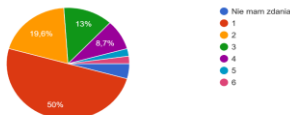
Sieć i jakość i utrzymanie (w tym zimowe) dróg gminnych
46 odpowiedzi

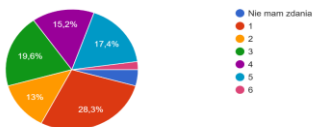
Mala infrastruktura drogowa - chodniki, oświetlenie, przystanki
46 odpowiedzi

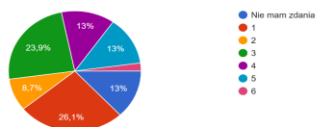
Bezpieczeństwo przy ciągach komunikacyjnych w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych - sygnalizacja świetlna, oznakowanie przejść dla pieszych itp.
46 odpowiedzi

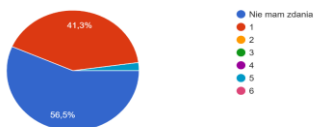
Sieć wodociągowa i dostarczanie wody
46 odpowiedzi

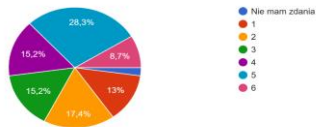
Sieć kanalizacyjna i odbiór ścieków (możliwość budowy przydomowych oczyszczalni ścieków)
46 odpowiedzi

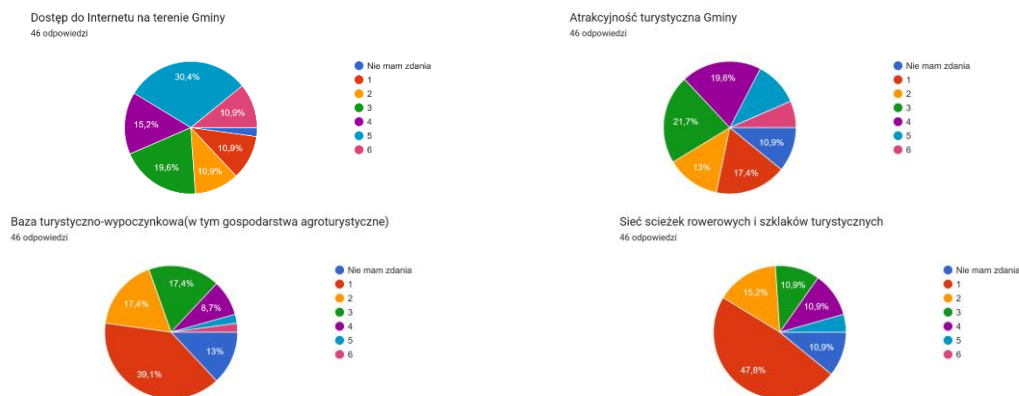
Sieć gazowa
46 odpowiedzi

Dostęp do sieci telefonii komórkowej na terenie Gminy
46 odpowiedzi

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Źródło: Opracowanie własne

W części dotyczącej gospodarki i infrastruktury technicznej respondenci zdecydowanie najwyższej ocenili dostęp do internetu na terenie Gminy oraz dostęp do sieci komórkowej na terenie Gminy, na co wskazało odpowiednio 56% oraz blisko 52 % ankietowanych. Stosunkowo wysokie oceny otrzymała także atrakcyjność turystyczna Gminy (35%) i sieć wodociągowa i dostarczanie wody (blisko 35%) oraz sieć kanalizacyjna i odbiór ścieków na co wskazało 28% respondentów. Dostępność usług na terenie Gminy oraz atrakcyjność inwestycyjną Gminy oceniono na poziomie 26% (odpowiedzi od 4 do 6 punktów).

Największy odsetek respondentów, tj. 65,2% przyznało najniższą ocenę dla możliwości zatrudnienia na terenie gminy. Stosunkowo niską ocenę ankietowani przyznali także dla Sieci i jakości utrzymania (w tym zimowe) dróg gminnych (50%), Bezpieczeństwa przy ciągach komunikacyjnych w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych (50%), sieci ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych (47,8%). Na słaby stan sieci gazowej i małej infrastruktury drogowej (chodniki, oświetlenie, przystanki) wskazało 41,3% respondentów.

W czterech obszarach tematycznych obejmujących bazę turystyczno-wypoczynkową, bazę gastronomiczną, funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie Gminy i konkurencyjność Gminy jako miejsca prowadzenia działalności lub miejsca pracy najniższą ocenę 1 wskazało 39,1% respondentów. Słabo oceniono także na poziomie 34,8% warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej, połączenia komunikacyjne z innymi gminami oraz dostępność usług na terenie gminy.

Respondenci w ramach ankiety mogli dodawać uwagi do ocenianego tematu. Największym problemem dla badanych był niezadawalający stan techniczny dróg, rowów melioracyjnych poboczy, braki w oświetleniu, brak światłowodu na wsiach i brak bazy

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

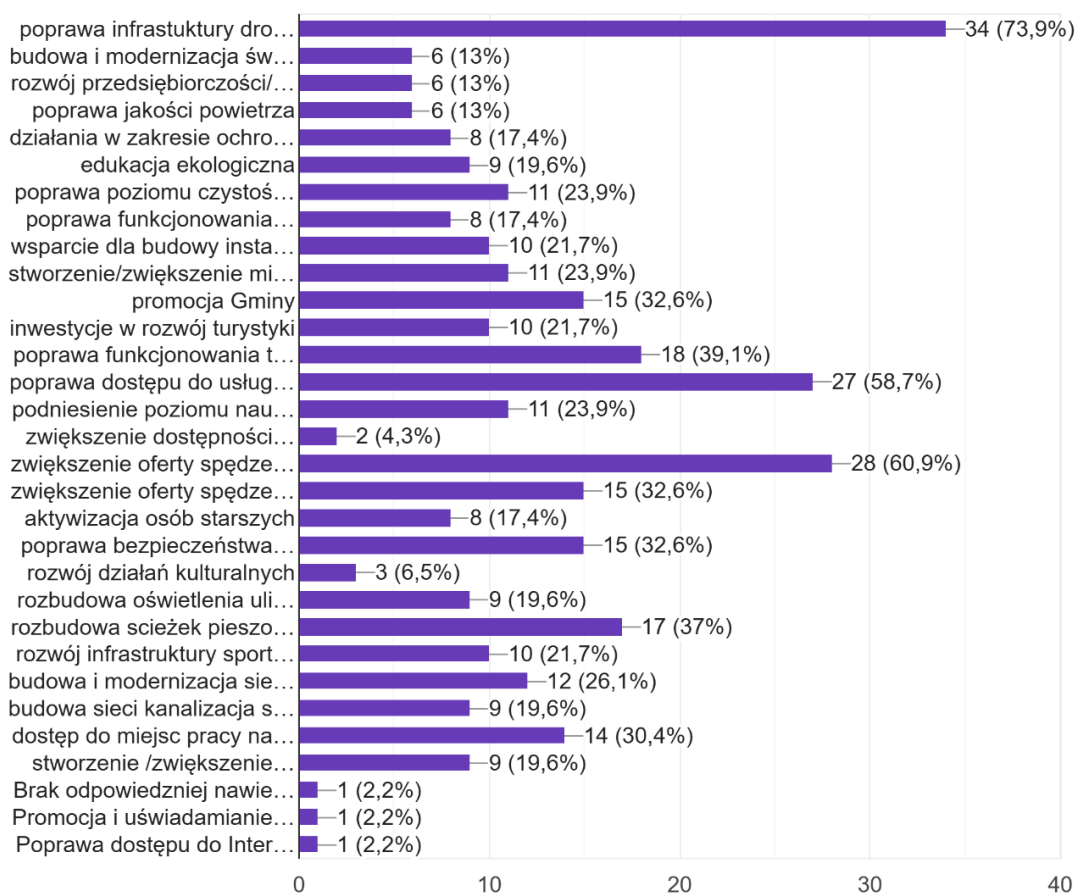
gastronomicznej, placówek handlowych i usługowych, a także parkingu przy stacji PKP. Kolejnym istotnym problemem był brak miejsc pracy, możliwości rozwoju biznesu, a także niewielka pomoc przy dofinansowaniach na prowadzenie działalności gospodarczej. Teren jest atrakcyjny turystycznie, występujące zasoby jednak nie są w pełni wykorzystane, aby ściągnąć inwestorów, przedsiębiorców i turystów do gminy. Wskazano w związku z tym na potrzebę poprawy dostępu do podstawowej opieki medycznej, a także bezpieczeństwa, stanu technicznego dróg, ścieżek rowerowych i szlaków pieszych wraz z oznakowaniem.

W kolejnej części ankiet respondenci byli poproszeni o wskazanie 6 obszarów, które są najbardziej istotne do poprawy jakości życia w gminie w ciągu najbliższych lat. Wyniki tego badania wskazuje się poniżej:

Wykres 5 Obszary najistotniejsze do poprawy

Proszę o zaznaczenie 6 obszarów, które są najistotniejsze do poprawy jakości życia w gminie w ciągu najbliższych lat:

46 odpowiedzi

Źródło: Opracowanie własne

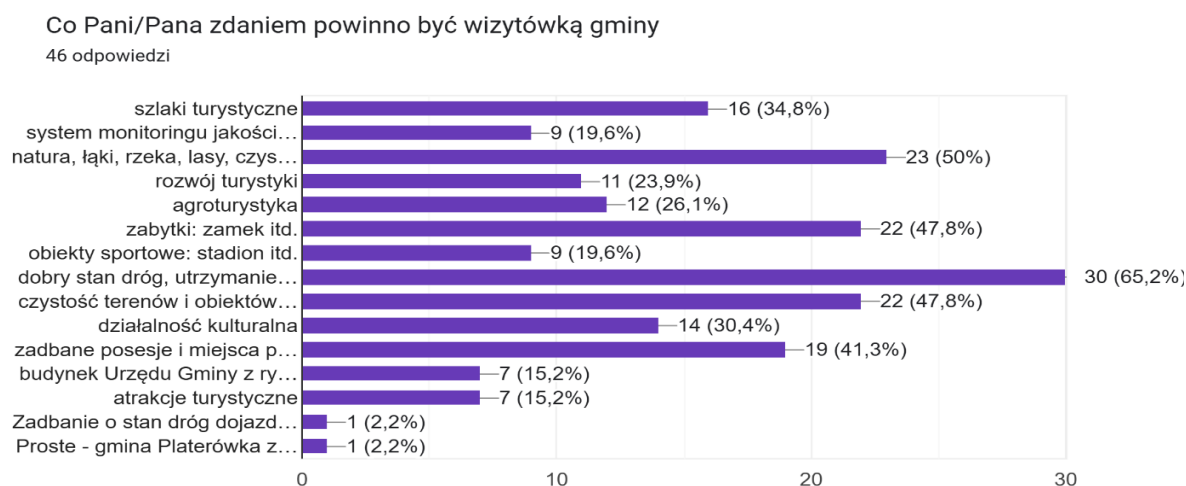
Spośród udzielonych odpowiedzi najwięcej ankietowanych wskazało na:

- 1) poprawę infrastruktury drogowej (chodników, dróg) – 73,9%;
- 2) zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży- 60,9%
- 3) poprawę dostępu do usług medycznych – 58,7%;
- 4) poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego na terenie gminy 39,1%;
- 5) rozbudowę ścieżek pieszo-rowerowych – 37%;
- 6) promocja gminy; zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla dorosłych, poprawa bezpieczeństwa publicznego – 32,6%.

Wśród odpowiedzi dotyczących innych obszarów respondenci wskazali przede wszystkim na edukację i wypromowanie Gminy pod względem walorów historycznych, które są szczególnie istotne dla Gminy.

W ramach ostatniej części ankiety respondenci wskazali, co ich zdaniem powinno być wizytówką gminy, gdzie można było wskazać kilka obszarów, do których odnosiło się pytanie. Można było wskazać kilka obszarów tematycznych, udzielone odpowiedzi obrazowały, ile osób wskazało poszczególne obszary. Zdecydowanie największy odsetek respondentów wskazał na to, że wizytówką gminy powinien być dobry stan drób, utrzymanie poboczy i zieleni (65% odpowiedzi) oraz natura, łąki, rzeka, lasy czyste tereny i powietrze (50%), zabytki zamki oraz czystość terenów i obiektów gminnych, które to obszary zaznaczyło blisko 48% badanych, jako jedne z największych atutów gminy. Za szczególnie ważne uznano także zadbane posesje i miejsca publiczne (41,3%) oraz szlaki turystyczne (34,8%) i działalność kulturalną (30,4%).

Wykres nr 6. Wizytówka gminy

Źródło: Opracowanie własne

WZÓR ANKIETY OCENIAJĄCEJ JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W GMINIE PLATERÓWKA

JAK PAŃSTWO OCENIAJĄ...

Proszę zaznaczyć znakiem x odpowiednie pole, przy czym 1 oznacza najniższą natomiast 6 oznacza najwyższą ocenę

1. ŚRODOWISKO NATURALNE, PRZESTRZEŃ, KOMUNIKACJA	Nie mam zdania	1	2	3	4	5	6
Estetyka i ogólne wrażenia Gminy							
Czystość i utrzymanie gminnych terenów zielonych							
Działania Gminy w zakresie ochrony środowiska							
Czystość wód powierzchniowych							
Stan infrastruktury melioracji szczegółowych (rowy, przepusty, sieć drenarska, stawy rybne itp.)							
Jakość powietrza w Gminie							
System segregacji i odbioru odpadów na terenie Gminy							
Zagospodarowanie i wykorzystanie przestrzeni w Gminie							
Dostępność terenów pod rozwój funkcji mieszkaniowych							
Promocja i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii							
Edukację ekologiczną i świadomość mieszkańców							
Sieć i jakość dróg krajowych							
Sieć i jakość dróg powiatowych							

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Sieć i jakość dróg gminnych							
Kolejowe sieci komunikacyjne							
Uwagi do środowiska naturalnego i przestrzeni:							
2. SFERA SPOŁECZNA I INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA							
Ogólna aktywność społeczeństwa na rzecz Gminy							
Liczba i aktywność organizacji pozarządowych							
Oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży							
Oferta spędzania wolnego czasu dla osób dorosłych							
Oferta dla osób starszych i niepełnosprawnych							
Dostęp do podstawowej opieki medycznej							
Jakość usług świadczonych przez instytucje publiczne ogółem							
w tym przez:							
- szkoły, w tym oferta zajęć pozalekcyjnych							
- przedszkola							
- żłobki							
- opiekę społeczną							
- Urząd Gminy							
- ośrodek kultury (imprezy, wydarzenia kulturalne muzea it.)							
- biblioteki							
- świetlice wiejskie							
-bazę sportowo-rekreacyjną, w tym siłownie zewnętrzne, baseny itp.							
Uwagi do sfery społecznej i infrastruktury społecznej:							

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

3. GOSPODARKA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA							
Atrakcyjność inwestycyjna Gminy							
Możliwość zatrudnienia na terenie Gminy							
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej (podatki i opłaty lokalne, warunki lokalowe, tereny inwestycyjne, itp.)							
Prowadzenie działalności rolniczej na terenie Gminy –podatek rolny, podatki i opłaty lokalne, dostępność instytucji wsparcia rolnictwa							
Dostępność usług na terenie gminy (sklepy, apteki, banki, gastronomia, fryzjer itp.)							
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie Gminy							
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami, miastami (możliwość dojazdu do pracy, szkoły itp.)							
Konkurencyjność Gminy jako miejsce prowadzenia działalności lub miejsca pracy							
Sieć i jakość i utrzymanie (w tym zimowe) dróg gminnych							
Mała infrastruktura drogowa – chodniki, oświetlenie, przystanki,							
Bezpieczeństwo przy ciągach komunikacyjnych z związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych – sygnalizacja świetlna, oznakowanie przejść dla pieszych							
Sieć wodociągowa i dostarczanie wody							
Sieć kanalizacyjna i odbiór ścieków (możliwość budowy przydomowych oczyszczalni ścieków)							
Sieć gazowa							

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

Dostęp do sieci telefonii komórkowej							
Dostęp do Internetu na terenie Gminy							
Atrakcyjność turystyczna Gminy							
Baza turystyczno-wypoczynkowa (w tym gospodarstwa agroturystyczne)							
Baza gastronomiczna (w tym gospodarstwa agrotury-styczne)							
Sieć ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych							
Uwagi do gospodarki i infrastruktury technicznej:							

CZĘŚĆ 4:

1. Proszę o zaznaczenie 6 obszarów, które są najistotniejsze do poprawy jakości życia w gminie w ciągu

najbliższych lat:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- poprawa jakości powietrza
- działania w zakresie ochrony środowiska
- edukacja ekologiczna
- poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie Gminy
- wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- stworzenie/zwiększenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- poprawa dostępu do usług medycznych
- promocja Gminy
- inwestycje w rozwój turystyki

**DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO
ORAZ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PLATERÓWKA**

- poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego na terenie Gminy
- podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- zwiększenie dostępności przedszkoli
- zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży
- zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu dla dorosłych
- aktywizacja osób starszych
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- rozwój działań kulturalnych
- rozbudowa oświetlenia ulicznego
- rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- rozwój infrastruktury sportowej
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- rozwój sieci gazowej
- dostęp do miejsc pracy na terenie Gminy dla specjalistów
- inne (jakie?)

CZĘŚĆ 5:

Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

- szlaki turystyczne
- natura, łąki, lasy, czyste tereny i powietrze, agroturystyka
- dobra jakość powietrza
- rozwój turystyki
- agroturystyka, zabytki
- system monitoringu jakości powietrza i rzek
- zamek i dobrze utrzymany stadion,
- dobry stan dróg, utrzymanie poboczy, utrzymanie zieleni
- czystość terenów i obiektów gminnych (przystanki)
- działalność kulturalna
- zadbane posesje i miejsca publiczne
- budynek UG
- atrakcje turystyczne

METRYCZKA

Płeć:

- kobieta -
- mężczyzna –
- brak odpowiedzi -

Wiek:

- brak odpowiedzi -

- poniżej 18 lat-
- 18-25 lat –
- 26-35 lat –
- 36-45 lat -
- 46-55 lat -
- 56-65 lat -
- powyżej 65 lat -

Zatrudnienie:

- uczeń/student -
- rolnik -
- przedsiębiorca -
- osoba pracująca -
- osoba bezrobotna -
- emeryt / rencista -
- inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem gminy
- nie jestem mieszkańcem gminy